ԱՒԵՏԱՐԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՑԷ,

'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏՄ'ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 49, ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ԱՊՐԻԼ 7, 1906. Ն՝ 14

ՍԱՀԻՄ Ի ԻՄԹԻՑԱԶ
Ճ. Փ. ԿՐԻՆ

ՄԻԽ'ԷԼԼԻՖ
Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ՇԸՐԱ՞ԹԻ Ի ԻՇԹԻՐԱ ՎԷ ՍԱ՞'ԻՐԷ

ԱԻԵՏԱՐԵՐ ՜ձեր ճաՓքա ՃիմՀ'ա էրքեսի կիւնիւ ճեղլ օյուճուր։ Մեմալիք ի Շաճաճե իչիւճ սեճեքիլի պեր վեճճ ի փեշիճ մեճիտիյե 20 դրշ. ճիսապըյե 30 դրշ., վե մեմալիք ի եճճեպիյե իչիւճ 1½ տօլար եախօտ 6 շիլիճ եախօտ 7¾ Ֆրանգ, վե այլըգ Ձահտաբերիճ սեճեվի Ֆիյ՞ապը ճեր եեր իչիւճ 6 դրշ. տըր։ Պիր ճուսխեսի 30 փարա օյուպ, փօսբա իւճրեքի բարաՃըմըզա 'ա՞իտ տիր։ Ղազեթայա տեռճ օյուճմագ իւզրե մուճարրեբար վե ապօնե եազըլմագ վե փօսբայա 'ա՞իտ մեվատտ իչիւճ մեքբուպ վե ագչե իսբանպօլտա Ամերիգաճ իտարեճտա Տր. Հ. Ս. Պարնըմ ճամբճա կեօճտերիլմելի տիր։

Ա. Ց. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ'Ա.ՍԸ

ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ԵՕԳՈՒՇՈՒ

ԱՒԵՏԱՐԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԵ,

ՅԻԼՄԻՅԵ, ՊԼԵՅԹԻՅԵ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԼԵՅԵ ՏՄ՚ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՀԻԼՏ 49, ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ԱՊՐԻԼ 7, 1906. Ն՝ 14

ՍԱՀԻՄ Ի ԻՍԹԻՑԱՋ Հ. Փ. ԿՐԻՆ — ՄԻՒ՚ԷԼԻՖ Հ. Ս. ՓԱՐՆԸՄ

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԷ

Խրիսթիյանլըգ վէ Ագչէ Գազանմագլըգ 233. —Նէ՞ Պիլիրիզ 236. —Տր. Պարնարոս Եֆէնտի Զօճեաք Թախլիա ի Հայաթընըն Հագիգի Պիր Հիքայէսի 237. —Մէքթեպլերիմիզ 240. —Պիր Քիլիսէ Հագգընտա Շեյթանընն Էֆքեարը 243. —Մօրմընլար 245. —Վեր. Գարա Գրիգոր Յարութիւնեանըն Յօրելեան Ձեռնհասի 245. —Մօնթրատան Շէօհրեթ Քեսպ Էտէն Ֆագիր Օղլանար 249. —Մար՚աշտա Ինթիպահ ը Րուհանի 250. —Ալլահըն Վա՚տանդաշնա Իման Էտերէք Կիւնահլար 'Աֆվը 251. —Թէշէքքիւր 254. —Միւասհեպ 252. —Ի՚լան 252. —Շուա՚ունաթ ը Ալյաաէյէ 252. —Պարրաֆէյէ 254.

ԽՐԻՍԹԻՅԱՆԼԸԳ ՎԷ ԱԳՉԷ ԳԱԶԱՆՄԱԳԼԸԳ

[Պէնտ ի մախսուս]

Ագչէ հայաթըն հավա՚իճ ի զարուրիյէսինտէն պիրիսի սիր։ Անը օրթատան գալաքրաճագ օլսան, Թիմարեթ 'ալէմինին Թէքէրլէքլերի տուրսուր, վէ պիւթիւն իյ կիւճ 'ալէմինին միհվերի պօզուլուր։ Էն պէօյիւք մաւ՚ամէլաթ ը Թիւճճարիյէ՝ չօգ տէֆ՚ա ալթուն, եախօտ կիւմիւչ, եախօտ պանգնօթլար գուլլանըլմայարագ իճրա էտիլիրլեր իսէ տէ, պու հալ, փօլիչալարըն, Թահվիլաթըն, էօհտամըն եախօտ էվրագ ը միւԹէտավիլէ էնվա՚ ը ա՚իրէօինին ագչէնին եէրինի Թուրթագտա օլուպ, ագչէ մագամընտա 'ատտ ու ի՚Թիպար էտիլմէլէրինտէն նէչ՚էթ էթմէքտէ սիր։ Ալթուն վէ կիւմիւչ կիպի զիպչյմէթ մա՚տէնլէր սիքքէ քէսիլմէյէրէք Աբրահամըն զէմանըննտա օլտըղը կիպի Թարթըյէ վէրիւէ պիւրլեր (Թէք 23. 16), եախօտ Ցօբըն զէմանըննտա օլտըղը կիպի, կիւմիւչ եէրինէ հայվանաթ տէրլիլերի գուլլանըլտպիւր (Ցօբ 2. 4), եախօտ էլեէվմ Պահր ը Մուհթ ի Քէպիրին պա՚զը ատալարընտա օլտըղը կիպի, ագչէ եէրինէ նատիր հայվանաթ գապուգլարը գուլլանըլտպիւր իսէ տէ, պունլարըն հէվիսի տախ ագչէնին ֆարգը նէվ՚լերի սիքլէր։ Պիր նէվ՚ ագչէնին պուլուննմաը զարուրի պիր իհթիյաճ սըր։ սիւնեատան ալԹուն վէ կիւմիւչիւն վիւճուտը գալըճաճագ օլտա, անլերին եէրինի ԹուԹմագ իւզրէ, գըյմէթ կէօԹէրէն ա՚իր նէճանէլէր արանըլըր իտի։

Լաքին սիկէր Թարաֆտան էլեէվմ սիւնեատա սիւնեայը խարապ էտէն պու գատար ճիւրմ ու ճինայէթլէրին իրթիքեապլընա մալփէրէսիլիք սէպէպ օլմագտա սըր։ Էլեէվմ հապահանէլէրտէ պուլունան միւճրիմլերին էքսէրիսի իչպու մալ ու սէրվէթ արգու վէ հէվէսլերի քէնտիլէրտէ հագգա՚նիյէթ վէ 'ատալէթ սէօինէ գուլագ ատմամալարընա պա՚իս օլաճագ տէրէճէտէ գուվվէթլի օլմատա իտի, քէնտիլերի հապատա սէվգ ու իլգա էտէն գաթլ, չէգավէթ վէ սըրգաթ ֆի՚իլէրինի տալա իրթիքեապ էթմիչ օլմազլար իտի։ 'Ա՚իլէ զավզա նիզալարընըն վէ տա՚վալարըն էն պէտի սէպէպլի տախ մալ վէ նագտ էլէ կէչիրմէքլիյէ մախտուս իչպու 'այնի արգուտան նէչ՚էթ էթմէքտէ սիր։ Առաքեալ «Մալփէրէսիլիք՝ ճիւմլէ քէսիսի չէյլերին տալը սըր,» տէյիւ պույուրմըչ օլտըղը կիպի, Բապպըմըզ տախ «Հէմ Ալլահա հէմ մալա գուլլըգ էտէմէզ սինիզ,» տէյիւ պույուրմըչ սըր։

Էօյլէ իսէ պիր խրիսթիան մալ վէ սէրվէթ ճէմ'ինէ նէ՞ նազարէթ պագմալը տըր։ Պու սիւ՞ալ՝ տօղրու ճէվապը ալապիլմէք իչիւն ագչէնին հատտը զաթընտա ֆէնա պիր չէյ օլմայըպ, ան-ճագ էյի վէ մուֆիտ պիր չէյ իտիյինի խաթրը-մըզտա թաւթմամըզ իճապ էտէր։ Իչպու մուհար-րիր ի 'աճիզին 'ամաւճալարընտան պիրիսի աղըր պիր խասթալըգտան իֆագաթ պուլմագտա իքէն հաթաղընտան չըգըպ, իչթիհա իլէ պիր թա'ամ ևէտի, վէ իչպու թա'ամ անըն էօլիւմիւնիւ մաւ-ճիպ օլտու։ Գապահաթ թա'ամտա տէյիլ, անճագ 'ամճամըն անը իսթի'մալ էթմէսինին տուրէթինտէ իտի։ Տօսթլարըմըզտան պիրինին պիր ուն տե-յիրմէնի պուլունուպ, պիր կիւն անըն մաքինաօբ-նա լիւզուսմընտան զիյատէ հագլաշտըղընտան, ա-ղըր տուրէթտէ եարալանտը։ Տէյիրմէնին չար-խընտա պիր գապահաթ եօգ իտի, վէ տօղրու գօւլանըլմըշ օլա իտի, պիր քիմսէյէ տալա զա-րար զիյան վէրմէզ իտի։ 'Այնի չէյ փարա հագ-գընտա տախ տահի տիր։ Ագչէ հատտը զաթըն-տա տիւնեանըն պաշչանկըճընտան չիմտիյէ գատար, տալա պիր զարար ու զիյանը մուճիպ օլմամըշ, պիլ'աքս հիտապօղլ խայր ու հաօանաթըն իճրա-աօնա սէպէպ օլմուշ տըր։ Զարար ու զիյան վուս-դու' պուլտուղընտա, գապահաթ տա՞իմա պիր քիմսէտէ տիր։ Ո թագտիրտէ ագչէ եանըշ պիր թարզտա թալէպ եախօտ իսթի'մալ էտիլմիշ տէ-մէք տիր։

Ագչէ հատտը զաթընտա ֆէնա պիր չէյ օլմա-տըղը չէօյլէ տուրտուն, անը գազանմագլըդ վիս-ճուտը տաղլամ օլան հէր տատմին վագիֆէ ի միս-քէլլէֆէօի տիր։ Տիւնեա պիր թէ'ավիւն չիրքէ-թի օլտա, անըն ա'զաօընտան հէր պիրիսի 'ատ-մուսըն խայր ու մէնֆա'աթը իչիւն պիր չէյ վէ-րիր։ Զիֆթճի թա'ամ վէրիր, թէրզի էլպիսէ, տիւլկէր իսէ մէօքէնլէր եափըպ մէյտանա կէթի-րիր։ Սա՞իրլէրին սըհհէթ ու 'աֆիյէթլէրինէ մուգայեէտ պուլունան հէքիմ, անլէրին ֆիքրլե-րինի թա'լիմ ու թէրպիյէ էտէն մաւ'ալիմ, զէվճի իչիւն խանէ նի՞մէթլէրի թէտարիք էտէն վէ միս-թագպէլտէ տիւնեանըն իշճիլէրի օլաճագ օլանա-րը պէօյէպիպ պէօյիւտէն զէվճէ՝ տիւնեանըն րէ-ֆահիյէթ վէ սա'ատէթի իչիւն միսթէսավիյէն ի-ֆա ի խըտմաթը մէմտուհ էթմէքտէ տիրլէր։ Վէ տիւնեա հէր ատմտէն պիհագգըն պիր նէվ' խըտմէթ վէ մու'ավէնէթ իֆաօընը պէքլէր։ Ինկի-լիզ չաւ'արաօընտան պիրիսի «Զօգ չէյ ալըպ տա հիչ պիր չէյ վէրմէյէն ատմ պագը օլապիլիր իսէ տէ, տալա եաչամազ,» տէյիս պուլտուրմըշ տըր։ Եա'նի պու կիպի պիր ատմին մէվճուտիյէթի հայաթ թէմիյէ օլուն մադա լայըգ տէյիլ տիր։ Թէն-պէլիք վէ սա՞իրլէրին ի'անէլէրիյլէ կիչինմէք՝ իչէ-մէյէ մուգթէտիր օլան պիր քիմսէ իչիւն պիր 'ար ու հագարէթ տիր։ Սատրգանէ չալըշան Թալիպի 'իլմ՝ թահսիլ էօնաօընտա փարա գազանմագ իսէ տէ, պիր պիչիճի քէնտի օթաղընը պիլէմէք իչիւն տաւրտըղընտա վագիթնը իթլաֆ էթմէտիյի կիպի, իչպու Թալիպի 'իլմ տախի վագիթնը թէլէֆ էթ-մէմէքտէ տիր։ Պաւնլարտան պիրիսի օ եօլ իլէ կիւն զարֆընտա տահա զիյատէ մահաւլ պիչէճէյինէ, տիկէրի իսէ պու եօլտա կէչիրտիյի վագիթ ասյէ-օինտէ միւտտէթ ի 'էօմրիւնտէ տիւնեանընը րէֆահ վէ սա'ատէթինի տահա զիյատէ թէրվիճ էտէպիլէ-ճէյինէ իւմիտ վէ ինթիզար էտէր։

Վէ պիր ատմ պու վէճհլէ իֆա էթտիյի խըտ-մէթ վէ մու'ավէնէթի պիր մուգապէլէ ի նագտիյէ իչիւն էտէր։ Զիֆթճի զէխա՞իրինին պիր գըսմը-նը զայէթ ֆագիր քիմսէյէրէ ատտագա մագա-մընտա վէրէպիլիր, վէ հէքիմ պա'զէն ֆագիրլէրէ մէճճանէն պագա պիլիր։ Լագին պու չէյլէր պէ-տէյինի թէ՞տիյէ էտէպիլէնէլէր իչիւն պիր էյիլիք ասյըլամազ։ Անլէրտէն ալտըգլարը չէյլէրէ պէտէլ մա'գսուլ պիր ֆիյ՞աթ թալէպ էտիլիրսէ, անլէր պու վէճհլէ հէմ քէնտի իղզէթ ի նէֆսլէրինի մուհա-ֆագա էթմիչ օլուրլար, հէմ տէ չալըշըպ չապալա-մադա թէչվիգ օլունուրլար։ Վէ էկէր պիր քիմսէ քէնտի թարլաօընա պիր մգտար արազի 'իլավէ, իչ վէ թիճարէթինի թէվսի', եախօտ մէօլէք ու ահն'աթընա մահսուս հիւնէր վէ մա'րիֆէթինի թէզեիտ էթմէյէ, վէ պու վէճհլէ սա՞իրլէրին խայր ու մէնֆա'աթընա տահա զիյատէ իֆա ի խըտ-մէթ էթմէյէ, վէ 'այնի վագիթտա տահա պէօյիւք պիր էմր ու մուբաեաֆաթ ը նագտիյէ ալմադա մուգթէտիր օլուր իսէ, տահա էյի օլուր։

Էօյլէ իսէ մուխաթաբա ահնա'ը՝ հատտը զա-թընտա էյի պիր չէյ օլան ագչէտէ տէյիլ, անճագ ինսան թապի'աթընըն խօտպինլիյինէ տիր։ Ագչէ միւրատտ վէ արզուլարըմըզը իճրաօընա պիր վա-օրթա օլտըղընտան, հէր քէսին հէտէֆ ի թալէպի տիր, վէ սա՞իրլէրին հուգուգընա պիր ատմի րի-'այէթլէ էլէ կէչիրիլմէյէ չալըշըլըր։ Ախլազճա քէս-մէլ օլան պիր հէյ՞էթ ի իճթիմա'իյէտ փարա պիր նի'մէթ ի մահզ օլուր։ Անըն սալընտան պիր կէօնէ ֆէնալըգ զուհուր էթմէզ, վէ հիչ քիմսէ Ալլահա 'ա՞իտ օլան խըտմէթի մալէ հաօր էթմէզ. իմտի հատտը զաթընտա էյի օլան պու չէյի նա՞օբլ թա-լէպ վէ իսթի'մալ էթմէլիյիգ քի տէֆ'աթլէ անտէն իլէրի կէլէն ֆէնալըգլարտան մահուն գալալըմ։

Սիրէթլէրիմիզի աթիտէքի էսպապ ու միւթալա'ա-
թա թէվֆիղէն զապթ ու իտարէ էտէրէք։

1. Տիւննեատա ագչէտէն տահա գըյմէթտար չէյլեր պուլունտուղընտան, ագչէ էլէ կէչիրմէք իչին անլէրի ֆէտա էթմէքլիք խաթա տըր։ Իչպու գըյմէթտար չէյլերտէն պիրիսի հազգկիւլըգ վէ 'իֆֆէթ ու իսթիգամէթ տիր։ Քէնտի քիսզ ու գազանճընը արթտըրմագ մագսէտիյլէ եալան ոէօյլէիպ ալտատան քիմսէ՝ մուվաֆֆագիյէթինտէն տօլայը սէվինէպիլիր իսէ տէ, ֆէնա պիր փազարլըգտա պուլունմըշ տըր։ Պիղիմ պու սէօղիւմիւզէ կիւլէճէք փէք չօգ քիմսէլեր վար իսէ տէ, անլերին պէօյլէ կիւլիւպ զէվզլէնմէլերի ախլագճա Թա'լիմ ու Թէրպիյէլերինին նօգսանընտան նէչ'էթ էթմէքտէ տիր։ Պիր քիմսէնին ախլագ ու էվսաֆը՝ քէնտինին ճէպ ճիւզ"ատանընտան տահա զիյատ էհէմմիյէթլի տիր։ Նալընըղ լիյագաթ վէ մէզիյէթ ի զաթիյէտի վէ ատէմլեր նազարընտաքի գտար ու գըյմէթի տէյիլ, հաթթա քէնտինին հուզուր վէ սա'ատէթի պիլէ մալիք օլտըղը չէյտէն զիյատէ քէնտինին մահիյէթինէ վապէսթէ տիր։ Ø ոէրվէթինի զա՛ էտէպլիլիր իսէ տէ, ախլագ ու էվսաֆընը հիչ պիր չէյ անըն էլինտէն ալամազ։ Գու խուսուսատա հէյ"էթ ի իճթիմա'իյէ չօգ գուսուր էթմէքտէ տիր։ Զէնկին քիմսէյէ, անըն քէնտի սէրվէթինի նա՛ըլ էլէ կէչիրմիչ օլտըղընա պագըմայարագ, 'իզզէթ ու րի'այէթ էսէրի կէօսթէրիլմէքտէ տիր։ Լաքին պու խուսուսատա պիր Թէպէտտիւլ վուգու՛ պուլմագտա իտիյինէ իւմիտսախչ էմարէլէր կէօրիւլմէքտէ տիր։ Մ. Ամէրիգատա օիկուրթա գումիտանէալարընըն Թանգիգաթըյլէ, 'իֆֆէթ ու իսթիգամէթէ մուղայիր Թարզ ու Թարիղլէրլէ քէսգ ի սէրվէթ էթմիչ իտիքլերի Թէպէյեիւն էտէն քիմսէլեր՝ քէմալ ը չէտտէթլէ Թէնգիտ ու մուա՛ախազէ էտիլմէքտէ։ վէ էն մէչհուր զազէթալարատա չայան ը իսթիհզար՛ատէմլեր մագամընտա կէօսթէրիլմէքտէ տիրլեր։

2. Ագչէմիզին վէ սա՛իր էմվալըմըզըն հէվիսինի՝ Ալլահըն քէթխուտալարը սըֆէթիյլէ էմանէթէն զապթ ու իտարէմիզտէ Թուէմագտա իղ։ Գու սահի՛հ մի տիր։ Էկէր սահիհ իսէ, զայէթ մուհիմմ պիր խուսուսա տըր։ Ցիօուս Քրիստոսըն Թէմսիլ վէ վա'զլարընը քէմալ ը տիգգաթլէ օգուսյան պիր քիմսէնին պու խուսուսընը զայէթ վազըհ ոսուրէթտէ Թա'լիմ էտիլմիչ օլտըղընը կէօրմէմէսի գապիլ տէյիլ տիր։ Թալանթլար վէ մընալար վէ պաղըլարա իճար օլունան պաղ Թէմսիլլէրինտէ վէ րուզ ը ճէզանըն Թա'րիֆինտէ հէր չէյ պու հագիգաթ մինվէրինին էթրաֆընատա տէօնմէքտէ տիր։ Պիղ Ալլահըն գուլլարը իղ։ Պիղիմ մէվճուտիյէթիմիզ վէ մալիք օլտըղմըզ հէր չէյ Անըն մէվհիպէլերի տիրլէր։ Պիր պանգանըն վէզնէտարընըն պանգանըն ագչէսինի քէնտինին խուսուսի ուսմաւր վէ մէգաստինէ գուլլանմագա հագգ ու սէլահիյէթի օլմատըղը կիպի, պիզիմ տախի ագչէմիզի իրատէ ի իլահիյէյէ մուխալիֆ Թարզլարատա գուլլանմագա, եախօտ անը Քէլամ Ուլլահըն վէ վիճատանընմըզընը պիզէ եանլըշ իտիքլերինի խապէր վերտիքլերի Թարիղլերտէ գազանմագլըղա հիչ հագգըմըզ եօգ տըր։ Պա'զը Թիճարէթխանէլերին էթտիքլերի կիպի, Ալլահ հէր կէճէ ագչէյի սայմազ։ Ø ատէմլերին էթտիքլերի կիպի հէր սէնէնին նհայէթինտէ հիսապլարը Թէֆֆիչ վէ Թասսիգ էթմէզ։ Լաքին Թէֆֆիչ ու մուհասէպէ հէր հալտէ իճրա օլունաճագ, վէ հէր պիր Թէֆէրրիւ'աթ քէմալ ը տիգգաթլէ նազար ը մա՛այենէտէն կէչիրիլէճէք տիր։ Պիր քիմսէ հայտուտլըգլէ ագչէ գազանըյօր իսէ, զապըթա ի 'ատիյէնին եէտինէ տիւշտիւյինտէ ճէզա ի սէզասընը պուլսաւր։ Էկէր իրթիքեապ իլէ ագչէ գազանըյօր իսէ, ճէզասը կէճիքէպիլիր իսէ տէ, հէր հալտէ կէլէճէք տիր։

3. Հագիգի 'էօմր իճա ի խըտմէթլէ կէչիրիլէն 'էօմր տիր։ Ճէմ'իյէթ ի պէչէրիյէ ա'զասընըն միւնասէպէթ ի քեամիլէսի Առաքեալըն «Մուհապպէթլէ պիրիպիրինիզ խըտմէթ էտինիզ» (Գաղ. 5. 13) քէլամընտա պէյան օլունան միւնասէպէթ տիր։ Սէմա իլէ զէմին արասընտաքի ֆարգ պուտըր։ Սէմատա ճիւմլէսի մէճպուր էտէն պիր մուհապպէթ սէվգի ալթընտա պուլունմագտա օլուպ, պու սա՛իգա իլէ սա՛իրլեր իչինէ էլլէրինտէն կէլէն հէր չէյի հուքմագա չալընըրլար։ Իչպու տար ը տիւննեատա իսէ ատէմլեր քէնտիլերին միւթէ'ասիպանէ վէ չիրքին խօտպինլիքլերի սէպէպինտէն, էլլերինտէն կէլմէյի գատար սա՛իրլերին էլլերինտէ պուլունանը զափըպ, քէնտիլերին իսթի'մալլարը իչինէ սագլամագտա տըրլար։ Հայաթ իտմանը իլէ վէ Րուհ իւլ Գուտսընը թէ՛սիրիյլէ Ալլահըն պիզտէ հասըլ էթմէք իսթէմէյի Թէպէտտիւլ տիւննեէվի մէյլիմիզին սէմավի մէյլ ու միղաճա Թէպէտտիւլիւ, եախօտ Առաքեալըն սէօյլէմէյի կիպի էսքի լիպասը սօյունըպ, եէնիսինի կիյինմէքլիյիմիզ տիր։

Էկէր իչպու իւչ էսպապ ու միւթալա'աթ 'էօմրլէրիմիզէ կէրչէքտէն հիւքմրան օլուրլաբա, նէ գատար չօգ ագչէմիզ օլուրսա օլսուն, ագչէ պիղէ պիր կէօնէ զարար ու զիյան վէրմէյէճէք տիր։

ՆԷ՝ ՊԻԼԻՐ ԻԶ
2.

*Հասսէլէր վաբթաբչյա ալոբղըմըզ մա՛լիւմաթըն հաւտաւտընը կէչէն տէֆ՛ա թա՛րիֆ էթմիչ իտիք։ Լաքին պիզ օլ մա՛լիւմաթ իլէ իքթիֆա էթմէյիզ։ Ֆիքր պունլարը ալըպ, անլէրտէն պա՛զը թէրքիպլէր եափար։ Պիր ասյահ ֆոթօկրաֆը եօխլամուշտը էռնասբնտա ալոբղը միւթէ՛ասսիս ըէամլէրի ասնրա՝ քէնտի օտասբնտա սբնֆ սբնֆ տիզտիյի կիպի, ֆիքր տէ հասսէլէրտէն ալոբղը մա՛լիւմաթլարը սբնֆ սբնֆ եափար, վէ անլէրտէն ՝ասմանլը թէռավվուրլար թէրթիպ էտէր, վէ անլէրի պէրիպէրլէրինէ բապթ էտէրէք, գազիյէլէր եափար, մէս. քիթապ, էվ, փօրթուգալ, սպէրլըզ, կիւլմէք, եիւրիւմէք կիպի թէռավվուրլար, էլմա թաէլը սբր, Գէօրգ տիւն կէլտի, վէ սա՛իրէ գազիյէլէր։ Լաքին պունըն իլէ տէ իքթիֆա էթմէյիզ։ Պու եօլ իլէ թասնիֆ վէ թէրթիպ էտիլէն մա՛լիւմաթլարըմըզտան եէնի մա՛լիւմաթլար իսթինթաճ էթմէյէ չալըշըրըզ։ Եա՛նի մա՛լիւմատէն նամա՛լիւմի վաբլ օլուրըզ։ Ֆիքրին պու խըսմէթինէ, եա՛նի ՝ասմանլը թէռավվուրլար թէչքիլ, վէ գազիյէլէր թէրթիպ էտէրէք, մա՛լիւմատէն նամա՛լիւմի իսթինթաճ էթմէք ֆի՛իլինէ թէֆէէէ-ը տէնիլիր։ Վագա՛ա հէր կիւն հասսէլէրիմիզ խարիճի ՝ալէմէ աչըգ օլարագ, օրատան եէնի եէնի չէյլէր էօյրէնիրիզ. լաքին պունլար թէֆէէքքիւր էթմէմիզէ վաբթալար օլուպ, թէֆէէքքիւր պիզի տահա եիւքսէք օլան մա՛լիւմաթլարա գլաղըզլար։ Պիր կիւնլիւք ՝էօմրիւնիւ, եախօտ չու կէչէն պիր սա՛՝աթլըգ ՝էօմրիւնիւ ֆիքրինին էօնիւնէ թէքքար թէրթիմ էթաէն, կէօրէմէքքին քի մա՛լիւմաթընըն պէօյիւք վէ էհէմմ գըսմը, եա՛նի պիլիւմիզէ մանթըգի վէ ՝իլմի մա՛լիւմաթլար թէֆէէքքիւր վաբթաբչյէ իսթինհաալ էտիլմէքտէ տիր։

Վէ չիմտի թէֆէէքքիւր վաբթաբչյա իսթինհաալ էտիլէն մա՛լիւմաթը էլէ ալըպ, անըն միւհիմ էվյաֆընը վէ հաւտաւտընը թէֆէէրիչ էյլէյէլիմ։ Թէֆէէքքիւրտէ նէճէնէլէրին հասսէլէր իլէ ալընան խասսիյէթլէրինատէն (եա՛նի գօգաւ, թաա, րէնկ, ասէտա, վէ սա՛իրէ) գիյատէ օլարագ, անլէրին ասպէպի, էսէրի, մագոէտի, գըյմէթի, ֆա՛իտէսի, գա՛իտէսի, միւշապհէթի, ֆարգը, վէ էմսալի հալլէրի հագգընտա քէսպ ի մա՛լիւմաթ էտէրիզ։ Նէճէնէլէր հագգընտա, «Պաւնըն ասպէպի նէ՞ տիր», «Ֆա՛իտէսի նէ՞ տիր», «Օ քիմի՞ն տիր», «Մագոէտի նէ՞ տիր», «Պու նէ՞ տաւրէթլէ հասրէքէթ էտիյօր», վէ էմսալի սիւ՛ալլար իբտա էտէրիզ, վէ պաւնլարա ճէվապ վէրտիքճէ, մա՛լիւմաթըմըզ թէզայեիւտ էտէր։ Մէսէլա, էթէրի հասսէլէրիմիզէ տէրք էթմէմիչիզ վէ էտէմէյիզ. լաքին զիյանըն ահվալընը թէֆթիչ էտէր իքէն, անըն ֆիլան ճինս պիր մէվճուտ իլէ միւքաին օլապիլիր իտիյինի իսթիհսալ էթմիչ իզ։ Մատտէնին ճիւզ՛էրինի պիլֆի՛իլ այըրմամըզ իզ. լաքին հասսէլէրիմիզէ մա՛րուզ օլան նէճէնէլէրին ֆիլան կէօնէ ճիւզ՛էրտէն ՝իպարէթ օլոբղը թէֆէէքքիւր վաբթաբչյէ իսթիհսալ էտիլմիչ տիր։ Մէվհումէրին մագոէտի, էլէքթրիգիյէթին գա՛իտէլէրի, վէ սա՛իրէ, պիզէ հասսէլէր վաբթաբչյա քէչճի օլունմազ. անճագ հասսէլէր վաբթաբչյա պիզէ մա՛լիւմ օլան չէյլէրտէն թէֆէէքքիւր վաբթաբչյա անլէրի իսթինթաճ էտէրիզ։

՝Այնի չէյ տէրուննի մէվճուտ, եա՛նի պիլէն վաբլըզ իչիւն տէ սահիհ տիր։ Վագա՛ա հասսէլէրտէ պիլէնին մէվճուտիյէթինի, վէ պիլիպ տույան վէ իրատէ էտիպ միւթթալի՛՝ օլան պիր մէվճուտ իտիյինի կէօրտիւք։ Թէֆէէքքիւր վաբթաբչյա հէման խարիճի ՝ալէմ իչիւն էթտիյիմիզ ՝այնի պիւ՛՝ալլարը էտիպ, ճէվապ ալարագ, անըն հագգընտա մա՛լիւմաթըմըզը թէվսի՛՝ էտէրիզ։ Էքճիւմէն, չու ֆիքրի հալլէրին ասպէպի նէ՞ տիր, օլ ասպէպ նէ՞ գա՛իտէլէր իլէ իլլէր, օ նէ՞ ՝ալագալարտա պուլունուբ, նէ՞ մազա՛ղ իչիւն մէվճուտ սբր, վէ սա՛իրէ։

Իմտի թէֆէէքքիւր վաբթաբչյա խարիճի մէվճուտաթ հագգընտա էօյրէնտիյիմիզ չու օլույօր, եա՛նի խարիճի մէվճուտաթ հասսէլէրէ կէչէն թէ՛պիրաթըն ասպէպի տիրլէր, անլէր մէսաֆէ ՝ալագաբնտա սբրլար, վէ պիր թագըմ գա՛իտէլէր իլէ վէ պիր թագըմ հագիգաթլարա կէօրէ հարէքէթ էտէրլէր։ Տէրուննի մէվճուտ, եա՛նի պիլէն հագգընտա էօյրէնտիյիմիզ չու օլույօր, եա՛նի օ՝ պիլէն, տույան, իրատէ էտէն միւթթալի՛՝ պիր ասպէպ օլուպ, զէման ՝ալագաբնտա սբր, վէ պիր թագըմ հագիգաթլարա կէօրէ մէվճուտ օլուպ, պիր թագըմ գա՛իտէլէրէ կէօրէ իլլէր։ Տիգգաթ էյլէ քի մէզքիւր թա՛րիֆէ կէօրէ պիլէն վէ պիլինէնէն հէր իքիսի տէ ասպէպ մագամընտա մէվճուտ սբր, իքիսինտէ տէ գա՛իտէ վէ պիր թագըմ հագիգաթլար մէվճուտ սբր. լաքին պիրիսի մէսաֆէ, վէ օլ պիրի զէման ՝ալագաբնտա սբր։

Վէ չիմտի մաւհիմմ սիւ՛ալ չու սբր. Թէֆէէքքիւր վաբթաբչյա իսթիհսալ օլունան պու չէյլէր նէ՞րէտէն վէ նա՛սըլ մէյտանա կէլտիլէր։ Պու մա՛լիւմաթլար խարիճի մէվճուտաթտան իչէրի պիզիմ պէյնիմիզէ կիրիյօրլար, վէ պէյնիմիզ օլ թէ՛պիրաթա իճապէթ էթմէքլէ, օլ չէյլէրի տույո՛ւյօր մը

տէյճէյիզ, եօգոա խարիճաէ պէօյլէ չէյլեր պուլունմայըպ, անճագ պաէնլարըն ճիւմլէսի տէ պիլէն ֆիքրին հաօլ էթտիյի հալլար մը տըր տէյիւ տիւչիւնէճէյիզ, եօգոա տէյճէ՛ք մի իզ քի, տիչարտան կէլէն թէ՛ոիրլեր՝ օլ 'ալագալար իլէ կէլտիյի կիպի, իչերտէն պիլէն տէ 'այնի 'ալագալար իլէ իչէյօր, վէ իքիսի պիրի պիրինէ միւթապէգ կէլտիյինտէն թէֆէնքքիւր միւմքին օլուչօր։ Պաւնլարտան պիրինճիոինի տէյէմէյիզ, չինքի իչերտ պիլէն պիր վարլըգ եօգ իսէ, տիչարտան կէլէն սալ պիր իչթիզազ վէ հարէքէթ տիր։ Իքինճի սահին օլամազ, չինքի էկէր խարիճի 'ալէմ հագգընտա պիլտիյիմիզ սահին վէ էմնիյէթէ չայան տէյիլ իսէ, պիւթիւն մա'լիւմաթըմըզ խայալի վէ զայը ի հագիգի օլուր։ Իմտի մօւթալագա իւչիւնճիւ սահին օլմալը տըր։ Պաւնա 'իյավէթէն չաւ տա սահին տիր քի, տէրսւնտէքի մէվճուտը խարիճի 'ալէմ պիլմէյէ ուչանտըրըչօր իսէ տէ, պիլէն տէրսւնտէքի մէվճուտ տըր. վէ թէֆէնքքիւրտէքի մա'լիւմաթըն սօլ թէ՛մինաթը պիլէն վարլըգտա տըր։ Եա'նի կէրէք խարիճի 'ալէմ, կէրէք տէրսւնի 'ալէմ օէպէպ, մագսատ, զըյմէթ, գա'իտէ, վէ սա՛իրէյէ կէօրէ մէվճուտ տըրլար։ Վէ պուս իքի 'ալէմ պիլմէք ֆի'իլինտէ պիրիպիրինէ թէտատիւֆ էթտիքտէ, 'այնի մէպտէլերէ կէօրէ մօւ'ամէլէ էտէրլեր, վէ պուս միւնասէպէթլէ մա'լիւմաթ հէմ միւմքին վէ հէմ ի'թիմատտա չայան օլսւր։

Պաւնտան նէթիճէլեր.

1. Էվվէլքի պահսըմըզտա կէօրսւնիյիւմիւզ կիպի, պուրտա տախի չաւ աչիքտար տըր քի, մա'լիւմաթ մէնպա'ըմըզ սալ հատսէլեր տիր տէմէք ճա՛իզ օլամազ, վէ հատսէլեր վատըթատըյլէ օլմայան պիր մա'լիւմաթ հագիկի մա'լիւմաթ տայըլմամալը տըր տէմէք խատսատտա թէֆէնքքիւր տա՛իրէսինտէ գաթի'յէն նանլըշ տըր։ Թէֆէնքքիւրտէ ֆիքր հատսէլեր իլէ իոթիհատ օլսւնտն մա'լիւմաթ իւզէրինտէ իչլեր իսէ տէ, կէրէք խարիճի վէ կէրէք տէրսւնի մէվճուտաթըն էօյլէ մէպտէլերինի մէյատտա կէթիրեր քի, անլեր հատսէլեր իլէ տէյիլ, անճագ տօղրատտան պիլէն ֆիքր վատըթատըյլէ քէչֆ օլսւնուրլար։

2. «Սալթ մատտի մէվճուտաթ վար, վէ րուհանի պիր մէվճուտ եօգ տըր, վէ պիլմէք պէյնին պիր նէթիճէսի տիր» տէյիւ օլսն էֆքեարը թէֆէնքքիւրտէքի մա'լիւմաթ քիւլլիյէն ճէրհ վէ թէքզիպ էտէր։ Շատ գօգոս, րէնկ, թատ վէ սա՛իրէնին օէպէպի օլտւպ, պիլէնտէն տիչարտա օլսն պիր մէվճուտ պուլունտըղնա թէֆէնքքիւր վատըթատըյլա էմին օլտըղըմըզ միսիլսս, պիլմէք, տուսմագ, իրատէ էթմէնին օէպէպի օլսն վէ տէրսւնտէ պուլունան պիր վարլըգ պուլունտըղնա տա 'այնի թարիղլէ էմին իզ։ Պաւնլարըն իքիսի 'պա'զը խատսատօլարտա պիրի պիրլէրինէ միւչապիհ օլտըղընը, եա'նի իքիոինին տէ օէպէպ էսէր, քէմմիյէթ վէ քէյֆիյէթ մէպտէլերինէ կէօրէ մէվճուտ օլտըղընը տա պիլիրիզ։ Լաքին պիլէնին թըպգը պիլինէնին ճինսինատէն, եա'նի մատտի օլտըղընը պիզէ քի՛մ տէյօր։ Նէ հիսս, նէ թէֆէնքքիւր պիզէ պէօյլէ պիր խապէր վէրմէյօր։ Պէօյլէ պիր նէթիճէյէ հագգըմըզ եօգ տըր։ Թէֆէնքքիւրտէ պիլէն մէվճուտըն միւթթաի' օլտըղընը պիլիյօրըզ։ լաքին պիլինէնին միւթթաի' օլտըղընը պիլմէյօրըզ։ պիլէնին մատխաթ պիր ֆա'իլ օլտըղընը պիլիյօրըզ, լաքին պիլինէնին մատխաթ օլտըղընը պիլմէյօրըզ։ Վէ էկէր մատտէ իլէ ֆիքրի 'այնի ճինստէն 'ատտա էթմէյէ մէճպուր օլաճագ իսէք, ֆիքրի մատտէնին զէմինինէ էնահրմէքտէն իսէ, մատտէյի ֆիքրին մէվգը'ինէ եիւքսէլթմէք տահա զիյատէ մա'գուլ տըր։ Լաքին պուննա տա մէճպուր տէյիլիզ։ Հագիգի մէվգը' չաւ տըր. Մատտէ վէ ֆիքր եէքտիկէրինէ միւչապիհ վէ միւթապէգ իսէյէր տէ, պուննարըն հէր պիրինին քէնտինէ մախսուս խատսատիյէթլէրի վար տըր, վէ ֆիքր մօւթալագա մատտէյէ ֆա՛իգ պիր մէվճուտ տըր, վէ թէֆէնքքիւր մատտի օլան պէյնին էսէրի եա խըրմէթի օլամայըպ, րուհանի օլան ֆիքրին իչի տիր։

Լաքին մա'լիւմաթ տէվրիմիզ թէֆէնքքիւր իլէ պէթմէզ։

Ց. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՏՐ. ՊԱՐՆԱՐՏՕ ԵԷՏԻՅԼԷ ԶՕՃՈՒԳ ԹԱԽԼԻՍ Ի ՀԱՅԱՔԸՆԸՆ ՀԱԳՒԳԻ ՊԻՐ ՀԻՔԵԱՅԷՍԻ

Մաւրկէյթ ասգաղը մէվգըֆինաէն 'աճէլէ իլէ չնգըպ տա քէնտիսինին 'ալագատար պուլունտըղը պիր չիրքէթին իսաբէ մէճլիսինատ կէօրիւլմիւշ օլան իչլերէ տա՛իր տիւչիւնիւպ թաչընմագտա պուլունան պիր զաթա ինճէ վէ գօրգագ պիր սէս «Ռիպրիթ, քիպրիթ, էֆէնտի,» տէյիւ նիտա էթմէքքաէ իտի։ Միւմանիլէյհ տէօնիւպ օլ բուխուպէթլի կէճէտէ չէօ'լէսի տիթրէմէքքաէ օլան լամպանըն ըշըղընտա քէնտինին եանը պաչընտա տաւրմագտա օլան չօճաւղըն եալըն այագլարընա պագտը։ Չօճաւգ՝ օլ զաթըն տէօնիւպ քէնտիսինէ պագմասընտան ճէսարէթ ալարագ, «Ռիպրիթ, էֆէնտի, իքիսի օն փարայա, իքի գուրուս օն փարայա, էֆէնտի» տէտի, վէ օ՝ էվէ կիթմէյէ 'աճէլէ էթտիյինտէն, չօճաւգ, «Ալ, էֆէնտիմ, իքիսի օն

փարայա։ Իւչ գուԹաւ վէրէպիլիրիմ ամմա, օ զէ-
ման պանա պիր քեար գալմազ,» տէյիւ 'իլավէ
էյլէտի։

Պաւնուն իւզէրինէ օ զաթ տուրուպ, մինի
մինի սօգագ Թահիրինի էյիճէ պիր կէօզտէն կէչիր-
տի։ Լաքին պաւ միւլագաթատա տահա նէլէր վաւ-
զաւ' պաւլտըղընը վէ սօնը նէ օլտըղընը օ զաթ
պիզէ սէօյլէմին։

Պէն՝ էյվա՛հ քի քեաֆի տէրէճէտէ 'աւմաւմի օ-
լան պիր մէնզաբէ, եա՛նի գաւնտուրաօղլ, չօրապ-
սըզ, եալընն այագլարը չամուրա էյիճէ պէլէնմիչ,
փանԹալօնը էօքմիչ, սէԹրիսի եըրԹըգ քիւչիւք
պիր սօգագ սաԹըճըսը կէօրմիւմ։ Ինճէ եաղան
եաղմուրատան վէ ինսանընն Թա ճիյէրինէ կէչէն
սօղուգտան վէ սիստէն քէնտիօինի մաւհաֆազա
էՖմէք իչիւն, փանԹալօն իւչ սէԹրիսէնտէն պաշ-
գա պիր լիպասը եօգ իտի։ Անընն պաչընընն պիր
Թարաֆընտա Թաւհաֆ քիւչիւճէք էօքի եամալը
պիր չափգա պուլունմագտա, վէ եիւգիւնիւն հիւզ-
նէնկիզ խաԹԹալարընա պիր Թէզատտ Թէչքիլ էՖ-
մէքտէ իտի։

Չօճուգ պանա 8 եաչընտա կիպի կէլտի իսէ
տէ, ճիւճէ գալմըչ օլտըղընտան, անը 9 եաչընտա
տըր տէյիւ Թախմին էյլէտիմ։

«Պաւ կիւն չօգ քիպրիԹ սաԹը՞ն մը,» տէյիւ
սօրտուղըմտա, պաչընը սալլատը։

«ԱլԹը գուԹաւ, չօգ պիր չէյ տէյիլ տիր. ան-
լէրին հէփիսինին պէտէլի անճագ 3 փէննի (30
փարա) տիր։»

«Սէննի քիպրիԹ սաԹմագ իչիւն քի՛մ տըչարը
եօլլատը։»

«Վալիտէմ։»

«Վալիտէն սէնին կիպի քիւչիւք պիր չօճուղը
նի՛չիւն տըչարը եօլլայօր։»

«Կէօնտէրմէմէք էլինտէ տէյիլ տիր. օ փէք
ճէնա հալտէ տիր։»

«Անան նէ՞րէտէ տիր։»

«Էվտէ։»

«Էվտէ սա՛իր պիր քիմսէ վա՛ր մը։»

«Դըզգարտաչըմ վար։»

«Զօգ փարա գազանը՞յօր մը սըն։»

«ՊախԹըմ աչըգ օլուրսա, պա'զէն գազանը-
րըմ։»

«Զօգ տէճ'ա պախԹըն աչըգ օլո՞ւր մը։»

«Զօգ տէճ'ա աչըգ օլմազ. տիւն կէրչէքտէն
պախԹըմ աչըգ իտի։»

«Նա՛օըլ օլտու։»

«Էյի պիր զաթ պուրատան կէչէր իքէն պէնի
կէօրտիւ, վէ 'Սէն ճագիր պիր չօճուգ սըն' տէյէ-
րէք, պանա պիր չիլին վէրտի։ Ա՛հ, օ էյի պիր
զաթ իտի, էյի պիր էճէնտի իտի։»

Պաւ չօճուգ արգատաչըմ պօչ լաճ սէօյլէմէյօր ի-
տի. օ պաւ խուսուսի զաթըն մաւ'ամէլէինի պաւ
գատար Թէ՛քիտլէ զիքր էԹմէքտէն մագսէտի, պէ-
նիմ տախի անըն կիպի հարէքէթ էԹմէքլիլիմի
անլաԹմագտան 'իպարէթ օլտըղընը էյիճէ հիսս է-
տիյօր իտիմ։ Պէն սէօզիւմէ տէվամէ,

«Պիր պուչուգ վէննինի նի՛չիւն էվէ կէօԹիւր-
մէյօրսըն,» տէյիւ սօրտում։

«Օ գատար փարա իւչ խանէյէ կիԹմէմին ճա-
'իտէտի եօգ սըր,» տէտի չօճուգ։ «Էլիմտէ եա-
րըմ չիլինտէն էքսիք ագչէ օլարագ էվէ կիԹմէմին
ճա՛իտէտի եօգ սըր։»

«Էլինտէ հէր հալտէ տա՛իմա եարըմ չիլինի-
մի օլմալը։»

Չօճուգ չարչապուգ պաչընը «էվվէԹ» տէրճէ-
սինէ սալլայը վէրտի։ Ա՛ի աչիքեար իտի քի, էվէ
կիտէպիլմէսի իչիւն էլինտէ 'ագալի եարըմ չիլինի
պուլունմալը իտի։

Տր. Պարնարտօնըն Թալէպի իւզէրինէ չօճուգ
քէնտիօինին Սր. Ղուկաս մահալլէօինին նէրէօին-
տէ օԹուրմագտա իտիքլէրինի սէօյլէտի։ Պաւնըն
իւզէրինէ օ զաթ' չօճուգա «Հայտէ կիտէլիմ տէ
վալիտէնի կէօրէյիմ։ Պէն հէքիմ օլտըղըմտան,
պէլքի անա ճա՛իտէմ տօգուննուր,» տէտի։

Սր. Ղուկաս մահալլէօինտէ քեա՛ին վալիտէ իւչ
իքի չօճուղընըն օԹուրտըգլարը 13 նօմէրօյը խա-
նէյէ եէԹիչտիքլէրինտէ, չօճուգ քէնտի զիյարէԹ-
ճիսինի կըճըրտայան վէ մաւրտար պիր նէրտիւպանըն
պաամմագլարընտան եօգարը չըգարմազա պաչա-
տը, վէ էն եօգարըքի գաթտա էն արգա Թարաճ-
տաքի օտայա եէԹիչտիքլէրինտէ, էն էօնճէ քէն-
տիօի իչէրի կիրտի։ ՏօգԹօր տիչարտա պէքլէտի։
Պիր գաչ տագիգատան գափու աչըլտը, վէ իչէրի-
տէն զա'իֆ պիր սէս՝ «Իչէրի պուլսուրընըզ, էճէն-
տի,» տէտի։ Տր. Պարնարտօ օլ օտայը հարճիյէն
ԹամԹագըր պուլտու։ Իւզէրինէ օԹուրաճագ հիչ
պիր սանտալիյէ պուլունմատըղը կիպի, հէր կէօնէ
խալի, քիլիմտէն 'իւրեան օլան օտա տէօչէմէսի-
նին օրԹասընը տօլտուրաճագ հիչ պիր մասա տախի
եօգ իտի։ Երնէ տէ օլ ԹամԹագըր չիրվանատա (Թա-
վան տրաօը) 'ահիպ պիր սէլամէԹ վէ հաԹԹա Թէ-
սէլլի կէօսԹէրիյի վար իտի։ Էզճիւմլէ հէր չէյ 'ահիպ
սուրէԹտէ ընդ իտի։ Վէ օրայա կիրէն պիր քիմ-
սէ՝ օրատա փաք վէ լաԹիֆ պիր էտա կէօրիւր ի-
տի. անըն իչինտէ օԹուրանլարընը հիւսան ի ատապ
ու ախլագլարընա կիւզել չէհատէթ էԹմէքտէ իտի։
Ճագիր, Թէմիզ կէօրիւնիւչիւ պիր գասընն տէզ-

չէմէտէ պիր էօքի փիւսքիւլէր երզընը իւզէրինէտ եաթըյօր իտի։ Պիր գաչ միւչֆիգանէ վէ իզահաքեարանէ քէլիմէլէր՝ գատընըն քէնտինին սատէ հիքեայէսինի սէօյլէմէօինէ պա՛իա օլտու։ Լաքին տօգթօր հալա քէնտիօինին քիմ օլտըղընը անլէրէ պիլտիրմէմիշ օլտըղը կիպի, վալիտէ իւէ չօճուգլարընն տախի անընն հագգընտա պիր կէօնէ թէօավվուրլարը եօգ իտի։ Գատընն քէնտիօինին կիւնտէլիքճի մագամընտաքի իշինի պիլմէճպուրիյէ թէրք էթմիշ օլուպ, իչթէ օրատա եաթմագտա իտի։ Անընն եանը պաշընտա թագրիպէն 6 եաշընտա փարլագ կէօզիւ, թաթլը վէ չիրին քիւչիւք պիր գրզճրզագ տուրմագտա իտի քի, մէզպուրէ անա «Պիզիմ Պէօի» թէօմիյէ էտիյօր իտի։

Պէն իչպու սատէ, գապա սապա, գահրէմանանէ հիքեայէյի զայէթ միւթէ՛էօիր հալտէ տինլէտիմ։ Ատէմլէրին զանն ու զէհապընճա, գահրէմանլար անճագ խօսուսէի հալ վէ սըրալարտա մէյտանա կէլիրլէր։ Հագիգաթը հալտէ իօէ էն միւքէմմէլ գահրէմանլար խանէլէրտէ եէթիչիրլեր, վէ չօգ տէֆ՛ա պէլիհօզլիք փէրտէօի արտընտա մէսթուր գալըրլար։ Խանէնին էքմէյինի գազանան օղլան —Պիլի— հագիգի ինսանիյէթ ճէվհէրինէ մալիք իտի, վէ անըն վազի՛անէ չալըշըպ չապալամասը միւթէխասիսէ հիքեայէ եազան չա՛իրլեր իչինն եէնի պիր զէմին ի հիքեայէ թէչքիլ էտէպիլեր իտի։

Տր. Պարնարտօ խասթա գատընա «Նի՛չիւն սի խաթախանէյէ կիթմէյօրսըն,» տէյիւ սօրտուղընը տա, մէզպուրէնին վէրտիյի ճէվապ Տր. Պարնարտոյը օ կիպի պիր սիւ՛ալ սօրտուղընա փէչիմաչ էթտիրտի։ «Օ հալտէ չօճուգլար նէ՛ օլաճագ,» տէտի զէվալը գատըն։ «Վագա՛ա Պիլի քէնտի պաչընա պիր ազ իչ կէօրէպիլիր. օ ճէսուր պիր չօճուգ տըր. ամմա պիզիմ Պէօի—» պուրատա զէվալը գատըն թէ՛էօիւրինտէն աղլամայա պաչլատը, ֆագաթ չարչապուգ քէնտիօինի թօփլատը, վէ օ զէման կէօսթէրտիյի սաքին վէ մէթին սիմաոը Պիլինին քէնտինին մալիք օլտըղը ճէսարէթի ներէտէն ալտըղընը կէօսթէրիյօր իտի

«Պու թագտիրտէ սէն պիր խաթախանէյէ կէօթիւրիւլերէք լայզըյլէ թէտավի օլունմագլըղըն իչինն նի՛չիւն չօճուգլարը պիր էյթամխանէյէ ես իլթիճակեահա գօյմադա չալըշմայօրսըն։»

Մէզպուրէ քէմալը չէվգլէ տէտի քի, «էվվէթ էֆէնտիմ, թամմ պէնիմ իսթէտիյիմ տէ օ տըր. ամմա ինէ նասըլ պաչլայաճաղըմը պիլէմէյօրըմ։»

Գատըն սէօզիւնէ տէվամ էտէրէք, «Պուրայա պագ էֆէնտիմ,» տէտիքտէն սօնրա, եանտընըղընըն ալթընտան Տր. Պարնարտոնըն սօգագլարտան թօփլամըչ օլտրղը պիքէս վէ պիվայէ չօճուգլարտան պիրինին սուրէթ ի թախլիսինի միւպէյեին օլան պիր քեաղըտ չրգարրպ Տր. Պրանարտոյա վէրտի. վէ քիմէ խիթապէն սէօզ սէօյլէտիյինի հիչ պիլմէյէրէք, «Օգու,» տէտի։ «Պէն Պիլի վէ Պէսինին օբայա կիրմէլէրինէ պիր եօլ կէօսթէրմէսինի Ալլահտան իսթիրհամ էտիյօր իտիմ։ Օրատա անլէրին էմին վէ իքիսի պիրլիքտէ պուլունաճագլարընը պիլիրիմ. օ զէման պէն հուզուր ը գալպլէ խաթախանէյէ կիտէր իտիմ։»

Տր. Պարնարտօ քէմալը թէ՛էօիւրլէ հիսս էթտի քի, քէնտիօինին քիմ օլտըղընը մէզպուրէյէ խապեր վէրմէսինին վագթը սրթըգ կէլմիչ իտի։ «Իօմիմ Պարնարտօ տըր,» տէտիքտէն սօնրա, մէզպուրէյէ քէնտինին էյի ալթընտա մէզպուրէնինքի կիպի պիր չօգ քիւչիւք օղլան վէ գըզլար պուլունտըղընը, վէ քէնտիօինին Պիլի իւէ պէրա պէր մէզպուրէնին եանընա կէլմէսինին սէպէպի տախի պու օլտըղընը, վէ էկէր մէզպուրէ րազի օլաւրսա, օ խաթախանէյէ պուլունտըղընը միւտաէթճէ Պիլի վէ Պէօիյի քէնտի եանընա ալմադա հազըր պուլունտըղընը պէյան էյլէտի։

Քէմալը հայրէթ վէ թէ՛աճճիւպ վէ կէօզ եաչըլարըյլէ զէվալը վալիտէ չօճուգլարընը քէնտինին եանընա չաղըրտը։ «Պիլի,» տէյինճէ, օ տէրհալ վալիտէօինին եանընա կէլտի։ «Պէսի, սէվկիւլիմ։» Պա՛տէհու իքի չօճուղը քէնտինին տիքրէյէն էլլերի իւէ թուէթարագ տէտի քի, «Իչթէ օլ տատմ. հէվ օղլան վէ գըզլար անընն եանընտա տըրլար։ Պէն տիզէ Ալլահ տու՛ամը իչինտիր պէճիմ, վէ իչթէ պէն էյի օլունճայա գատար տիզինէ իքինիզի տախի քէնտի եանընա ալմագ իչինն Ալլահ անը պուրայա կէօնտէրմիչ տիր։»

Պու հիքեայէնին գուսսըրընը սէօյլէմէյէ հաճէթ եօգ տըր. անը հէր քէս թախմինն էտէպիլիր։ Օ գատընըն պիր թագըմ տատմլէրին իսմլէրինի զիքր էյլէմէսինի իսթէյօր իտի քի, կիտիպ անլէրտէն մէզպուրէյէնին հիքեայէսինին սահիհ օլուպ օլմատըղընը, վէ մէզպուրէնին քէնտիօինէ եարտըմ էտէճէք ուսթլարը պուլունմատըղընը անլէրտէն թահգիգ էյլէյին։ Մէզպուրէնին հիքեայէսինին քիւլլիյէն սահհ օլտըղընը հիսս էթմէքտէ օլտըղընտան, պու անճագ 'ատէթ սագլէթ օլմադըն տէյիւ իճրա օլունան րէսմի պիր մու'ամլէ իտի։ Օ 'ա"իլէնին իհթիյաճաթը էվվէլիյէսինի տէֆ' ու թէօվիյէ էյլէտի իօէ տէ, էվվէլա Պիլիյէ քէնտինէ չիլին վէրէն չօլ էյի զաթըն հիքեայէսինի էթտիրտի։

«Էյ Պիլի, պէն օ էյի զաթ կիպի օլմագ իչինն նէ՛ եափայըմ։ Սանա չիմտի պիր չիլի՛ն մի վէրէ-

յիմ, եօգսա հէմ աչնի հէմ ատ Պէսիյի էյթամխա-
նէյէ ալըզ, վալիտէնիզի խասթախանէյէ մի կէօն-
տէրէյիմ։»

Պիլի Թէրէտուա էյլէտի իսէ տէ, Պէսի էօյլէ էթմէտի։ Պու սէօզ տօգթօրըն աղզընտան չըզար չըգմազ, Պէսի հիճապ իլէ վէ ահէսթէ ահէսթէ տօգթօրըն եանընէա կէլիպ, մինի մինի էլլէրինի քէմալ ը էմնիյէթլէ տօգթօրըն էլինին իչինէ ջօ-
տու։ Պիլի պիրազ սիւչիւնիւպ Թալընտրգտան սօնրա, աղըր աղըր, ֆագաթ սէպաթ վէ մէթա-
նէթլէ տէտի քի, «Էկէր վալիտէմ էյի օլսա իտի, զաննըմճա, չիլինի (6՝ղրչ։լըզ պիր ահքզէ) ալմագ-
լըզ տահա էյի օլուր իտի, լաքին չիմտի սիզինլէ պէրապէր կէլմէյէ հազըրըմ, էֆէնտիմ։»

Ահ վագթ սօնրա Տր. Պարնարտօնըն մու՛ա-
վինէլէրինէն պիրիսի օլ Թաման արաբը օտայա եէթիչտի. խասթանըն իհթիյաճաթընը տէֆ՝ ու Թէ-վիյէ էյլէտի, վէ չօճուզլար իչիւն եէյէճէք վէ եագաճագ, վէ զարուրի պիր գաչ փարչա լիպսա Թէտարիք էթտի։ Տր. Պարնարտօ քէնտիսի իսէ կէրչէքտէն էհլի իման էվինէէն օյանլարա մէն-
սուպ իտիյինէ զանմըշ օլտըզը խասթա գատընըն խասթախանէյէ գապալ օլուենմասը իչիւն պիր րուխսաթ Թէզքէրէսի չըգարմազա չալըշըյօր իտի։

Իյնէ պու վէճհլէ Պիլի վէ Պէսի Տր. Պարնարտօյա փէտէր վէ տօսթլարը նազարըյլէ պագան 7,000ի միւԹէճավիզ գըզ վէ օղլանլար զիւմբէսինէ տախիլ օլտուլար։

ՄԷՏԹԷՊԼԷՐԻՄԻՋ

(Փրոֆ. Ա. Լէոռնէան, Ա.ՅՆԼոպ)

Թա՛լիմ ու Թէրպիյէնին էհէմմիյէթի արամըզ-
տա կիթտիքճէ զիյատէ Թանըլմագտա օլտըզը պա-
տի ի մէսէրրէթ պիր խուսուս տըր։ Պուննան 40, 50 սէնէ ագտէմ իլէ հալ ը հազըրը մուգայէսէ էթ-
տիյիմիզտէ պայգա հէր խուսուստան զիյատէ պու պագատ մէմլէքէթիմիզտէ Թէրագգը միւչահատ օլընըր։ Լաքին պիզէ կէլիր քի, մէքթէպլէրիմիզ +էմմիյէն վէ Թէճհիզաթ ճիհէթիյլէ կէօԹէրտիքլէ-
րի Թէրագգըյը՝ անլէրտէ վէրիլէն Թա՛լիմ ու Թէրպիյէնին +էյֆիյէնէ ճիհէթի իլէ տախի կէօ-
Թէրմէքտէ տէյիլ տիրլեր։ Էլեկմմ մէքթէպլէրի-
միզտէն չըգան Թալէպ՝ 30, 40 սէնէ էվվէլ չը-
գանլարտան նիսպէթէն չօգ զիյատէ վիչկին տէյիլ տիրլեր։ Պիզ պու խուսուսու չախաչն գօլէճիմիզէ կէլէն չակիրտլերին տուխուլիյէ խմմիհանլերին-
տէն պիլերիզ։ Հաթթա չու գատարընը պիլէ տէյէ պիլերիզ քի սօն 10, 15 գատար սէննէլէր զարճընտա օլ պագատ սայքի հիչ Թէրագգը օլ-
մամըշ տըր, վէ պիզիմ Թարաճլարտա հաթթա Թէսէննի վուգու՝ պուլմագտա իտիյի զաննընա կէլմէյէ պիլէ պա՛զէն Թէճրիպէ օլընմըշ ըզ։ Ա՛ճէ-
պա պուննան էսպապը նէ՞ տիր։

Սէպպէրէն պիրի. Մէքթէպ չօճուզլարը-
նըն սիննիննին օլ զէմանլարա նիսպէթէն չիմտի հիչ տէյիլ իսէ պիր սէնէ գատար էքսիք օլմասը տըր։ Շիմտի Թալէպէմիզ նիսպէթէն զիյատէ չօճուգ տըրլար։ Վագթըն ալթուն իտիյի գագիյէսի մէմ-
լէքէթիմիզտէ կիթտիքճէ զիյատէ անլայըլմագտա օլտըզընտան, չօճուզլարըն վէ կէնճլերին վագթը-
նը զիյատէ իտտարէյի գուլլանմազա չօգ զայրէթ վար տըր։ Ռուսուլը Թա՛լիմ իսլահ օլընտըզը Թագտիրտէ Թալէպէնին գօյէճէ գատար մէքթէպ միւատէթինէն պիր իքի սէնէ իտտարէ էհիյէ-
պիլիր իտիյի տիւչիւնիւլմէքտէ տիր, վէ պու տիւ-
չիւնճէ տէ պի էսաս տէյիլ տիր։

Լաքին պու սըրատա չու խուսուս խաթրտա օլմալը տըր քի Թալէպէ պու եօլատ փրօգրամտա գօնուլմըշ տէրօլերի վագա՛տ երքէնճէ էօյրէնիր, լաքին զիյատէ չօճուգլըգ ագը իլէ էօյրէնիր։ Թահսիլտէ մուհիմմ օլան չէյ Թալէպլէնին եալընըզ մէս՛էլէյի քէնտիլերճէ գապզ էթմիշ օլմասը տէյիլ տիր. անճագ պատարընըն տէրինլիյի վէ վիւս՛աթը տախի հիսապա ալընմալը տըր։ Անլամագտան ան-
լամազա չօգ ֆարգ վար տըր։

Պէլքի պա՛զլար սիւ՛ալ էտերլեր քի պու սը-
րատա պիր սէնէնին նէ՞ էհէմմիյէթի վար տըր։ Պու սիւ՛ալը անճագ խօճալըգտա Թէճրիպէօթ եա հիչ օլմայանլար վէ եա ազ օլանլար իրատ էտերլեր։ Պիր սէնէնին հէր քէսին զանն էթտիյինտէն չօգ զի-
յատէ ֆարգը վար տըր։ Զօգ Թալէպլէնին մէք-
թէպտէ Թէօքզիմէթինին սէպէպի Թապի՛աթըն քէնտիլեր իչիւն Թա՛նին էթտիյինտէն պիր սէնէ իլէրիտէն եաչամազա սավաչմասը տըր։ Պէօյ-
լէլէր պիր սընըֆի աչաղըտան կիտէրլեր իսէ, եիւքսէք սընըֆըն գուլրըղընտա պիլէ էյի սիւ-
րիւքլէնէմէզ իքէն, անլերին ալչագ սընըֆտա էօն սաֆա կէչմէլերի հէր սէնէ կէօրիւլէն վու-
գու՛աթտան տըր։ Պիր չակիրտին մէքթէպտէ մուվաֆֆագ օլմասը, վէ անտէն միւմքին մէրթէ-
պէ չօգ իսթիֆատէ էթմէսի իչիւն, օգուտուրը տէրօլերի Թահսիլ սինննինէ եէթիչմիչ օլմալը տըր։

Հէմ չօճուզլար վէ կէնճլեր պու պագատ հէ-
ման պիր սիյագտա պէօյիւմէքտէ օլմազլար։ Պէյ-
նին Թէքէմմիւլիւ ֆարգը էֆրատտա ֆարգը ատուբէթտէ օլապիլիր տէյիւ կէօրիւնիյօր։ Պիր

չօճուղըն ոինննինէ կէօրէ 'ագըլը կէօրիւնմէօի տաի՞մա օլ չօճուղըն քէնտի ոինննինտէ օլան ախէր չօճուզլարատան զիյատէ 'ագըլը օլմաոընատան տէ-յիլ, անճագ պա'զէն տէ պէյնինին նիսպէթէն էր-քէնճէ ուլանմասը նէթիճէսի օլապիլիր։ Վէ պու սօնրաքի հալ տա՞իմա արզուլը տէյիլ տիր, պէր 'աքա չօճուղըն չօճուզլըզ միւտաէթինին միւմքին մէրթէպէ ուզուն օլմասը զիյատէ մէրզուպ տըր։ Միւթէսնալարատան իդմազը 'այն էտէրէք, թէճ-րիպէ կէօոթերիյօր քի պիր ֆէբրին չօճուզլըզ զէմանը նէ գատար ուզուն օլուր իսէ, մուախ-խարէն անըն գուվվէթ ի զինննիյէոինին թէքէմմիւ-լիւ զէմանը տախի օլ գատար իմթիտատ էտէր։ Պիզիմ մէմլէքէթին պու օըրատա պիր պէտպախթ-լըզը վար իսէ, օ տա չօճուզլարըմըզըն մէքթէպտէ պայգա միւթէմմէտտին տիյարլարընքինէ նիսպէ-թէն փէք օլ գատար փարլագ օլմամասընտա տէ-յիլ տիր, անճագ անլէրին գուվվէ ի ֆիքրիյէոինին մէքթէպտէն չըդտրգատան սօնրա տախի պէօյիւ-մէքտէ տէվամ էթմէմէինտէ տիր։ Մէքթէպլէրի-միզտէ թալէպէմիզին տէրա տէրէճէլէրի հիչ պիր միւ-լէթին չօճուզլարընքինէն տուն տէյիլ տիր, լաքին էհալիմիզին մէքթէպի 'էօվրլէրինտէ միւթաագպէլէ տա՞իր վէրտիքլէրի իւմիտ մուախխէրէն գուվվէտէն ֆի'իլէ կէլմէյօր։ պէօյիւմէք չապուգ տուրույօր, վէ թէտէննի նիսպէթէն թէզ պայլայօր։ Սիննի 15 իլէ 20 արաոընտա օլան կէնճլէրտէ պիլէ պէօ-յիւմէք վագթը պիթիպ, թէտէննի զէմանընըն պայլատըզընը մէքթէպիմիզտէ էվէլի կէօրմիւյիզ։

Պէլքի պիզէ ատնիլիր, «Փէք էյի, նէ՞ տէմէք իոթէյօրսըն, մէքթէպլէրտէ տէրզլէրին միւտաէթ ի թահսիլնյէլէրինի ուզատարագ, պիր իքի սէնէ զիյատէ վա՛գթ մը վէրէլիմ։» Հայր, տէմէք իո-թէտնյիմիզ թամամ օ տէյիլ տիր։ Տիգգաթ ատ՛վէթ էթմէք իսթէտնյիմիզ չէյ չակիրտլէրին սինննէրին-նին պիր սէնէ գատար եիւքսէլմէօի տիր. վէ պունաո տա մէքթէպլէրիմիզէ պիր մըգտար օա-նա՛աթ վէ էլ իլլէրի թա՛լիմինի գօյարագ թէ՞մին էթոսէք էյի օլուր։ Պու թարիգտէ հէմ պու մագ-սէտ եէրինէ կէլիր, հէմ տէ թալէպէ օգուամագ իլէ պէրապէր իլլէմէյի տախի էօյրէնմիշ օլաուրլար։

Սէպէպլէրտէն պիր ախէրի տէ տէրզլէրին էնվա՛ընըն չօգլըզը վէ եէվմիյէ եաիրլաճագ իշինն քէօրէթի տիր։ Պիզէ կէլիր քի իրօգրամլարը-մըզտա թէտրիս մատտէլէրինինն սայըսընա կէօ-րէ թալէպէմիզին զինննինն վիւա՛աթը տար կէ-լիյօր։ Թալէպէմիզին ֆիքրլէրի աղաճլարը փէք սըգ սիքիլմիշ պիր պաղէէ կիպի օլաւյօրլար. պէօյ-լէ պիր պաղէէննին թօփրաղը թէզ եօրըլըպ, ա-զաճլարա վէֆա էտէմէզ պիր հալէ կէլտիյի կիպի, թալէպէմիզ տախի օգուտաուզլարը տէրզլէրին հիչ պիրինէ վէֆա էտէմէմէք մէվգի'ինէ կէլիյօրլար։

Լաքին մէա՞էէ եալընըզ թէտրիս մատտէլէրի-նին չօգլըզընտա տէյիլ տիր։ Մատտէլէրին չօգ-լըզը վէ վագթըն տա գրաալըզը սէպէպինտէն, տէրզլէրին փրօգրամ մուճէպինճէ պիթմէօի իս-չիէն եէվվիյէ տէրզլէր ուզուննճա վէ աղրճա օլաւյօրլար։ Պէօյլէճէ թալէպէ քէնտիլէրինի տէ-վամի ոօսրէթտէ գուվվէթլէրինին պիր տէրէ-ճէ մաֆէվգինտէ օլան պիր թազիդ թահթընս-տա հիաա էտիյօրլար, վէ թամմ իչ եափմագ իո-թէյէնլէր թագաթ կէթիրէմէյիպ, վագթը միւ-րուրինտէ եօրուլըյօրլար։

Պու եօլտա էվէյի մազարրաթ մէյտանա կէլի-յօր։ Անլէրտէն պիրի թալէպէնին ֆիքրճէ թէ-քէմմիւլ էտիպ քէոպի գուվվէթ էտէճէք եէրտէ, զինննճէ եօրուլուպ չէօքմէօի օ,ույօր։ Մէքթէպին պայ մագսէտի թալէպէնին ֆիքրի գուվվէթլէրի-նին նէչվ ու նէմասը տըր, իմտի տէմէք օլույօր քի մէքթէպլէր մէրքէզի մագսէտլէրինէ խրատթ էթմէտիքտէն մա'տա, պիր տէրէճէյէ գատար անը մաղլուպ էտիյօրլար։ Թալէպէ պու խուսուստա մէքթէպլէրտէն իոթիֆատ էտէճէք եէրտէ, խայ-լըճա միւթէզարրիր օլույօրլար։

Պիր ախէր մազարրաթ թա'լիմին իսթիճն-քէօյիւ օլմասը օլույօր։ Մէքթէպլէրտէ նէ մու'ալ-լիմլէր վէ նէ տէ խուսուսա թալէպէ էլլէրինէն կէ-լէնին էն էյիսինի եափմագա վագթի պուլամայօր-լար, վէ պու եօլտա իսթիճն քէօյիւ իչ եափմագա մէճպուրի ալըշյօրլար։ Հալ պու քի միւտաագպիլ օլ-մագ, ֆէնննի մէա՞էլէլերի հէր թարաֆլը 'արիզ ու 'ամիգ միւթալա՛ա էթմէք վէ թամմ իչ եափմագլըղա ալըշմագ թա'լիմ ու թէրպիյէնին եա՛լընըզ վէ մուհիմմ տէյիլ, անճագ էլղէմ վէ էհէմմ պիր զըմմը տըր։ Պիզիմ գանըշըմըզճա, հազըր աէրա փրօգրամլարը-մըզ թալէպէնին պու սուրէթլէ թա'լիմինէ միւտա-'ատ էթմէյօր, վէ անլէրին գամշըոը թահթընտա թալէպէ տուրուպ միւշիճնմէյէ տէյիլ, տահա զիյա-տէ գօչարագ մատտէլէրին իդղերինտէն կէչմէյէ մէ՞ղուֆ օլույօրլար։

Պիզճէ թա'լիմ ու թէրպիյէ մէա՞էլէօնտէ էհա-լիմիզին ճէհալէթի նէ գատար հիսապա ալընըր իո-տէ, անլէրին 'էօմրտէ իսթիճնքէօյիւ եաչամագ մէյլի հէման օլ գատար, հաթթա տահա զիյատէ հի-սապա ալընմալը տըր։ Պաչգա պա'զը տիյարլարընը էհալիսինէ նազարէն կէրիտէ պուլունուլյօր իսէք, տէպէպի ճէհալէթիմիզտէն զիյատէ իսթիճնքէօյիւ եաչամագա մէյլանըմըզ տըր։ Ճէհալէթիմիզին տէ

սէպէպի իւսթիւնքէօյիւ եաշամաղա մէյլանըմըզ տըր։ «Ռույտուրմաօհօն» թարիգէթինէ արամըզտա աչուրի բաղպէթ վար տըր։ Իւլէթիմիզ ֆիքրիմիզտէ օլտըղընտան զիյատէ եիւրէյիմըղտէ տիր։ Իմտի պիզիմ գանըչըմըզճա, մէմլէքէթիմիզտէ թա՛լիմ ու թէրպիյէ էմրինտէ պաչգա հէր հանկը խօստուրան էթմէյէ ամատէ օլսագ, միւտագդիգ օլմագ, 'արիզ ու 'ամիգ միւթալա՛ա էթմէք վէ թամամ իլ եափմագ նիչանկեահընը հէր հալտէ թէ՛մին էթմէք կէրէյիղ։ Մէքթէպլէրիմիզտէ օգուտուլան տէրսլէրին էմդիյէնէ իլէ տէյիլ, անճագ անլէրին թա՛լիմինին էյֆիյէնէրի իլէ իֆթիխար էտէլիմ։

Էմր ի թա՛լիմին իւսթիւնքէօյիւ օլմասը իլէ անըն մէխանիքի պիր չէքլ ալմասը պիրլիգտէ կիտէր, վէ պիր ախէր զիյան հալինտէ պու խօստուսը տախի զիքր էթմէք իսթէրիզ։ Թա՛լիմին մէխանիքի նէվ'ինտէ ֆիքր անճագ պիր Թօրպա հալինտէ իսթի՛մալ օլընըպ, իչինէ մա՛լիւմաթ իսթիֆէտիլիր։ Պու նէվ' թա՛լիմտէ չու մէպտէյէ իֆթիպա՛ էաիլիր քի ինսան իչին էհէմմ օլան չէյ մա՛լիւմաթ տըր, վէ ֆիքր անճագ մա՛լիւմաթը թահսիլ վէ հըֆզ էթմէյի աէրէճէտէ թագիր էտիլմէք կէրէք տիր։ Պիզճէ պու մէպտէ քիւլլիյէն ֆասխա տիր։ Թա՛լիմ ու թէրպիյէ էմրինտէ էֆքէարընա հիւրմէթ էտիլէն ճիւմլէ պէօյիւք ատէմլէրին գավլինճէ, մա՛լիւմաթ էսասէն թա՛մամ տըր, վէ ֆիքր ի ինսանի անը հազմ էթտիյի տէրէճէտէ անտէն իսթիֆատէ էտէր։ Ֆիքր մալիւմաթը հազմ էտէճէք եէրտէ, անա համմալըդ էթմէյէ ճէպր էտիլիր իսէ, օլ տէմ ֆիքր գուվվէթլէնէճէք եէրտէ քէօպ ի զա՛ֆ էտէր։ Մա՛լիւմաթ էյի վէ լազըմ տըր, լաքին ֆիքրին նէչվ ու նէմասը անտէն նիհայէթսիզ տէրէճէ տահա գըյմէթլի տիր։ Իմտի մա՛լիւմաթ թալէպէյէ ֆիքրլէրինին նէմասընա պատի օլաճագ թարիգատ իլհագ էտիլմէլի տիր։ Պիզիմ գանըչըմըզճա, զաթէն ասըլ մա՛լիւմաթ պու սուրէթլէ թահսիլ օլընմըշ օլան տըր. մէխանիքի մա՛լիւմաթ հագիգի մա՛լիւմաթ տէյիլ տիր։

Մէքթէպլէրիմիզին մէզունլարընըն քեաֆի տէրէճէտէ փիչկին օլմասընըզլարընա պիր սօն պէպէպ հալինտէ մաե'ալիմլէրիմիզին ահվալը հաղըրսինի զիքր էթմէք իսթէրիզ։ Հալը հաղըրտա մէքթէպլէրիմիզտէ միւթախասըմ մաե'ալիմլէր խօստուրընտա աթիտէքի իւչ նօգթայա տիգգաթ տա'վէթ էթմէք իսթէրիզ։

Պիրի, մաե'ալիմլէրիմիզին 'ալէյ'ութմաւմ սինճէ քիւչիւք օլմասը տըր։ 'Ա՛նթախտա փրօթէսթանթ մէքթէպլէրինտէ միւթախասըմ խօճալարընը սինինճ վաստաքը եիրմի պէրապէրինտէ տիր, վէ զանընմըզճա, կիլիկիա իթթիհատընտա պաչգա մէրքէզլէրտէ մէա՛էլէ պուռնտան էտասէն ֆարգլը տէյիլ տիր։ Տէմէք հաճէթ տէյիլ տիր քի եիրմի սօսլարընտա պուլունան կէնճլէր նէ ֆիքրճէ վէ նէ սիրէթճէ մէքթէպ թալէպէսինէ մտել օլմագ մէվզի'ինտէ օլամազլար։ Պէչքի փրօղրամտա պուլընան տէրսլէրի պիր տէրէճէ թա՛լիմ էտպլիլէրլէր, լաքին կէրէք ֆիքրի վէ կէրէք ախլագի գուվվէթլէրինին 'ազամէթ վէ քէմալը իլէ թալէպէնին իւզերինէ պէօյիւք թէ՛սիր - վէ նուֆուզ սահիպի օլամազլար, վէ մէքթէպտէ պէօյլէ պիր թէ՛սիր վէ նաւֆուզ քիւրէ ի հավասը թէչքիլ էտերէք, թալէպէնին հէր կիւն օլ քիւրէ ի հավա իչինտէ քէմալէ տօղրու թէրագդըօընա պատի օլամազլար։ Մէքթէպլէրտէ թալէպէնին մաե'ալիմլէրինէն տէրս թարիգիյէ ալագդարը թա՛լիմ նէ գատար մաեհիմմ իսէ, անլէրտէն միւթէ՛էօիրէն խագլէրի օլմայարագ ալագդարը թա՛լիմ տահա զիյատէ մաեհիմմ տիր։ Պու սօնրագի նէվ'տէն թա՛լիմ ալէ'ութմաւմ պիզիմ մէքթէպլէրիմիզտէ եօգ տըր. վէ պու տա պիզիմ խօճալարընմըզդա պիր գաեսուր տէյիլ տիր. չիւնքի եիրմի սինինինտէ եա անտէն աչաղըտա օլան պիր կէնճտէն պու պագատէ չօգ պիր չէյ մէ՛մութ էթմէյէ հագդըմըզ եօգ տըր։

Տիկէրի, մաե'ալիմլէրիմիզին թէճրիպէսիզ օլմասը տըր։ Մաե'ալիմլիք սալի նազարի պիր չէյ օլմայուգ, տահա զիյատէ պիր ֆէնն տիր, վէ պաթէճրիպէ թահսիլ էտիլիր։ Պու սէպէպտէն տիր քի մաե'ալիմ թէտարիք էտէն մէքթէպլէր էմր ի թա՛լիմին նազարիյաթը իլէ իֆրա՛աթընը պիրլիգտէ կէօթիւրմէքտէ պուլընըրլար։ «Հէր կիւն աթան օգճու» զարպ ը մէա՛էլի մաե'ալիմլիք ֆէննի իչինէ տախի սահիհ տիր։ Խօճալըզը էյրէնմէնին էն էմրն եօլը խօճալըգ էթմէք տիր։

Հալ պու քի պիզիմ արամըզտա էմր ի թա՛լիմէ պա թէճրիպէ իսթիհգագ քէօպ էթմիչ օլան մաե'ալիմլէր սայքի եօգ հիւքմիւնտէ տիր։ Խօճալըգ արամըզտա պիր 'էօմր խըզմէթի եա մէօլէք տէյիւ թանըլմըշ տէյիլ տիր։ 'Ալէսասվկէ եիւքօէք մէքթէպլէրին մէ՛զունլարը էնկլին մէքթէպլէրտէ, եախօտ հաթթա մէ՛զունը պուլընտըզլարը եիւքօէք մէքթէպլէրտէ խօճալըզա թէչէպպիւս էտերլէր, վէ պիր գաչ սէնէ սիւրիւնտիւքտէն սօնրա պրաղրագ պաչգա իչլերէ կիտերլեր։ Պուռնլար մաե'ալիմլիք էթտիքլերի վագթտա, անը քէնտիլեր իչիւն պիրմաեվագգաթ խըզմէթ տէյիւ պիլտիքլերինտէն, պէլքի քեամիլէն անա վէֆա էթմէզլեր, եախօտ վէֆա էթաէլեր պիլէ, խօճալըզը ազ պուչուգ էօյրէնիր էօյրէն-

մէզ անըն թէրքինի վէրիրլեր։ Մէքթէպլէրիմիզէ նազարէթ էտէն հէյ՛էթլեր հէր օէնէ անլեր իչիւն եէնի խօճալար թէտարիք էթմէք իչինտէն սաէթա թա՛ճիզ օլմուշ տըրլար։ Թալէպէ տախի պիր օէնէ պիր մաե՛ալիմ, տիկեր պիր օէնէ իսէ ախեր պիր մաե՛ալիմ իտարէսի թահթընտա չալըշըն վէ փերիչան օլուրլար։ Պու հալ ու քէյֆիյէթ թահթընտա մէքթէպլէրիմիզին մագոէտլերինէ խըզմէթ էթմէմէլերի 'աճա՛իպ տէյիլ տիր. խըզմէթ էտէպիլօէլեր 'աճա՛իպ պիր չէյ օլաւր իտի։

Պու սըրատա զիքր էտէճէյիմիզ ասն խօւտուս տախի գապլիյէթ վէ իգթիտարնա մաե՛ալիմլէրիմիզին եիւքսէք սընրֆտան օլմամաը տըր։ Փարլագ կէնճլերիմիզ մաե՛ալիմլիյի քէնտիլերին մատուհինտէ կէօրիյօրլար, վէ անա թէնէզզիւլ էթմէք իսթէմէյօրլար. պէր աքս 'էօմրիւն պաչգա տա՛իրէլերինտէ տահա եիւքսէք մէվգիլեր իչրազ էթմէքլիյէ թէճրիպէ օլունըյօրլար։

Մէքթէպլէրիմիզտէ խօճալըզը խօր եափան իքի հալ վար տըր. պիրի մա՛աշըն գըսալըզը, տիկերի մէքթէպլին հէյ՛էթ ի իտարէսինին վէ չօճուգլարըն վալիտէյնինին գահրընը չէքմէք։ 'Այնթապտա պու օէնէ Փրոթէսթանթլարըն մէքթէպլէրինտէ էն եիւքսէք մա՛աշ ալան մաե՛ալիմին մահիյէսի գաննըմըզճա իչ 'օսմանլը լիրասը տըր, վէ եազըն իչ այ թա՛թիլինտէ մա՛աչա խոթիհգագը եօգ տըր։ Պիզիմ իթթիհատըմըզտա պաչգա մահալլերտէ մա՛աշ մէս՛էլէսի պաունտան չօգ ֆարգլը տէյիլ տիր տէյիս զանն էտէրիզ։ Մա՛աշըն պէօյլէ տաւն ալմաըյլէ պէրապէր պա՛զը եէրլէրտէ մա՛աշըն ՀէքթէԷպ ասնտըղընտան գօլայճա չըգմասըղը տահի պու սըրատա զիքր օլընտա տէյէր։

Մա՛աչճա հալըն պու եէրտէ օլմաը իւգէրինէ հէյէթ ի իտարէնին վէ պիր պիւթիւն ճէմա՛աթըն մուահազաը թահթընտա պաւլընմագ ի՛լավէ օլընտըգտա, մաե՛ալիմլիք տըչարըտան պագտնա ֆիլ վագը՛ ճազիպէօինի գա՛իպ էտէյօր, վէ պու ախպապէն անը անճագ 'էօմրտէ տահա փարլագ վէ րահաթ մէվգիլեր թաւթմաղա էյիճէ իւմիտ էտմէյէնլեր իլթիզամ էտէյօրլար։ Տէմէք հաճէթ տկիլ տիր քի փարլագ կէնճլերիմիզի պու խըզմէթէ տէվամի պիր ասւրէթտէ ճէլգ էտէպիլմէք իչլեն, մա՛աչ՝ պիր ֆամիլեայը նամաւօլու պիր ասւրէթտէ կէչինտիրէճէք տէրէճէյէ չըգմալը տըր, վէ միւմքին իսէ մաե՛ալիմլեր քէնտիլերինի նազըլ մագամընտա ամիլ օլան պիր թէք ֆէրտէ մէ՛ռուլ թանըմալը տըրլար։

ՊԻՐ ՔԻԼԻՍԷ ՀԱԳՈՐԸՆՏԱ ՇԷՅԹԱՆԸՆ ԷՖՔԵԱՐԸ

(Մէխ-ը Մ. Գ. Տաք, Թալա)

Վագթըյլէ Շէյթան պիր քիլիսէնին աէնէվի բափօրթընը տինլէյինճէ անտէ պա՛զը չէյլեր անը քէյֆլէնտիրտի իսէ տէ, պաչգա չէյլեր, խուասաա բուհանի թէրագգը խապէրլերի անը մէյ՛ուսիյէթէ զարդ էթտի։ Իքի եիւզ գատար քիլիսէ ա՛զասը, փարլագ պիր կիրակի մէքթէպի, Ղայրէթքէչ Ներսէթիյան կէնճ չիրքէթի, Քրիթապը Մուգատաէս ասընըֆլարը, վէ էնճամ օլ աէնէտէ փէք մաւվաֆֆագ Ինճիլի պիր իչ օլտըղընը իչիթտիյինտէ, Շէյթան զայէթլէ զազապլանտը իսէ տէ, պիր ազ ասնրա քէնտի քէնտինէ կէլերէք չէօյլէ տիւչիւնտիւ.

«Պիլիրիմ քի պու քիլիսէտէ իքի եիւզէ եագըն քիլիսէ ա՛զասը վար տէյիս բափօրթ վէրտիլեր, լաքին պաունլարտան չօղաս սըրֆ մէնաֆի՛ի չախսիյէ իչինն ա՛զա օլաւք, իսամէն Ներսէթիյան, ճիսամէն չէյթան օլմազլէ պիզիմ էօզ մալիմիզ տիրլեր։ Պիր սընըֆը տահի տիւնեա զա՛իլէլերինէ օլ գատար տալմըչ տըրլար քի, Քրիթ. Մաւգ. օգուամաղա, վէ քիլիսէ ուամաւրընա պիր սա՛աթ պիւէ ասրֆ էթմէյէ վագթ պաւլամազլար։ Պէօյլէճէ պաչգալարա թէօքեզ թաչը վէ ահխթէ մաե՛ալիմ տիրլեր։

Պիր սընըֆ տահի վար տըր քի թէաթրօտան, բոման վէ պուննա միւմասըլ չէյլերտէն խօյլանըպ, տաւ՛ա մէճլիսլերինտէն ասլա մահգուզիյէթ հիսս էթմէզլեր։ Հէյլէ պիր թագըմընը պիւս պիւթիւն աւյաւչաւգըզ ուէյգուսընա ղարդ էթմիչ իմ։ Պաունլարտան տօգատան գատար վար տըր քի օլտուգճա օօղաւգ տըրլար. գրիթիգա էտիպ մըրըլտանըրլար, լաքին ասլա իչլեմէզլեր, տա՛իմա պաչգալար իչիւն տինլէյիպ, հէվի իչիթտիքլերինի չունա պուննա 'աթֆ էտէրլեր։ Էկէր փարլագ բուհանի պիր իչ պաչ կէօսթէրիր իսէ, տէր՛ագապ անը պատ տըրմագ իչիւն անլերի թէչվիգ էտէրիմ, կէնճլերտէ 'իպատէթ իչիւն պիր չէվգ ու հէրարէթ մէյտաննէ կէլտիյինտէ անը նատըլ պատրըմաղը ա՛լա պիլիրիմ։ Միւթէպազը ա՛զալարտան պա՛զըլարընը կիւնահա տիւչիւրմէք փըլանընմը պօզաճագ տէրէճէտէ էհլ ի սէպաթ իսէլեր տէ, եինէ տէ էքսէրիյէթի ազ ես չօգ չալգանմագտա, կեահ տիւչմէքտէ վէ կեահ գալգմագտա տըրլար։

Շու իչլէմէմին թարդը տա նէ 'աճա՛իպ տիր։ Իլք էվվել խահիչկեր պիր իչճի վէ ճէօմերտա վէրիճի օլանըն, վէլէվ վագթըն պէօյիւք գըսմընը տիզ իւօթիւնտէ տաւ՛ա էտէրէք կէչիրսե պիլէ գալպինէ ազաճըգ պիր ղուրուր տամլատը վէրիպ, պա՛աէհաս անըն ֆիքրինտէ պիր չօգ էյրի պիւյրիս վէ

թերիզի փեչինէ ուչմատըգ միւլահազալար մէյտանէ կէթիրիրիմ։

Ճիլ հագիգէ պու սընըճը քէնարիլերի իւէ իքթիճա էթարիմէյէ, վէ 0 մուգաւաէա օլարըզը կիպի մուգաւաէա օլմագ քիւճթախլըզընատն վաղ կէչիրմէյէ չալըշարագ, անլէրին թէսմիյէ էթարիքլերի կիպի անլերի զէնկին մէրթէպէճինատ ճագըրըմ։

Կիրակի մէքթէպի տախի իզահաթա միւհիմ մըր։ Կիրակի մէքթէպի նաղըրը պէօյիւք չէվգ օւարզու իւէ իչինէ պաչլատը իսէ տէ, չիմտի սաղթ հաղըր պուլուննանլարըն սայըսը իւէ վէ պիր տէ թէրչէննիւմ իւէ իքթիճա էտիյօր։ Հէր Փազար կիւնիւ, խուտուտա Եըլ պաչը կիւնլերինատ կիր֊մէքթէպ նաղըրը իչէ պագարըզընատ թէքէպպիւ֊րիւնտէն զօլթուզլարը գապարըր։ Եա՛ խօճալար, հագիգաթէն պուննարատն պա՛զըլարը պիլմէ֊տիքլերինի էօյրէթմէյէ չալըշըրլար, պաչգա֊յար օլ իչէ սօլա միւսթա՛իտ տէյիլ իսէլեր տէ, սըրճ վազիքէ տուլյզուսրընատն օլ իչէ կիրմիչ օ֊լուպ, չակիրալէրինատ կիրակի մէքթէպինէ տօզ֊բուս նէքրէթ ուչանարըրըլար։ Պիր Թագըմը տա֊խէ Թա՛լիմ էթարիքլերի չօճուզլարըն գալպինէ պիզգաթ քէնարիլեր տինարիգիք թօխուսմունու սա֊չէյօրլար։ Անճագ չու գաատարընը տէմէք քեաճի տիր քի չօճուզլարատն փէք ազը պէնի ուննուտուպ թէրք էթմիչ տիրլեր։

Ստրատիյան Դ.այրէթ չերքէթինէ կէլինտիքատէ, պուննատ իլք տէֆ՛ա նէ եափաճազըմը չաչըրտըմ իսէ տէ, էննամ իչլէմէյէ պիր եօլ պուլապիլտիմ։ Բուհանի օլմայանլարը մուզիգա, զիյնէթլեր վէ տա՛իրէ իւէ իչղալ էթարիմ. էօլէ մուվաֆֆագ ատրմլար ալտըմ քի, Ստրատիյանլըզ փէր֊տէօի Թահթընատ գալպատէն պանա խըտմէթ է֊տէնլեր չօգ տըր։

Վէ բուհանի թէսմիյէ օլուննանլարը էօյլէ ոէվգ էտէրիմ քի տալթ քէնտի ատօլերինի իչլէթմէզ, քիւ֊ատէ եիւքտէք մէրթէպէլերէ կէօզ տիքմէք, վէ թէքեպպիւր իւէ պաչգալարընը հիւքմ էթմէքլէ մի֊թէլեզիզ օլուրլար։ Էլ հասըլ անլերատէն չօգլարընը էօյլէ պիր հալէ գօյմուչըմ քի հէր նէ գատար փէք կիւզել վէ խահիչ իւէ ատօյլերւլեր իսէ տէ, մա՛նա֊տըզ օլուպ, Թագըրտատն 'իպարէթ օլարըզընը պի֊լերիմ։

Տօղրու տըր քի Ֆ. Մուգ. սընըճլարը իչլիմիզէ ատքթէ վէրիյօրլար, զիրա Ֆ. Մուգ֊ի օգուտարճա զիյատէ եագլաչըլմագ օլույօրլար։ Ա՛հ, միւմքին օլաա տա չու Ֆ. Մուգատատէի տիւնեատան գալ֊տըրա իտիմ, օլ վագըթ իչլիմիզէ պիր մանի՛ գալ֊մագ իտի։ Լաքին եինէ տէ պուննատ տախի էվէչ֊յի մուվաֆֆագիյէթ էլտէ էթտիմ։ Սընըճա բիյա֊սէթ էատնի պիր Թագըմ ֆիքրի սաֆսաթալարա գըլաղուզլատըմ, պէօյլէճէ չիւպէ Թօխուսմլարը կէնճլերին գալպինատ եէր Թուքտուս, հէմ տախի կէնճլերատէն պա՛զըլարընը Ֆ. Մուգ֊ի սընըճտա վէ սընըճ իւէ օգուտագ քեաճի օլուպ, մախֆիճէ միւհաալա՛ա էթմէյէ հաճէթ եօգ տըր տէյիւ գան֊տըրտըմ, իչէթ պու գաննըրըզ իշիմիզէ փէք կիւ֊զել խրատէթ էթմիչ տիր։

Փարա խուտուտընը անլերին մաղրուր գալպ֊լերինէ սօլա եանաչարըմատ, անլերի նասըլ ավա֊տըզմը պիլմէգլէր։ «Վէրմէք ալմագտան էյի տիր» տէրլեր, լաքին վէրմէմէյէ տախի ղայէթլէ տիգ֊գաթ էատըլեր։

Էննամ անլերին Թէպիր ի պէչարէթ իչինէ կէ֊լինճէ, վագա՛տ 30 տանէ խէլատ պուլմուչլար հագզընատ աէօյլենիլտի իսէ տէ, անլերէ մուգապիլ եիւզլերճէսինի մէճլիսլերէ կէլտիքլերի կիպի ատ֊ղուզ վէ տանա պէտթէր օլարագ 'ավտէթ էթտիր֊տիմ։ Պիր չօգլարը տա հէման հէման մէյլ էթմէք֊տէ իքէն անլերի գաննըրըզպ կէրի չէվիրտիմ, չիմ֊տի էվվէլքինտէն պի գայտ տըրլար։

Անլերէ Թապի՛ օլմագ իչիւն եէնի կէլէնլերէ կէլինտիքատէ եինէ իչիմ եօլունատա տըր։ Զաթէն անլերատէն պա՛զըլարընը սափտըրտըզըմ իչիւն ճէ֊սարէթատէն տիւչմիւչ տիրլեր, վէ մէնճուրտուս օ֊լան «էկէր կիւնահլարըմմզը իգրար էտէր իսէք, կիւնահլարըմմզը 'աֆվ էտիպ, պիւթիւն գուս֊տուրլարըմմզատան պիզի փաքլէմէք պագընատա (սատըզ տըր ,ս այէթինի անլերէ կէօսթէրլէն օլ մամըշ տըր։ Սա՛փրլեր մէս'ուտ հիսսէյաթլարընը զայպ էթմիչ տիրլեր, վէ պէն անլերի գաննըր֊տըմ քի տօղրու եափմատըլար։ Պա՛զըլարընը տախի Ծիսուս Քրիստոսը իգրար էթմէքտէն մէն' էթարիմ. կիզլի պիր խրիսթիյան 'էսմրի֊նիւ եաչամագա չալըշըյօր իսէ տէ, անլերատէ պի֊չիւք իւմիտիմ վար տըր։

Իշէթ պէնիմ նօզթա֊ի նաղարըմատն տա պու քիւիսէնին ավալը պու տըր։ Պէնիմ տախի սընըճ֊լարըմ վար տըր, լաքին մուվաֆֆագիյէթլի պիր իշին տէք վէ աէօմպէլէյէ, փարլագ բափօրթլագա վէ սթաթիսթիգլերէ իչիթիյաճը օլմատըզընը պէ֊րէք, չամաթա վէ կիւրիւլթիւ էթմէյէ միւսատ֊տէ էթմէյէճէյիմ, պիզ քէնտի իչիմիզէ մուգայէտ օլուր իսէք, պու քեաճի տիր։ Թէօլիմ էատիմ քի պու քիւիսէ իչկիւզար տըր, լաքին անընի֊կիւզարլըզը պէնիմ մէլէքիւթիւմիւն իճթիչաըզը մուճիպ օլարըզընը տա պիւլերիմ։»

ՄՕՐՄՕՆԼԱՐ

Եութահատա Մօրմօնլարա 'ա՞իտ օլան Պրիկամ Ընկ գոլէճիներին մաս'ալիմլէրինատէն Փրօֆ. Ո. Մ. Վուլֆ եագընլարատա 'իւմի թէհարըխաթ իչիւն Մէզսիքօյա կիտէր։ Միւմահիլէյ օլ մէմլէքէթատ վէ Արիզօնա էյալէթինատէ միւթէմէքքին Մօրմօնլարըն թէ'ատտիւատի գէվհաթը տէվամ էթմէյէ-նին կէօրէրէք. 'ավաէթինատէ Մօրմօնլարըն «Առաքեալնէր Ճօն Հէնրի Սմիթհէ միւրաճա'աթ էտիպ, Մօրմօնլըզ մէզքիւր ուտուլը նէհի էթմիշ իքէն, մէզքիւր մէմլէքէթատ վէ էյալէթատ օլ ուտուլա միւտա'ատ էտիլտիյինին ատպէպինիր անլամագ իս-թէր։ Միւմահիլէյ Առաքեալ «Ա՛ճա՞իպ, պիրտատը վուլֆ, անլա՞մայօրմօրօն քի մէզքիւր 'ատէթ 'ա-լէյհինատէ նէյր էթտիյիմիզ պէյաննամէ չէյթանը քէնտի օյուընընտա գազանմագ իչիւն իհտատ էթ-տիյիմիզ պիր հիւէ իտի,» տէյիւ ճէվապ վէրիր։ Փրօֆ. Վուլֆ պու ճէվապտան օլ պատար միւթէ-'էսիր օլուր քի, Մօրմօնլըզը թէրք էտիպ, անըն 'ալէյհինատէ իչլէմէյէ պաշլար։

ՎԵՐ. ԳԱՐԱ ԳՐԻԳՈՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԸՆ ՅՈՒԲԼԵԱՆ ՉԻՅՆԷԹԻ

(Փրօֆ. Զէնոբ Պէշճեան, Ա.ՆԱ.)

1856 տէնէսի 'Այնթապ Փրօթէսթանլարը իչիւն մաս'իմմ պիր թարիխ պաշը սըր։ Չիւն պու տէ-նէատ վեր. Գարա Գրիգոր Յարութիւնեան վէ Փրօֆ. Ալիքսան Պէզճեան, պիրի քիլիսէատ, օլ պիրի մէքթէպատ քէնտի խըտմէթի 'ալէյհիւլէ-րինէ պէտ՝ էյլէսիւլեր։ Իքիսինին ատ պու չէհրատ վէ պու հէվալիատ Ինճիլի իչ իւզերինատ Թ"էսիրի 'ազիմ օլմուշ սըր։

Վեր. Գարա Գրիգոր Յարութիւնեանըն չօպան թախսիսինին 50նճի րէս ի տէվրիյէսի զիյնէթի կէչէն Մարտ 2 Ուրբաթ կիւնիւ էօյլէն ասնը 'Այնթապըն Գայաճըգ քիլիսէսինատ խըլնճա-խընճ տօլու պիր ճէմ'իյէթ հուզուրընտա իճրա էտիլտի։ Վեր. Ի. Գրիգորըն սըհհէթի պիր վա-զըթտան պէրու էփէյի էնտիչէյի մաս'իպ օլմագ-տա իտի իսէ տէ, Ալլահա չիւքր օլսուն, միւմա-իլէյհ տէյիլ սաաթ 2½ առ'աթտան զիյատէճ տէվամ էտէն իչլատ խըտմէթի հէնկլեամընտա հազըր պու-լունուպ, եօրուլմայարագ տիգգաթ իլէ տինլէտի, անճագ քէնտիսի տախի հազըրուն պիր մըգտար աէօյլէմէյէ մուգթէտիր օլտու։ Իչպու զիյնէթ՝ ճէմ'աթըն քէօրէթի (2500ի միւթէճավիգ իտի) վէ տիւքն ու թէմքինի, օգուննուլան վէ իրատ էտիլէն քէլամլարըն էհէմմիյէթի, խըտմէթին ասլ մագսէտի, վէ էտիլէն պա՛զը թէրէննիւմաթ ճի-հէթիյլէ տիգգաթէ չայան օլտու։ Մատամ փա-փազանըն տէլալէթի թահթընտա Հայիկ քիլիսէսի խանէնատկան կիւրուհընըն թէրէննիւմաթը, խու-ուսուա, «Յովսէփեան թէրէննիւմիւ» վէ «Ա՛ն նէ՛ կիւզել, նէ՛ կիւզել պիր Սիօն,» վէ «Միւպա-րէք օլսուն Իսրայէլին Բապպը» ֆէվգ էլ 'ատէ-թագտիր օլուննտու։ Վէ պիրտէ, չու զիյնէթ իչիւն քէնտի կէնիչ վէ կիւզել քիլիսէ պինալարընը մու-հագգէթ թագտիմ էթտիքլէրինատէն տօլայը Գա-յաճըգ քիլիսէսի հէյհէթ ի իտարէսինէ 'ուտմուտ 'Այնթապ Փրօթէսթան ճէմ'իյէթի թարաֆընտան պիլ խաստա 'արզ ու մէմնուննիյէթ էտէրիզ։

Ինտմէթ վեր. Մանասէ Փափազեանըն թահթը րիյասէթինատ օլուպ՝ «Հա՛մտ Փէտէրէ» իլահիի վէ միւմահիլէյհին տու'ասըյլէ պէտ՝ օլունտու։ Անտէն վեր. Հ. Ալճրեան Ղեվ. 25. 1–38 գրե՛այը գրա՞աթ էտիպ, Մր. Ճ. Ի. Մերիլ տու'ա 'արզ էյլէտի։ Պա՛-աէհու ճէմ'ա՛աթլէ «կիւնէչ եէվմի սէֆէրինատ» իլահիի թէրէննիւմ էտիլտիյինատ աօնրա, վեր. Յովհաննէս Գ. Գրիգորեանըն քէնտի փէտէրինին թէրճէմէ ի հալինէ տա՛իր գալէմմէ ալմրը օլսրզը կէնիչճէ վէ փէք էմէքլի պիր մէգալէտէն մաս'իմմ պիր գըթ՛ա Տօգ. Յովսէփ Գ. Պէզճեան մա՛րիֆէ-թիյլէ 30–35 տագիգէ գաատար գրա՞աթ էտիլիպ՝ հազըրուն թարաֆընտան 'ազիմ սիւքիւն, մէրագ վէ տիգգաթլէ իտթիմա' էտիլտի։ Վեր. Գարա Գրի-գոր Յարութիւնեանըն թէրճէմէ ի հալինէ տա՛իր պուննտան պիր գալ հաֆթա ագտէ Աւետաբէրէտ կէնիչճէ մա՛լիւմաթ վէրիլմիչ օլտուզընտան, չիմ-տի ան՛ը թէքրար էթմէյէ հաճէթ կէօրմէյիգ. խու-ուսուա քի միւմահիլէյհին կէնիչճէ թէրճէմէ ի հա-լինին այրը պիր րիսալէ հալինատ նէյրի տէ թաա-միմ էտիլտիյի մէսաա'իմիզ օլմուշ սըր։

Պա՛աէհու Փրօֆ. Ալիքսան Պէզճեան Պատ. Գ. Գրիգորըն չօպանլըզը զէմանընտա Հայիկ Ինճիլի քիլիսէնին թէրագգըսը հագգընտա իրատ ը քէլամ էտէրէք, տէտի քի,

«Այնթապտա իլք Փրօթէսթան քիլիսէսի 1848տէ թէչէգքիւլ էթմիչ օլուպ, Պատ. Գ. Գրիգորըն պու քիլիսէ իւզերինէ չօպան թահինի 1856ատա վազը' օլտու։ Մէզքիւր քիլիսէ 1865տէ Գայաճըգ վէ Հայիկ նաման իքի գըսմա այրըլմաղէ, միւմահիլէյհ պատուհլինին 40–41 տէնէլիք չօպանլըզը պիլա ֆասլա Հայիկ քիլիսէսինատ տէվամ էթմիչ տիր։ Մէզքիւր միւտատէթ՝ արա սըրա տէրուննինատ զուա-հուր էթմիչ օլան միւշքիլաթ վէ չալգանթըլարա բաղմէն, Հայիկ քիլիսէսի իչիւն պէտէնէն թէրագ-գը էյամը օլմուշ սըր։ Իչպու թէրագգիյի մուճիպ օլան էապապատան պիր գալ պէլիճէլէրի պիզճէ ա-թիտէքիլեր տիր, 1. Հէնուզ այրըլմըշ օլան պու քիլիսէ՝ 'իպատէթկեան վէ մէքթէպ պինալարըն-տան մանրուտ վէ նիսպէթէն զա'իֆ պիր հալատ իքէն տէ, չու ճիհէթլէ պախթիյար օյմուշ սըր քի անըն իտարէսի պաշընտա Պատ. Գրիգոր իւէ պիրլիքատ Լևոն Գրիգոր, Կիւլէսէր Ներսէս,

թէրզի Լեւոն, Պէզճի Յակոբ, վէ Նիզիպլի Ատուր* կիպի մուգթէտիր, ֆէտաքեար, էվլի ի իման վէ մէպտէլերի քիլիսէնին խայրընա խըտմէթ էթմէք օլան քիմսէլէր պուլունմըշ ուըր։ Պունլարըն զայրէթի վէ Տօգ. Շնայտըրըն տա խուսուսի հիմմէթիյլէ Հայիկ քիլիսէսի ազ ասնրա միւնասիպ պիր իպատէթկեատա վէ մէքթէպ պինալարընա մալիք օլապիլմիշ տիր։

2. Վագթ միւրուրիյլէ պու զաթլար պիրէր պիրէր իշտէն չէքիլտիքլէրինատ, եէրլէրինէ կէչէնլէր անլէրին մէպտէ վէ մէսլէքինէ աստըգ խալէֆլէր օլմազլէ, չէվգ ու չէթարէթլէ պաչլանըլան իչ 'այնի կէրմիյէթլէ տէվամ էտէպիլմիշ տիր։

3. Ատա ուըրա քիլիսէտէ կիւճլիւքլէր վէ էֆքեար ֆարգլարը զուհուր էթմիշ իսէ տէ, ուումուր պաչընտա օլանլար քէնտի չախսի տօւլդուլարընը հիւանի իմթիզաճ վէ իթթիֆագ մէպտէլերինէ դուրպան էթմէյէ հազըր պուլունան թագըմտան օլմալարըյլա նիֆագ ու չիգագա մէյտան վէրիլմէմիշ տիր։

4. Թիւրքիատա վագը' Փրոթէսթանթ ճէմա'աթլարը արասընտա Հայիկ քիլիսէսի սայը ճիհէթիյլէ** պիրինճի մէվգը'ի իհրազ էյլէմիշ իսէ տէ, մուհասապէթ գա'իէսիյլէ իտարէ օլունան պիր կէնիչ ֆամիլիա հալինէտ պուլունմուշլար ուըր։ Իլգ կիւնտէն պէրու պուրատա ժողվէկան ուսուսուլ ճարի օլուգ, զէնկին, ֆագիր, պէօյիւք, քիւչիւք ֆարգը կէօզէտիլմէյէրէք, ճիւմլէնին հաւգուգ վէ իմթիյազընա բի'այէթ օլունտուղունտան, էֆրատը մէյանէօինտէ սայքի տա"իմա քամիլ ահէնկ գա'իմ օլմուշ ուըր։

5. Հայիկ քիլիսէօինին ազիգէթ ի մախսուսէօինտէն պիրի տէ չօպանըյլէ ալագասընըն տէվամլը պուլունմասընա զայուր օլմազը օլմուշ ուըր։ Հէր ճիհէթլէ իմթիազլէ չայան զէվճէյն մէյանէօինտէ պիւլէ պա'զէն պիւրսուտէթ միւմքին օլտուղսա կիպի, Հայիկ քիլիսէսի իլէ չօպանը արասընտա տախի հանըլըշ անլայըշլար, եա պիւրսուտէթ զէմանլէրի օլմամըշ տէյիլ իսէտէ, եէքսիկլէրինէ բէզապէթ էտէրճէօինէ թարաֆէյնին իպրազ էյլէտիյի ֆէտաքեարլըգ սայէօինտէ պու մուգատատէս ա-

*Պիլա չիւպհէ խաթիպ էֆէնտի (Փրոֆ. Ա. Պէզճեան) տախի պու զաթլար իլէ պէրապէր էմր ի իտարէտէ Պատ. Դրիգորա մուհամէնէթ էտէնլէրին էն պէլլիսի իտի։ Ե. Գ. Գրէթըլեան

**Էլհէվմ քիլիսէ ա'զասընըն 'ատէտի 850 գատար, վէ պիւթիւն ճէմա'աթ 2,400 նուֆուսատան զիյատէ տիր։

լագա պուննա միւատէթ հիւանի հալտէ տէվամ էտէպիլմիշ տիր։

6. Հայիկ քիլիսէսի իքի ճիհէթլէ մինպէրէ էհէմմիյէթ վէրմիշ տիր. պիրի պու քի մինպէր թա'լիմճէ սաղլամ օլսուն, եա'նի խալխս Ինճիլի մէպտէլէրատէն սափմասընը։ Իքինճի չու քի մինպէր տա'իմա ճէմա'աթատան եիւքսէք օլուպ, վագըթլարըն մաթլուպընա միւթապագաթ էյլէսին։ Ջէմանլէրին թէպէտտիւլիւ վէ 'Այնթապտա գօլճ կիպի նիւքսէք պիր միւէսսէսէյնին վիւճուտի միւնասէպէթլէրինատէն վեր. Գ. Գրիգոր քէնտիսի տախի քիլիսի իլէ պէրապէր մինպէրին եիւքսէքլիյինին լուզում վէ էհէմմիյէթինի հիսս էտէրէք, 1892տէ իքինճի պիր չօպանըն, վեր. Մ. Կ. Փափազեանըն, տա'վէթինէ Թէչէպպիւս օլունտը։ Պէօյլէճ Հայիկ քիլիսէսի 13 ասէնէտէն պէրու պու իքի չօպանլար մարիֆէթիյլէ իտարէ օլունագ՝ պու թէրթիպտէն մատտի, վէ խուսուսա մա'նէվի վէ բուհանի ճիհէթլէ չօգ միւթէֆիտ օլմուշ ուըր։ Ինաթիմէ հալինտէ, Հայիկ քիլիսէսինին կէնճլէրինէ, մէյտանա կէլմէքտէ օլան եէնի նէսլէ, իխթար վէ թավսիյէ էտիլիր քի, Ինճիլի թա'լիմ վէ ուսուլը իտարէճէ քէնտի սէլէֆլէրինին մէպտէսինէ սատըգ պուլունաբլար, օլ զէման Ալլահըն եարտըմըյլէ իլէրուտէ քիլիսէճէ տահա փարլագ պիր Յոռելեան իճրասընա մուվաֆֆագ օլաճագլար։»

Պատ. Մր. Սէնտրոս, Պատ. Գրիգորը վէ Հայիկ քիլիսէօինի իչպու Յոռելեան զիյնէթինատէն տօլայը թէպրիք էյլէտիքտէն սօնրա, Փրոթէսթանթ քիլիսէօինին մէ"մուրիյէթ ի բուհանիյէսինին էվսաֆը մախսուսէօի հագգընտա սէօյլէտի։ Իֆատատը իճմալէն պէր վէճհ ի աթի տիր.

«Ինսանճա սէօյլէյէրէք պէն Կրիկիա իթթիհատընտա օլան Փրոթ. մէ"մուրին ի բուհանիյէսինատէն տօլայը միւֆթէխիր իմ։ Լաքին Ինճիլտէ մէվզու' մէ"մուրիյէթ ի բուհանիյէ մի'յարը իլէ գէյսա ը նէֆս էյլէտիյիմիզտէ պիզ քէնտիմիզի նէգատար գուսուրլը պուլուրըզ։

Պօղոս առաքեալ 2 Կորն. 3 պապ 1տէն 6 պապ 10ա տէք օլան մէչհուր գըթ'ատա մէ'մուրիյէթ ի բուհանիյէ հագգընտա օլան էֆքեարընը էյիճէ թատրիհ էտիյօր։ Պէնճէ պու ուզուն գըթ'ատա էսասի թատավվուր, «Քրիստոս թարաֆընտան էլչիլիք էտէրէք, Ալլահ պիզիմ վասըթամըզլէ րիճա էտէր կիպի ... եալվարըրըզ» (2 Կորն. 5. 20) քէլամը ուըր։ Լաքին նատըլ օլուր տա պիր ատէմ «Ալլահ անըն վասըթատըյլէ սէօյլէյօր» տէնիլպիլէճէք հալա վասըլ օլուր։ Պունա պու այէթտէն ապտէմ կէլէն գըթ'ալարտա չօգ ճէվապլար վէրիլ-

միչ տիր։ Իչքէ անլէրէն պա'զըլարը։ Պաւ՝ Բահէն մէ՛մաւրիյէթի օլմալը տըր (3. 3)։ պաւ՝ ճելիւ պիր մէ՛մաւրիյէթ տիր (3. 8)։ վէ անա հազըրլանմազ իչիւն բաւհանիրէճ ինսան Քրիստոսըն սաւրէթինէ թէպէտիւլ էյլէմէլի տիր։ պաւ մէ՛մաւրիյէթ «պա'հա ի րէզալէթ օլան կիշիի չէյլէրի բէտա էտէրէք հիյլէ իւլէ հարէքէթ էթմէզ, Ալլահըն քէլամընը թահրիֆ էթմէզ» (4. 2)։ իքի տիւնեայը տա նազար ը էհէմմիյէթէ ալըր (5. 2)։ քէնտիի եէնի պիր մահլուգ տըր (5. 17)։ «Քրիստոսը արթըգ թէն հաւէպիյլէ թանըմազ» (5. 16)։ պէօյլէ պիր զաթ Քրիստոս իչիւն սէօյլեր, վէ մէ՛մաւրիյէթինին նէթիճէսի, Քրիստոսըն քէնտի ճէմա'աթընտա սաւրէթփէզիր օլմասը տըր։ Պաւ նէ կիւզէլ պիր թաասվուր, վէ 'ալ էլ խաւսաւս չաւ միւհթէրէմ փէտէրիմիզէ (Պատ. Գրիգորա) վագը' օլտուղը կիպի, Քրիստոսըն պիր զիւրրիյէթտէ տէյիլ, իւլա անլէրին չօճաղլարընտա, հաթթա թօրունլարընտա սաւրէթփէզիր օլտուղընը կէօրմէք նէ լաթիֆ տիր։ Պաւ կիպի մէսէրրէթէ մալիք իքէն պրագ հէր քէս պիզէ ալտատընը տէսին (6. 8)։ պիզի մահզուն թէսմիյէ էթտին (6. 10)։ ճէվապ վէրիրիզ քի տէրաւնիմիզտէ տա՛իմի տա'տէթ փաւնարընտա մալիք իզ։ Պրագ, պիզէ ֆագիր տէսինլեր, ճէվապ վէրիրիզ, «Զօղլարը զէնկին էտէրէք,» վէ ֆագը ը հալ պիզիմ իչիւն հիչ տիր, չիւն պիզ հէր չէյէ մալիք իզ (6. 10)։' պաւ՝ չօղլարը զէնկին էթմէք մէ՛մաւրիյէթի ի բաւհանիյէմիզին էնճամը տըր, վէ նէթիճէսի, «Սէմավաթտա մահֆուզ օլան, զէվալ պաւլմազ, լէքէսիզ վէ աօլմազ միրաս» տըր (1 Պետ. 1. 5)։ Պաւ կիւն պաւ տէվկիւլիւ փէտէրիմիզ իւլէ տէվինէրէք պիւիւրիզ քի, քէնտի իչիւն պաւ կիպի պիր միւքեաֆաթ մաւթլագ հազըր տըր։»

Փրօֆ. Սարգիս Լեւոնեան «ինճիլի էրմէնիլէրին անլատըլընա կէօրէ, Փրօթէսթանլըղըն մէտէլէրի» նէ իտիյի հագգընտա իրատ ը քէլամ էտէրէք, աթիտէքի նօգթալարը տէրմիյան էթտի, չէօյլէ քի,

«1. Տին պէչէրին 'էօմրիւնտէ էն եիւքսէք մէվզի'ի իչրագ էտէր. իմտի 'էօմրիւն ֆարգը տա՛իրէլէրինին մէնաֆի'ի՝ մէնֆա'աթ ը տինիյէ իւլէ իխթիլաֆտա տէյիւ կէօրիւնտիւքլէրինտէ, տա՛իմա տինինքի ախէր ճիւմլէ մէնֆա'աթ գանն օլտուղան չէյլերէ թէրճիհ էտիլմէլի տիր։ Փրօթէսթանլըզ թա'լիմ էտէր քի 'էօմրտէ տին՝ պէօյլէ էն եիւքսէք մէվզի'ի իչրագ էտէճէք օլուր իսէ, օլ տէմ 'էօմրիւն ախէր տա՛իրէլէրի պաւ եիւզտէն միւքեէզարրիր օլմատըգտան մա'տա, պէր աքս անլէրին մէնաֆի'ի էն պիրինճի տէրէճէտէ թէ՛մին օլուղնմազ օլուր։ լաքին տինէ մէզքիւր մէվզի՛ վէրիլմէյէճէք օլուր, վէ տին 'էօմրիւն ախէր տա՛իրէլէրինին մէնֆա'աթընտա պէր վաըթտա հալինտէ իսթի՛մալ օլտուղուր իսէ, օլ տէմ կէրէք տին վէ կէրէք անտա ֆա՛իդ թաւթուլան ճիւմլէ տէվա՛իր միւքեէզարրըր օլօւր։

2. Տինէ իքի ճրհէթտէն նազար օլուղնա պիւիր, — պիրի խարճտէն վէ տիկէրի տախիլտէն։ Խարիճտէն պագըլտըգտա, տին պիր թագըմ թա'լիմտի, թէնպիհտի վէ այն ու 'ատաթտան 'իպատրէթ տիր։ տախիլտէն պագըլտըգտա տին պիր տէրօւնի հայաթ տըր։ Տինին մաւհիմմ ճրհէթի ասնրաքի տիր, վէ պաւ ասնրաքի մէվճուտ օլտըղը հալտէ, իւլէ զիքր օլուղնան ճրհէթի անըն խարիճի իզհարը հալինտէ պիզ զարուր մէվճուտ օլուր։ լաքին տինին խարիճի թա'լիմտի վէ այն ու 'ատաթ չէքլինտէ վիճուտիյէթի անըն տախիլի հայաթ չէքլինտէ մէվճուտիյէթինի մուխլագ սաւրէթտէ ֆարզ էթմէզ։ Վէ պիր տին քէնտի թէվապի'ինտէ տէրուղնի հայաթ օլմազտան ֆարիզ օլմուշ իսէ, օ՝ թէվապի'ի իչիւն տին օլմազտան չըգմըշ օլուր։

3. Տինին հատտ ը զաթընտա սալը, վէ ինսանընն անը տէրք վէ զապթ էթմէսի եէքտիկէրինէն թէֆրիդ օլուղնմալը տըր։ Էվվէլքի գա՛իմ վէ տա՛իմ տիր։ լաքին ասնրաքի վագիտան վագիտա թէպէտիւլ էտէր, վէ Փրօթէսթանլար ինանըրլար քի միւրուր ը զէման իւլէ Խրիսթիյան քիլիսէսի տինին հագիգաթընտա տահա վէ տահա զիյատէ թէեագզիւն էթմէքտէ օլաճագ տըր։

4. Պաւ սօն խաւսաւսըն թէ՛մինի իչիւն Փրօթէսթանլար քիլիսէճէ էֆքեար սէրպէսթիյէթինի վէ թա'լիմ ու թէրպիյէճէ թէրագգըյը չարթ ը մաւթլագ թանըրլար։ Տինի հագիգաթը թէհարրի վէ անա թէեագզիւն իչիւն, հէր քիլիսէյի վէ անըն հէր ֆէրտինի քեամիլէն հիւրր թանըրլար, վէ հէր ճինս մէքթէպլէրէ տէյիւ եալընըզ չէչմ թէվճճիւհ իւլէ պագարլար, անճագ անլէրի քէնտի մէվճուտիյէթլէրինին պիր գըսմը տէյիւ հիսս էտէրլեր։

5. Տինին հագիգաթընտա տօղրաւ պաւ թէրագգը էմրինտէ Փրօթէսթանլար եանըլմազ տէյիւ տէյիւ եալընըզ Ք. Մաւգ.ի թանըրլար։ Քիլիսէնին 'աւմաւմի մէճլիսլէրինին գարարլարընտա, գաւհիմ Հայրապետլէրին անրիրաթլարընտա վէ էսքի քիլիսէլէրին «աւանդաւթիւնլարընտա» չօգ հիւրմէթ էտէրլեր իսէ տէ, պաւ խաւսաւսատա անլեր իւլէ Ք. Մաւգ.ին արասընտա հիչ պիր մաւգայէսէ խաթթը թանըմազլար։

6. Պէօյլէէ ինճիլ ի Շէրիֆտէն էօրէնտիքլէրին-նէ կէօրէ, խէլաաս չարթ հալինտէ՝ Փրօթէսթան-լար եալընըզ իքի չէյ գապալ էտէրլէր, — պիրի Բապպ Ցիսուս Քրիստոսա իման, վէ տիկէրի Րուհ իւլ Գուտսըն 'աֆրիյէսինէ նա՞իլ օլմադ։ 'Ինսայէթ չարէյէրի առէմի խէլաըն պաս իքի չուրաթ-նու գապալ էթմէք եէրինէ կէթիրմէյէ, վէ խէ-լաս օլարգտան սօնրա տա անտէ պէօյիւմէյէ մուս-'ավինէր էտէրլէր իօէ տէ, խէլաաս ասլա պատի օլմադլար։

7. Խէլաըն պաս էմր ի 'ազիմինտէ Ալլահ վէ ին-սան եալընըզ պալուտնուրլար, վէ արատա պիր միւթէվասըթ օլմազ։ Ալլահ կիւնահլար 'աֆվընը վէ հայաթ ը էպէտիյէյի քիլիսէնին մէ'մուրլարը-նըն վէ այինու'առաթընըն վասրթասրյլէ միւ՞մինէ իլհագ էթմէզ, անճագ Ալլահ անլէրի միւ՞մինէ ռազ-րուսան իթա էտէր։ Փրօթէսթանլըգտա ուսուլը քէհանէթ եօգ տըր։

8. Փրօթէսթանլար քիլիսէ տէմէք իլէ պաս սուրէթլէ խէլաաս նա՞իլ օլմուշ օլանլարըն հէյ՞էթի մէճմու'էսինի անլարլար. չէօյլէ քի քիլիսէ միւ՞-մինլէրտէն եօգարրտա տուրուպ, անլէրէ խըտմէթ էտէն վէ անլէրի իտարէ էտէն պիր հէյ՞էթ տէյիլ տիր, անճագ միւ՞մինլէր քէնտիլէր քիլիսէյի թէչքիլ էտէրլէր։

9. Քիլիսէնին այինլէրի եապրըզ վաֆթիզ վէ Աշա ի Բապպանի տիր։ Ատէմլէր պաս այինլէրին իճրասըյլէ խէլաաս մալիք օլմազլար, անճագ ադտէմ-ճէ խէլաս օլմուշ օլանլար անլէրին իճրասընա հիս-պէտար օլուրլար։

10. Մէ՞մուրյն ի բուհանյէ քէնտի պէլահյէթ-լէրինի եալընըզ խըտմէթ էթտիքլէրի քիլիսէտէն ալըրլար, վէ անլէրտէ սէլէֆտէն խալէֆէ ինթի-գալ էթմէք իւզրէ, առաքեալարըն զէմանընտան պէ-րաս տիւրիւպ կէլէն պիր ֆէվգէլ'ատէ նուֆուզ եօգ տըր։ Քիլիսէնին պաչը վէ ամիրի եալընըզ Բապպ Ցիսուս Քրիստոս տըր։

11. Խրիսթիյան քիլիսէօնին էն եիւքսէք նի-շանկահը վէ էն սօն մագսէտի՝ ինճիլի ճիւմլէ միլլէթլէրէ թէպլիր էթմէք տիր։ Թէպլիր ի պէ-չարէթ քիլիսէնին րուհը տըր։

12. Ինսան էօլտիւքտէ, միւթթալի՝ մէվճուտի-յէթինտէ պիր ֆասլա հուսուլէ կէլմէյէրէք, տօս սօզրու Ալլահըն հուզուրընա կիտեր, վէ օրատա թէնտէ իլլէտիյի 'ամէլլէրէ կէօրէ հիւքմ օլունուր։ Քաւարան եօգ տըր, պինա՞էն 'ալէյհ էօլիւլէր ի-չինէ տու'ա 'ասլէս տիր։»

Անտէն վեր. Գ. Գրիգոր Ցարութիւնեան այսպա դալգըզ՝ տիթրէր, լաքին պինանըն գըսմը ազա-

մընտա իյիտիլիր պիր սէտա իլէ պիր գաչ քէլմէ իրատ էյլէտի։ Պիզիմ թապ'էն զա'իֆ օլուզ՝ Ալ-լահըն թէնէզզիւլ վէ թէպրիյէօհյլէ թագտիս վէ խէլաս օլարզրմըզը պինա՞էն 'ալէյհ Քրիստոսան մա'տա պիր չէյ իլէ միւֆթէխիր օլմամըզ կէ-րէք իսիյինի զիքր էթտիքտէն սօնրա, վեր. Պե-տիկեանըն էօլիւմ եաթաղընտա օլան «Քեա՛չքի Քրիստոսը զիյատէ ոէվէ իտիմ» սէօզիւնիւ մէյսա-նա կէթիրիպ, «Քե՛աչքի պէն տէ Քրիստոսը զիյա-տէ սէվէ վէ անըն իչիւն զիյատէ իլլէյէ իտիմ» տէ-տի։ Պիր տէ 70 միլեան տալէր աէրվէթի օլուզ տա՝ էօյիւր իքէն «Հիչ պիր չէյիմ օլմայարագ ախ-րէթէ կիտիյօրում» տէյէն ֆագիր զէնկինտէն իպ-րէթ ալարագ, պիզ վագթ իքէն Ցիսուս իչիւն իլ-լէյիպ, էպէտի խազինէլէր ճէմ' էտէյիմ տէտի. — պա'տէհու Ներսէս Շնորհալիին չուս սէօզլէրիյլէ խաթմը քէլմէ էյլէտի, «Հաստեա հաւատով, Հաստատեա յուսով, Հիմնեցո սիրով»։

Պուհուն ազապինտէ վեր. Յովհաննէս Գ. Գրի-գորեանըն պիր մէքթուպու գրա՞աթ էտիյտի. պուն-տա միւմանյէյհ, փէտէրիինէն պաս Ցորդեան չէն-լիյինտէ պիշ չափս հազըր պալուհունմազըզը չօգ արզուս էյլէմիշ իօէ տէ, մա' էթ թէ՞էսիւֆ մուվաֆ-ֆագ օլամատըզընը, լաքին գալպէն մէյանէմիզտէ հազըր պալուհունաճաղընը, հէմ օգոհնմագ իչիւն փէտէրիինէն թէրճէմէ ի հալընը եօլլատըզընը, վէ պիր տէ կէչմիշ՝ էլլի սէնէ զարֆընտա կէրէք փէ-տէրի իլէ վէ կէրէք անըն ֆատիհա ա'զասը իլէ նէճիպանէ մու'ամէյէ էյլէտիքլէրինտէն տօլայը, սուրէթի ի մախասաէտ Հայիկ Ինճիլի քիլիսէյէ, վէ սուրէթի ի 'ումումիյէտէ 'Ադնթապէն պիւթիւն Ին-ճիլի ճէմա'աթընա ֆամիլեալարընըն ճէմ'ի էֆ-րատը նամընա արզ ը թէչէքքիւր էյլէտիյինի պէ-յան էթմիշ իտի։ — Հաքէզա Մար'աչ Ինճիլի քի-լիսէյէրինէն տախի պաս զինէթտէն տօլայը օյան մէսէրրէթ վէ թէպրիքլէրինի հավի, վեր. Ա. Շի-րաճեանըն եազտըզը խօչ վէ իչթիրաքլէ տօլու պիր մէքթուպ տախի գըրա'աթ վէ իսթիմա' է-տիլտի։

Անտէն վեր. Մ. Կ. Փափազեան վագթըն տար-լըզը ոէպէպինտէն փէք գըսա սէօյլէմէյէ մէճպուր օլարագ, չուս պիր գաչ նօգթայը տէրմիյան էյլէտի. չէօյլէ քի «Պու՝ ազիմ պիր զինէթ տիր. պիր չօպա-նըն 'այնի չէհրատ վէ սայքի 'այնի քիլիսէտէ պիլ ֆասլա 50 սէնէ իչլէմէօի, տիյարըմըզ իչիւն պի էմսալ, վէ տիկէր մահալլէրճէ տէ նատիր իւլ վու-դու' պիր հալ տըր։ Վեր. Գ. Գրիգոր իլէ պիր-լիքտէ իչլէտիյիմ կէչմիշ 13–14 սէնէ զարֆընտա միւմանյէյհատէն սօլա ինճինմէմիշ իմ. անըն իլէ

'ալագամ տա՞իմա փէտէր վէ էվլատ մէյանէսինտէ օյան կիպի նէզաքէթ վէ մուհապպէթ իլէ սօլու օլմուշ սըբր։ Պաւ տագիդատ պէնիմ տէ պիր պէօյիւք մաթլուպըմ՝ վագթըյլէ Եզիսէնին Եզիատան օյան Թալեպի տիր. 'Սէնտէ օյան բուհրն իքի միլիոնէ նա՞իլ օլայըմ՝ (4 Մխլ. 2. 9.) Միւաթագպել իչիւն նէ Թէրճիպ օլաճաղընը պիլմէմ. անճագ օլ պապատ Ճիսուսըն սէչդիւ տա՞իմա գուլաղըմտա սըբր. 'Միզէ սէլամէթ օլսուն. Փէտէր պէնի իրթալ էյլէտիյի կիպի պէն տախի սիզի իրթալ էտէրիմ՝ (Ցովհ. 20. 21) ։»

Իչպու Ցօրգևան պիսկէթինի Թիզքեար լիչիւն էնօգպ Թարիգ՝ իրատը Վեր. Գ. Գրիգորեան հասրէթքէչի օլսրզը Թէպչիր ի պէչարէթ մազսէտինէ իսքի՛մալ էտիլմէք իւզրէ, պիր Ցօրգևան սերմայէսի տէրճի մա՛գուլ վէ միւնասիպ կէօրիւմիւչ իտի։ Պինա՞էն 'ալէյհ իչպու զիսկէթին նիհայէթինտէ պաւ մագսէտ իլէ Թապագլար կէզտիրիլերէք ագչէ ճէմ՛ էտիլտի։ Սօնրատան պա՛զը իլավէլեր իլէ ելեէվմ օլ մէպլաղ (Գարա Գրիգոր Ցաբգևան սերմայէսի նամրյլէ) 25 լիրայա պալիզ օլմուշ օլօպ, կիտերէք զիյատէ արթաճաղը մէ՛մուլ վէ արզուլու սըբր։

«Համտ Փէտէրէ» իլահիսինի պիւթիւն ճէմա՛աթ այագ իւզերինտէ Թէրէննիւմ էթտիքտէն սօնրա, վէր. Գ. Գրիգորըն պերէքէթ տու՛սսըյլէ խրատ մէթ խիթամ պուլսը։

ՍՕՆՐԱՏԱՆ ՇԷՕՀՐԷԹ ՔԷՍՊ ԷՑԷՆ ՖԱԳԻՐ ՕՂԼԱՆԼԱՐ

Պա՛զը քիմսէլեր վէլատէթլերինտէ նամա՛լիւմ, լաքին 'էօմր վէ էօլիւմլերինտէ միւչերրեթ օլմուշ սըբլար։

Տիւնեանըն պիր ներսքընը քէչի էտէն Քօլոմպօս պիր ճիւլահ օղլու օլօպ, պիզզաթ քէնտիսի ճիւլահլըգ էթմիշ իտի։ Ամէրիգաատա Բիւրք գումփանեասընը Թէչքիլ էտիպ, էօլսիւրիւնտէ էվլատընա ալթը միլեօն տալեր Թերք էտէն Ճան Ճէյզըպ Աթթար վագթըյլա Նիւ Եորք սօգագլարընատա էյմա ատթար իտի։ Իսքանիա քիթապէթինի Թեզելեն էյլէյէն մէչհուր մուհարրիր Սըրվանթէս Թաւան արատընատա էհվէն պիր օտատա եաչայան ֆագիր պիր ֆամիլեատան տօղմուշ իտի։ Հէփ սուլն կօնֆէրանսլարընն չերէֆի օյան էլինու Պուրրիթ պիր տէմիրճի իտի։ Գատիմ Եունան չա՛իր Հօմէր սէֆիլ պիր չէֆԹէճի օղլու իտի։ Աթինանընն մէչհուր խաԹիպի Տիմօսթէնէս պիր պըչագճընըն օղլու իտի։ Մուհարրիր Թերրենս էվվէլճէ պիր քէօլէ իտի։ Շա՞իր Տանիէլ Տիֆօ պիր գատապ օղլու օլօպ, պիր միւտաէթ սէյիոլիքլէ մէչղուլ օլտու։ Վա՞րգը չէհիր Ճօրճ Հէսիթֆիլտ խանճը օղլու իտի։ Շա՞իր Վըրճըլըն փէտէրի համամալ, վէ Հօրէյսինքի 'ատի պիր սիւքքեանճը իտի։ Շէյքսփիրինքի օտուն Թիւճճարը վէ Միլթօնրնքի 'ատի սէնէճճի իտի։ Նափօլէօն՝ Գօրսիգատա պէլիոիզ պիր ֆամիլեատան տօղմուշ իտի։ Սինսինաթթա պաղընը սիւրէր իքէն Րօմա հիւքմտարլըղը անա Թագտիմ օյուննտու։ Ապրահամ Լինգընն փարմագլըգ տէմիրի քէօչն, վէ ճէն. Կրանթ տապպաղ իտի։ Ամէրիգալը ֆէյէսուճ վէ տիփլօմաթ պէնճամին Ֆրանգլին ֆագիր պիր ֆամիլեատա 17 չօճուղընն 15ինճիսի օյուպ, փէտէրի մամմ վէ սապուն սաթար իտի։ Ինկիլիթերրա նա՞իպի Լօրտ Գրամվել Մէքթէպ ի 'Ալիյէ կիրտիյի իլք՛աչնէտէ փէտէրինին վէֆաԹըյլա եէթիմ վէ փէրիչան գալմըշ պիր չօճուգ իտի։ Ջօգ ֆագիրլէրին եիւզիւնիւ կիւլտիւբէն վէ պինլէրճէ մահպուսլարա չէֆգաթ էտէն խայրխահ Ճան Հավրրա պիր զէման 'աթթար չերաղը օյուպ, քէնտիսի տախի պիր միւտաէթ մահպէսէ գօնուլմուշ իտի։ Մուհարրիր Րօպէրթ Գըրնդ էօքսիւզ պիր օղլան օյուպ, չիֆԹ սիւրէրէք վալիտէսինին եիւքիւնիւ Թախֆիֆ էտէր իտի։ Պուննար ֆամիլեատա օգումագտան չօգ խօչլանըր իտիլեր։ Էվլերինի զիյարէթէ կիտէն պիր միւսաֆիր կէօրտիւ քի ասֆրատա օֆուրուբ իքէն, միտէլերիյլէ պէրապեր ֆիքըրլերինի տէ իգնա՛ էտէրճէսինէ հէր պիրին պիր էլինտէ գաչըգ, վէ օլ պիր էլինտէ քիթապ վար իտի։ Ցագամ՞ պէօյլէլեր պիրտէն եիւքսէլմէտիլեր։ Պաւ կիւն Ամէրիգանըն չօգ զէնկինլերի սէրվէթլերինին գըսամը 'ազամընը 50 սինինտէն սօնրա ճէմ՛ էթմիչ տիրլեր։ «Գըրգտան սօնրա սազ չայանլար» ազ տէյիլ տիր։ Սըր Ուօլթէր Սգաթ վէ Փալմըրսթօն գըրգ սինինի կէչիրտիքտէն սօնրա իտի քի եիւքսէք մէվգ՛լեր իհրազ էթտիլեր։ Լինգըն վէ կրանթ 40 սինինտէ Ամէրիգանըն պէլիոիզ գատապալարընատա հալա նամա՛լիւմ քիմսէլեր իտիլեր։ Տիքիչ մաքինատընը եաիան Հաու 35 սինինտէ սօն տէրճէմ ֆագիր իքէն ալթը սէնէ սօնրա պիր միլեօնէր օյուպ մէչտանա չըգաը։ Պիր վագթ 12 եաչընատա պիր օղլան Մատաչուսէցտէ եօլճուլըգ էտէր իքէն պիր խանա էնտի, վէ Թա՛մմիյէտի իչիւն ի՛մանէ գապալ էթմէյիպ, օտուն քէսերէք անը Թէ՛միյէ էթտի։ Էսլի սէնէ սօնրա օրատան կէչտի — պանքէր Ճօրճ Փիպպատի իսմիյլէ։ Լօնտրատա 25 սէնէ իչլէյիպ, 60 եաչընատէք օլ չէհրին ֆաւգարատընա 150.000 լիրա ի՛մանէ վէրտի։ Գօրնէլիօս Վանտէրպիլթ քիւչիւք իքէն, վալիտեսի իտարէ իլէ եըղմըշ օլսըզը 10 լի-

րայը քէնտինէ վերտի քի պիր եէլքէն գայրղը սա-
Թուն ալըպ, պիր ատատան Նիւ Եօրգա սէպզէվաթ
Թայըսըն։ Րիւգկեար մուխալիֆ օլտրդրնտա պու
չօճուգ գայրղը տիրէքլէր իլէ երթէր, վէ պու տի-
րէքլերէ քէնտի օմուզրնր վէրէրէք մութլագա
վագթընտա փազարա եէթիչիր իտի։ Պու զայրէթ
իլէ իլերի կիտիպ, կէօզ գամաչտրրան պիր միլ-
եօնէր օլտու։ Ախէր պիր միլեօնէր Մր. Թափին
իչինի վափօր քեաթիպլիյի իլէ պաչլատար։ Իլք կիւն
էֆէնտիսի անա իքի թէննպիհ վէրտի, պիրի, «Հէր
քէատէն փէչին փարա ալ,» իքինճի, «Ռիմսէյի
պէքլէմէյէրէք վագթընտա եօյա չրգ»։ Իլք ագչամ
էֆէնտիսի վափօրա կէլտիյի կիպի անտէն նավլրնր
իսթէտի, վէ օլպիր սապահ օ պիրազ կէճիքտիյինտէ
պէքլէմէյէրէք գայրղը կէօթիւրտիւ։ Սէրվէթինին
իլք Թօխուսմը պու մաւ'ամէլէսի իտի։ Զէնկինն
Թիւճճար Ստեփան կիրարա 10–12 եաչընտա իքէն
պիր կէմիտէ ուշագլրգ էտէր իտի։ Սալթ տիւնեա
մէքթէպինտէ օգուսմուշ օլարագ 'էօմրիւնիւ 3 զրչ.
իլէ պաչլատրզընր, վէ սէրմայէսի զայրէթ օլտրդր-
նը սէօյլէր իտի։ Պու ատէմ հագգ իւճրէթ վէրէն
հիչ պիր իչի Թահգիր էթմէզ իտի, վէ էն զէննկին
վագթընտա պիր խաօթախանէտէ մէճճանէն իչ-
լէտի։

'Էօմր Թարիգինին սա՞իմա տիւզ օլմասը սա-
տէմ իչիւն խայրլը տէյնի տիր։ Իչլէմէյէ մէճպսւր
օլմագ, հէր չէյէ մալիք օլուպ տա պօչ տաւրմագ-
տան գաթ' էն տէր գաթ էվլա տրր։ Զօգ կէնճէր
ֆագիր տիրլէր, գիրա էմէք չէքմէտիքլերի սէրվէ-
Թէ մալիք օլմուշ տրրլար։ Զօգլար իչիւն տախի
ֆագիր տօղտրգլարը պիր պէրէքէթ օլմուշ տրր,
չիւնքի իչլէմէք մէճպսւրիյէթի անլէրէ խայրլը
պիր միւչէվվիգ օլմուշ տրր։

«Ռէնտի իչինտէ զայրէթի սատէմ կէօրի՞ւր մի
ոին, մէլիքլէր հաւզուրրնտա տուրսագագ,» Նամա-
լիսմ սատմլէր էօնիւնտէ տուրմայագագ տրր։

Մար'աչ ՏՈՒՏՈՒՆ Ա. ՊԱՂՏԻՖԵԱՆ

ՄԱՐ'ԱՇՏԱ ԻՆԹԻՊԱՀ Ը ՐՈՒՀԱՆԻ

Պէչարէթի Թէպլիր էտէրէք տիւնեայը տօլաչ-
մագտա օլան միւպէչչիր Մր. Ֆրէնօքն' վան,
Խարփութ վէ 'Այնթապը զիյարէթ էթտիքտէն
սօնրա, Փետր. 27տէ չէհրիմիզէ կէլիպ, Մարա 5է
տէք քիլիսէլերիմիզտէ վա'զ էյլէտի։ Պա'զէն կիւն-
տէ իւչ եա տէօրթ տէֆ'ա խրամէթ էտէրէք, 6
կիւն զարֆընտա ֆարգլը մահալլէրտէ 16 տէֆ'ա
վա'զ էյլէտի։ Իլք կիւն Տիվանլը Ինճիլի քիլիսէ-
սինտէ վա'զ էթտիյինտէ, քիլիսէ խընճախընճ տօլ-
տսւս. վէ միւթէ'ագլպ կիւնլէրտէ ճէմա'աթըն քէս-
րէթի (1 000–1,500 գատար օլուր իտի) պա'զը տէրէ-
ճէ բահաթօրզլրզա մուճիպ օլտու իսէ տէ, ևինէ ճէմ-
'իյէթլէր Նիզամի սուրէթտէ խիթամփէգիր օլ-
տու։ Մր. Ֆրէնօրնրն վա'զ մատտէլէրի չունլար-
տան 'իպարէթ իտի. «Աթէչին Րուհ իլ Գուտսա
միւչապէհէթի», «Շէյթանըն ատէմլէրի իղֆալ էթ-
մէք իչիւն ԹուԹաուլը Թարիգլեր», «Սէմավի ե-
րուսաղէմ», «Ռրիստոսըն իքինճի կէլիչի», «Օն
պաքիրէ գըզլար», «Ընովքըն Ալլահ իլէ եիւրու-
մէօի», վէ զայրի։ Կիւնիւն պիրինտէ խրիսԹիյան
իչճիլէր հաւզուրընտա «Թէվպէհրլէրի Ռրիստոսա
կէթիրմէք իչիւն ԹուԹաուլաճագ Թարիգլեր» հագ-
գընտա սէօյլէտի։ Պիր սա'աթ գատար վա'զ էթ-
տիքտէն սօնրա, քէնտի քէնտիլէրինի Ալլահրն
գավմը, եա'նի եէնի եիւրէյէ մալիք սայանլարրն
այագա գալգմալարրնը Թէքլիֆ էտէր իտի. վէ
պա'տէհաւ քէնտի քէնտիլերի Թէվպէյէ միւհթաճ սա-
յրպ կիւնահլարրնը իգրար էտէրէք, Ռրիստոսա Թէս-
լիմ օլմագ իսԹէյէնլէրին այագա գալգմալարրնը Թէք-
լիֆ էտէր իտի։ Իչպու այագա գալտրրմագլրգ ու-
սուլը ճէմա'աթըմզգ իչիւն ղարիպ կէօրիւնտիւ-
յիւնտէն, իլք էվվէլ չօգլարա նախօչ կէօրիւնտիւ
իսէ տէ, մաւ"ախխարէն իքի օրնֆտան տախի տա'-
վէթ իւղէրինէ այագա գալգանլար չօղալտը։ Շիմ-
տիյէտէք Թէվպէսիզ օրնրֆընտան էրքէք, գատրն
վէ չօճուգլարտան կիւնահլարրնը իգրար իլէ պիր
գաչ եիւզ քիմսէ եէնի 'էօմր իչիւն գարար գըլ-
մըշ տրրլար։

Մր. Ֆրէնօրնրն վա'զլարը միւ"էօիր վէ ճա-
լիպ օլտրդրնտան, միւսԹէմի'ուն մահզուզիյէթլէ
անը տինլէյօր իտի. վէ անրն օրրրը' 'աթի իւզ զի-
քըր խուսուսաաթտա իտիյի կէօրիւնիւյօր. Կէրմէնլէ
իլէ վա'զ էտէր իտի. սէօզլէրինտէ բուհ վէ հայաթ
վար իտի։ Մա՞այենն պիր մաբսէ իչիւն վա'զ էտէր
իտի։ Մէրամը կիւնահքեարլարը Թէվպէյէ կէթիր-
մէք, Ռրիստոսա կէլմէյէ իլգամ էթմէք իտի։ Հա-
գիգաԹլարը Ֆ՞ալ էլէ իզահ էտէր իտի։ Թապի'աթ-
տան վէ վագը'ալարտան պիհիսսապ էօրնէքլէր կէթի-
րիր վէ 'ամա՞իպ պուրէթտէ ճէմա'աթրն ահվալընա
Թաթպիգ էտէր իտի։ Տաւ'ալարրնտա պէօյնա իմն վէ
իգտամ միւչահատէ օլուներյօր իտի։ Էլհասրլ, բուհ
վէ իման իլէ մէմլու պիր քիմսէ օլուպ, Բապպրն
իչինի տիւքնմէզ զայրէթ վէ հիւէսիզ գալպ իլէ
իչլէտիյի հիսս օլուները։ Հէման ձէննապ ը Հագգ
հէր վա'զ էթտիյի մահալտէ էմէքլէրինի միւսամիր
վէ միւպարէք գըլօրն։ Ամին։

Միւմահիւէյինն պաչլատրզը տաւ'ա ճէմ'իյէթլերի
էլ ան տէվամ էտիյօր։ Ս. ԹԵՐԶԻԵԱՆ

ԱԼԼԱՀԸՆ ՎԱ՛ՏԼԱՐԸՆԱ ԻՄԱՆ ԷՏԵՐԷՔ ԿԻՒՆԱՀԼԱՐ ՝ԱՓՎԸ

Միւէլլիֆ էֆէնտի.

Պէն պիր չօգ սէնէլէրաէն պէրու, էվվէԹ, 22 սէնէտէն պէրու՝ կիւնահլարըմըն ՝աֆվ օլունտուղունը գալպիմտէ հիսս էյլէմէք իչիւն՝ չօգ տու՛տ էյլէտիմ, վէ պու պապտէ պիր չօգ տօսԹլար պանա եարտըմ էԹմէյէ չալըշտըրար իսէ տէ, էմէքլէրինին նէԹիճէսի մուվագգաԹ օլտու։ Պուննու պանա Րուհ իլ Գուդսըն գալպիմտէ պէյան էԹմէսինի արզու էտէր իտիմ։

Պու վէսվէսէ վէ չիւպհէլէրտէն պու հաֆԹա նէ եոլ իլէ ազատ օլտուղումը պէյան էԹմէք իսՔերիմ, վէ մագսատիմ՝ պու գըսա պէնտի օգուսյանլարըն իչինտէ՝ պու պապտէ վէսվէսէսի վէ չիւպհէսի պուլունան պիր քիմսէ վար իսէ՝ Րապպըն ՝ինայէԹիյլէ անլէրէ պիր եարտըմ էԹմէք տիր։ Պու կիւնլէրտէ Ամէրիգալը Մր. Ֆրէնօքն պուրատա ինԹիպահ ը րուհանի մէճլիսլէրի ՝ագատ էԹմէքտէ տիր։ Թէճէմմիս՝լէրին պիրինտէ Մր. Ֆրէնօքն՝ «կիւնահլարըննը Քրիստոսա իգրար էտէրէք Անա Թէսլիմ օլմագ իսՔէյէնլէր այադա գալգօքն» տէմէսի իւղերինէ խայը քիմսէլէր այադա գալգարագ կիւնահլարըննը Րապպա իգրար էյլէտիլէր։ Մր. Ֆրէնօքն անլէրէ՝ «Սիզ կիւնահլարըննըզը Քրիստոսա իգրար էԹտինիզ, ֆագաԹ Քրիստոս ՝աֆվ էԹտի՞ մի» տէյիս սիւ՛ալ էյլէտի։ Սէօզիւնէ տէվամ էտէրէք, «Պէնիմ սա՛աԹըմ չիմտի 9ա 5 վար։ սիզ պանա ինանը՞ր մը սբնըզ,» տէտիյինտէ անլէր «էվվէԹ,» տէտիլէր։ Մր. Ֆրէնօքն, «ՖագաԹ սա՛աԹըմըն 9ա 5 գալարղընը էկէօրտիւնիւ՞զ մի, հիսս էԹտինի՞զ մի» տէյիս սիւ՛ալ էԹտիքտէ, անլէր «Ամէնին սէօզիւնէ ինանօրգ» տէտիլէր։

Իքինճի պիր Թէճէմմիս՛տէ Մր. Ֆրէնօքն չէօյլէ պիր նագլիյէԹ սէօյլէտի. «Պէն պիր տէֆ՛ա արապա իլէ եօլճուլըգ էտէր իքէն, եօգարը տօղրու պագտըղըմտա կէօրտիւմ քի, պիր ավճը գուշ պիր զա՛իֆ գուշը Թա՛գիպ էտէրէք հէման անը փէնչէօի իչինէ ալմագ իւզրէ իտի։ Գիչարէ գուշ քէնտի ՝քէնտինի արապանըն իչինէ՝ պէննիմ գուճաղըմա՝ աԹտը։ Պէն անը էլիմտէ հրգզ էյլէտիմ, վէ ավճը գուշ կէօգտէն նիհան օլտուգտան չօգ սօնրա անը սալը վէրտիմ։ Պէն անը էլիմտէ հրգզ էտէր իքէն՝ գօրգուօրընտան գալպի չարփմագտա իտի։ Գապիլ քի տիւչիւնիւյօր իտի քի՝ պիր տիւշմէնտէն ազատ օլտում. ՝ամէպա պու ատէմ պէնի էօլտիւրէճէ՞ք մի։ Պէն անը էօլտիւրտի՞մմի զանն էտէրօնինզ. վէ եախօտ օլ զալիմ գուշա քէնտինի Թէօլիմ էԹտի՞մ մի. եինէ տէ օ գօրգմագտա վէ չիւպհէ էԹմէքտէ իտի։» Ռէնտինի Քրիստոսա ադան կիւնահքեարլարա խիԹապէն չէօյլէ սէօյլէտի. «ՏօսԹլարըմ, սիզ քէնտինիզի Քրիստոսըն գուճաղընա ադարգտան սօնրա, Քրիստոս սիզի էօլտիւրիւ՞ր մի. վէ եախօտ ԹէյէՔ օլմանըզ իչիւն՝ սիզի ՇեյԹանա Թէօսիմ էԹմէք իսԹէ՞ր մի։ Հայր, խայր, սօլա իսԹէմէզ։ Սիզ ա՛նրն գուճաղընտա իքէն պիլէ՝ կիւնահլարըննըզը ՝աֆվ օլուննտուղընա չիւպհէ վէ վէօվէօէ վէ գօրգու հիսս էԹսէնիզ, Քրիստոս իչիւն ֆարգ էԹմէզ, Օ տա՞իմա սէվէր, վէ տա՞իմա գայըրրր։»

Պիր չօգ սէնէլէր էվվէլ Քրիստոսա Թէօլիմ օլմուշ, անա էվլատ օլմուշ իքէն՝ վիճուտին վէ ֆիքրին էնվա ի հալ ու քէյֆիյէԹլէրի սէպէպինտէն, կիւնահլարըննը ՝աֆվ օլուննտուղընա, վէ էվլատ Ուլլահ իտիքլէրինէ տա՞իր, կեահտա պիր չիւպհէ վէ գօրգու Թայըյանլարա Թավսիյէ էտէրիմ քի, ՔրիԹապ ը Մուգատտէօին վա՛տլարընա էյիճէ սաբրլօընլար վէ իննանօընլար։

«Պանա իման էտէն էօլմիւշ օլսա պիլէ, հայաԹտա օլաճագ տըր» (Յովհ. 11. 25)։

«Էյ ճիւմլէ եօղլաէն վէ եիւքլիւլէր... րահաԹ վէրիրիմ» (Մատ. 11, 28)։

«Պէն անլէրէ հայաԹ ը էպէտիյէ վէրիրիմ. վէ իլ էլ էպէտ հէլաք օլմայաճագլար, վէ անլէրի պէնիմ էլիմտէն քիմսէ գափմայաճագ» (Յովհ. 10, 28)։

«կիւնահլարըննըզ գըրմըզ կիպի օլսա, գար կիպի պէյազ օլաճագ տըր» (Եսայի 1. 18)։

«Վէ իւզերինիզէ փաք սու սէրփէճէյիմ, սիզի նափաքլիյինիզին քեաֆֆէօնտէն ԹաՔհիր էտէճէյիմ» (Եզեկիէլ 36. 25)։

«Ճիսօւս անա, կէօրմէքօիզ իման էտէնլէր նէմիւպարէք տիր տէտի» (Յովհ. 20. 29)։

«Էյէր կիւնահլարըմըզը իգրար էտէր իսէք, կիւնահլարըմըզը ՝աֆվ էտիպ՝ պիզի հէր հագգօզլըգտան ԹաՔհիր էյլէմէք իչիւն օ սատըգ վէ ՝ատիլ տիր» (1 Յովհ. 1. 9)։

՝ԱյնԹապ ՅԱԿՈԲ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ԹԷՇԷԿՔՔԻՒՐ

Էփէյի սէնէլէրտէն պէրու քէնտի էմէքլէրինի սարՔ, վէ միւֆիտ պէննելէր հազըր էտիպ, Ա-եփոբէէ վասըԹաօրյլէ ՝ագլի վէ ախլագի, մատտի վէ մա՛նէվի ճիհէԹլէ պիր չօգ ապօնէլէրի մէօտաւր էյլէյէն ճիւմլէ տօսԹլարըմըզա մէմնուննիյէԹիմիզի ՝արզ էյլէրիզ։

Նուսուսա չաւ սօն 1905 սէնէսինտէ Միսիս Մ. Գ. Տատ Թալատան քէնտի գըյմէԹլի վագՔընը սարՔ էտէրէք, Ա-եփոբէէ վաօրԹաօը իլէ կէրէք պէչէրիյէԹէ, վէ խուսուսա նիչէ ֆամիլեալաս

բա նէ տէրէճէ պէօյիւք պիր խըտմէթտէ պու-
լունմըշ օլտուղունը թագտիր էյլէմէյիք էտէմէզ իզ։
Հէր նէ գատար պիզ ֆամիլեալար կէրէք քէնտի քէն-
տիմիզէ, կէրէք քէնտի էվլատլարըմըզա տօղրու օ
լան ֆարզլարըմըզը պիր տէրէճէ հիտա էտիյօր իտիք
իսէ տէ, ֆագիլէ հանըմըն "ա՛իլէյէր հագգընտա
եազմըշ օլտուղ միւֆիտ պէնտիէր պիզիէրի գաթ
պէ գաթ ֆարզըմըզ հագգընտա տահա գիյատէ սիգ-
գաթ էյլէմյէ թա՛լի՛ էյլէմիշ տիր։ Քէնտի էվէլի-
նէն պէտէյինի Բապպ Ծիտուա Քրիստոստան ալա-
ճաղընա իտմիտաղ իմ։

Իմտի քէնտի էվլատլարընը Բաւհիլ Գուտս ֆ-
լէ մէմլու գլուն Բապպըմըզա, վագթ վէ էմէյինի
սարֆ էյլէյէն ֆագիլէ հանըմա, վէ քէզա քէնտի
ագչէլէրինի սարֆ էտիպ, Աւեռաքեէլի տուն պիր
ֆիյ"աթլէ պիզիէրէ վէրէն չիրքլեթ մէմնուննիյէթ
վէ չիւքրանիւէթիմիզի "արզ էյլէրիզ։ Հէմ իւմիտ
էտէրիզ քի, ֆագիլէ հանըմ Մհսիս Տատ միւս
Թագպէլտէ տախի քէնտի միւֆիտ պէնտլէրինէ
պիզիէրի պէ թէքրար զիյարէթ էտճէք տիր։

Ռէտակ ՍԱՐԻԱՄ

ՄԻԻՍԱՀԷՊԷ

(Յ. Գ. Գըչէօրեան)

Սէ՛ալ. Պիր քիմտէ իչոիզ գալըրտա, վէ էլինտէն կէլէն եալընըզ ա՛էն՛աթ տա կիրակի կիւնիւ իչլէմէքտոիզին իֆրա օլունամազ իսէ, պէօյլէ պիր քիմսէնին օլ ա՛էն՛աթ իլէ իչիրիլտլ էթմէսի թէճվիզ էտիլէ պիլի՛ր մի։

Ճէվապ. Պիր ատէմ իչիւն (խուտատա էկէր "ա՛իլէ սահիպի իսէ,) պէօյլէ տար պիր հալատէ պու-
լունմագ վագա՛տ փէք չէթին տիր։ Վազիֆէ թա-
րիգիմիզ տա՛իմա փէք պէրրակ օլմայօր, վէ ֆար-
զըմըզընը նէ օլտուղունը թա՛նին էթմէք, վէ թա՛նին
էթտիքտէն ասնրա տա անտէ նիւրիւմէք պա՛զէն
փէք կիւճ օլուսյօր։ Լաքին պա՛զը մէօլէք վար տըր
քի պէօյլէ ըրրակարատա պիզէ եարտըմ էտէ պիլիր։
Էվվէլճէ քէնտին իչիւն պա՛զը ախլագի վէ բուհա-
նի մէպտէլէր իթթիխազ էյլէ, վէ անէլէրի քէնտի
ճիամանի հայաթընտան եիւքսէք "ատտ էյլէ վէ ան-
լէրէ կէօրէ իչլէ։ Մէս., հագիգաթա ատտրգ պու-
լունմագ, եա՛նի տա՛իմա տօղրուլյու պէօյլէմէք,
Քրիստոսընն մուհապպէթինէ մուղայիր պիր ֆի՛իլ-
տէ պուլունմամագ, Ալլահ իլէ օլան "ալագանը
իխլալ էտէն հէր չէյտէն իհթիրազ էթմէք, չէրէֆի
նէֆսինէ սատրգ պուլունմագ, ա՛իրլէրին հու-
գուգընա րի՛այէթ էթմէք, վէ սա՛իրէ։ Պիր
ատէմ պու նէվ' բուհանի մէպտէլէրի քէնտի ճիա-
մանի հայաթընա ֆա՛իգ "ատտ էտէր իսէ, օլ զէ-
ման պալատէ ֆարզ էտիլէն հալտէ ատէմ քէնտիսի
իչիւն տօղրու ճէվապը վէրէպիլէճէք տիր։ Վագա՛տ
խրիսթիյան կիրակիսի եէհուտի ասպթի տէյիլ
տիր։ Կէչէն էրտէ պիր եէհուտի մահալլէսինտէ
մուգու՛ պուլան եառնըն, եէհուտիլէրին ասպթ
կիւնիւ աթէչ ասօյիւնտիւրմէքտէն իճթինապ էթ-
տիքլէրի իչիւն թէվէսսիւ՛ էտիպ, պէօյիւք զիյանը
մուճիպ օլմուշ տըր։ Խրիսթիյանլար կիրակի հագ-
գընտա պէօյլէ տիւշինմէզլէր։ Եինէ ատ էկէր պիր
քիմսէ կիրակիյէ նագդը հիւրմէթ էթմէքլէ իֆրա
էտիլէպիլէն ատն՛աթտան մա՛տա պիր իշ պիլմէզ
իսէ, օլ ասն՛աթը իֆրա էթմէմէլի տիր։ Վէ ան-
ճագ Ալլահըն վա՛տլարընա վէ տէլալէթինէ ի՛թթիմատ
էտէրէք, քիւլիյէն եէնի (գօյ օլ գատար չէրէֆլի վէ
գօլայ օլմասըն) պիր իշ սրտմալը տըր։ Բապպը-
մըզըն իլք թէճրիպէսինտէ չէյթանա վէրտիյի ճէ-
վապ պու նէվ' քիմսէլէրին հալինէ փէք միւթա-
պէգ տըր։ «Ինատն եալընըզ էքմէք իլէ եաշամագ,
անճագ Ալլահըն ազզընտան սատրր օլան հէր
քէլմէ իլէ եաշար» (Մատթ. 4. 4)։

Ս. Պիր քիմսէ քէնտի ատ՛վա վէքիլինին եա-
լան սէօյլէմէսինէ միւսա՛ատէ էտէրսէ քէնտիսի
պուռնըն իչիւն ախլագճա մէս՛՛ուլ մը տըր։

Ճ. Էվվէթ, պիր ատ՛վա վէքիլինին հէր եափ-
տրզընա միւվէզզիքիլի մէս՛՛ուլ 'ատտ օլուռնամազ իս-
սէ տէ, պիր ատ՛վատտա մուվաֆֆագ օլայըմ տէյիլ
վէքիլիմիզին եալան սէօյլէմէսինէ միւսա՛ատէ էթ-
մէքլիք օլ եալանը քէնտիմիզ սէօյլէմէք գատար
ախլագի պիր գուսուր տըր։

Ի՛ԼԱՆ

ՊԱՂՉԷԼԷՐԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՉԻՉԷՔԼԷՐ

Պու այա մախսուս 6 փաքէթ եազ չիչէքլէրի
թօխսումը, եախսա երլարզ չիչէյի, գուզղուն (պիր
նէվ' գանգագ), գասիմ չիչէյի, պէկօնեա, եախսա
գամըշ չիչէյինին պիր փաքէթ քէօքիս. 6 զուրուշ-
լըգ փոսթա փուլընա պէտէլ իսթէնիլէն եէրէ
կէօնտէրիլիր։ Մէքթուպլարընը իւզէրինէ

Etablissement Horticule, Therapia

տէյիս եազըլմալը տըր։ 1—13

Կ. Պոլսոյ Հայ Աւետարանական քիլիսէ կէլէ-
ճէք հաֆթա Աւագ Հինգշաբթի կիւնիւ սա՛աթ
ալաթ. 3½-տա Պէյօղլուննատաի Ճիլէմէնք 'իպատէթ-
խանէսինտէ 'Աշա ի Բապգանի իֆրա էտէճէք օլուռ-
ղընտան, պիրատէր վէ հէմշէրիէլէր խըտմէթի ի մէզ-
քիւրէյէ տա՛վէթ օլունուրլար։

ՇՈՒՈՒՆԱՔ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

1906, Մարտ 25/7 Ապրիլ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

——

Տէրէօ'ապէլ. Փազար էրթէօի կիւնիւ սէրայ ը հիւմայունատ Իթալիա սէֆիրի Մարքի Իմփէրիալ հազրէթլէրինէ պիր զիյաֆէթ ի սէնիյէ քէշիտէ պուլսուրըլմադըգ, իչպու զիյաֆէթատէ վիւքէլա ի ֆիլհամ հազարաթը հազըր պուլունմադ չէրէֆիյէ նա'իլ օլմուշլար տըր։ — Կէչէն պիր սէնէ զարֆըննատ նօգսան իւլ վէզն օլարագ Տէրիսա'ատէթատէ միւսաատէբէ էտիլէն էքմէքլէրէրին մըգտարը 314,912 օգդայա պալիղ օլմուշ տըր։ — Փազար էրթէօի կէնէօի Իւսկիւտարտա վուգու' պուլսան եանկընատ 29 պապ էպնիյէ միւհթէրիդ օլմուշ տըր։ — Զըրա'աթ պանգասընըն նէշր օլունան իսթաթիսթիք տէֆթէրլէրինին թէգվիդ ու միւթա-լա'ասընատան անլաշըլըզընա կէօրէ, պանգասընըն լիվա վէ գազալար մէրքէզլէրինատէ 438 չիւ'պէ վէ սանտըգլարը վար տըր։ 1,316 սէնէօի զայէօինատէ պին չիւ'պէ վէ սանտըգլարընըն հագիգի սէրմայէլերի մէճմու'ը 349,739,897 ղրչա պալիղ օլմուշ տըր։ Գէզալիք թանզիմ օլունան ճէտվէլ մէֆասընա նազարէն, Ռումէլի վիլայէթլէրինին պա'զը չէհիր վէ գասապալարը զրա'աթ սանտըգլարընատա 318 սէնէօինատէ 462,793 ղուրուշ, 319 սէնէօինատէ 413,382 ղուրուշ, 320 սէնէօինատէ 570,990 ղրուշ թէմէթթիւ' հասըլ օլմուշ տըր։ Իչպու խիւլասատան անլաշըլըզընը իւզրէ, հիսսէ ի թէմէթթիւ' 3 սէնէ իչինատէ 100,000 ղուրուշատան ֆազլա արթմըշ տըր։ — Ապտիւր Րէզագըն թէչվիգաթը վէ Ալի Շամիլին մու'ավէնաթը իլէ չէհիր էմինի Րուման փաշայը գաթլ ու իթլաֆա ճիւ'աթ էտէն էմրն, էօատա, Ասմէտ, վէ Ապտ Ուլլահ իսմինատէքի ճանիներին իճրա օլունան մու'ահաքէմէ ի 'ալէնիյէլերի նէթիճէսինատէ ի'տամլարընա միւթէճէդիգէն գարար վէրիլմիշ տիր։

Վէյսի ը Շահանէ. Տէնիզլի հավալիսինատէ փիրինճ մանսուրընըն թէքմիր ի զրա'աթը զըմնընատա եէթիչսիրիլէճէք փիրինճին փաթաթէօ կիպլի օն սէնէ միւտատէթլէ 'իւշրունէն մու'ափիյէթի տա"իրէ ի 'ա"իտէօինէ իչ'ար գէլընմըշ տըր։ — Համիտիյէ Հիճազ տէմիր եօլու խաթթը իչինն Մանսուրըր վիլայէթինճէ ճէմ' ի ի'անաթա միւպաշէրէթ օլունմըշ տըր։ — Իչգօտրա վալի վէ գօմանտան-լըզընա Սէլանիք միւթասարրի 'ասքէրիյէսի գօմանտանը Սալիհ փաշա հազրէթլէրի թա'ինին պուլունմըշ տըր։ — Վիլայաթ ը չահանէտ իսթէտիլէն մու-հաճիրիյինին միւտատէթի ի իսթէհանլարընատան իթիպարէն պիր միւտատէթ ի մու'այէնէ զարֆընատ էմվալ ը էմիրիյէ ի'թասըյլէ միւքէլլէֆ թուֆուլմամալարը թէրագգիլարը մագսուտինէ մէպնի օլտրզընատան, միւտատէթ ի մու'այէնէնին իսթիմարընատա քեաֆիյէ ի թէքեալիֆ (վէրկիլեր) իլէ միւքէլլէֆ պուլունմալարը թա'միմէն իչ'ար գըլընմըշ տըր։ — Էսիրնէ հարիգ մահալընըն թէօվիյէօինէ ատվամ, վէ հարիգզէտեկեանընն եէրլերի քէնտիլէրինէ իրա'է էտիլմէքտէ տիր։ Շիմտիյէ գատար 800 հարիգզէտեկեան արապալարընը ալարագ ինչա'աթա պաչլամագ իւզրէ պուլունըյօրլար։ — Սէլանիք էմթը'ա ի տախիլիյէ կէօմրիւյիւնին 321 սէնէօի վարիտաթը 'ումումիյէօի ասալզատան 611,365 ղրչ. ֆազլա օլարագ, 21,290,179 ղուրուշա պալիղ օլմուշ տըր։ — Աֆիօն մահասուլընըն եէթիչմէօինատէն կէչէն Փազար էրթէօի կիւնիւնէ գատար իգմիրատէն խարիճէ 1,470 քիլօֆ մահասուլ իխրաճ օլունմըշ տըր։ — Տիյարպէքիր վալիլիյինէ էրզրուճ վալիսի Նազըմ փաշա, վէ էրզրուճ վալիլիյինէ Տիյարպէքիր վալիսի Աֆա պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի թա'ինին պուլունըրլմըշ տըր։

Մէ-ընէվվէ'ե. Զարչէնպիհ կիւնիւնէ գատար Մէտինէյէ 25,600 հաճի եէթիչմիշ օլուպ, սըհհէթլերի պէրքէմալ հալատ իմիշ։ — Աֆլաս նամ Ալմանիա սէյր ի սէֆա"ին գոմիսիանեատը տախի մէմալիք ի չահանէ սէվահիլինէ վափոր իչլէթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։ — Ճըրտիվիյէ գոմիսիանեատը Սէլանիքէյէ Սիւրիա վէ Մըսըր սէվահիլի արասընատա պիր փոսթա խաթթը թէ'սիս էթմիշ տիր։ — Տէվլէթ ի 'Ալիյէ իլէ Պուլկարիսթան էմարէթի արասընատա թիճարէթ մու'ամէլաթընճա պա'զը միւզաքէրաթ իճրասը, վէ պու պապատ պիր մուսգավէլէ թանզիմի զըմնընատա պիր գոմիսիօն թէշքիլ էթմիշ, վէ պիր իքի սէֆ'ա տախի իճրա ի միւզաքէրաթ իչիւն 'ադտ ը իճթիմա' էթմիշ տիր։ — Իսքէնտէրիյէտ գատիմ լահալար արասընատա Իսֆինքը տէնիլէն Մըսըր գատիմ հէյքէլլերինատէն պիրի զահիրէ չէգաբըլմըշ տըր։ — Մէմալիք ի էճնէպիյէնին ֆիլօգսէրալը մահալլերինատ Տէվլէթ ի 'Ալիյէ փոսթասըյլէ վիւրուտ էտէն վէ չիչէք սօղանը վէ էմմալընը հավի օլտրզը անլաշըլան փաքէթլերին մէսարիֆի միւրսիլ վէ ետ միւրսիլիյէհ թէվիյէօի թագսիրինատ մահալլերինէ ի'տաէօի, վէ 'ատէմի թէվիյէօինատ իմհասը գարարլաշտըրըլմըշ տըր։ — Էճնէպի փիյանգօ պիլէթլերինի հավի կէլէճէք գօլիսիօսթալարընն միւսաատէրէօի վէ պուն-

լարըն պայի' վէ միւթէրիսինտէն պիրինճի տէֆ'ա պիր ալթունտան իւչ ալթունա վէ իքինճի տէֆ'ա ընտա իւչ ալթունտան օն ալթունա գատար ճէ-զա ի նագտի ախզը թա'միմէն իչ'ար գըլընմըշ տըր։ — Իրան իլէ մէմալիք ի էճնէպիյէ արասընտաքի մու'ամէլաթ ը թիւճճարիյէտէ 1905 ատնէսինտէ ատնէ ի ռապզա նիսպէթէն թէնագուս միւշտա-տէ էտիլմիշ տիր։ — Թէճրիպէ իչիւն զէր' էտիլ-մէք իւզրէ, Մըսրըն ճինսի ա'լա փամուզլարըն-տան մըգտարը քեաֆի թօխունմըզդ ճէլպ, վէ Այալն, Սէլանիք, Ատանա վիլայէթլէրինէ կէօնտէրիլմիյի կիպի, իճապ էտէն սա'իր մահալլէրէ կէօնտէրիլ-մէք իչիւն պու թօխունմաման լիւզումը գատար ճէլպ էտիլճէճէք տիր։ — Քէֆիլ իթտըյլէ միւքել-լէֆ օլան պիլ 'ումում մէ'մուրիյն ի մալիյէյէ թիճ-ճար թարաֆընտան վուգու' պուլաճագ թիճարէթ օտաընճա պիր տէֆ'այա մախտուս օլմագ իւզրէ, մուգավէլաթ մահարրիրլէրի կիպի, պիտայէթ ի թասիրգաէ խարճ ալընմասըյլէ նօզլտմա մու'-մէլաթընըն պիլա խարճ իֆտասը գարարկիր օլմուշ տըր։ — Իսքէնտէրիյէտէն Րումի Մարտ 18 թարի-խիյլէ պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, կիւ-մէնէտէ վէպատան 6 քիչի ֆէվֆ վէ 6 քիչի միւ-տապ օլմուշ տըր։ Փեատր. 12տէն Մարտ 15է գա-տար Իսքէնտէրիյէ վէ ճիվարընտա 16 քիչի վէպա-յա թուէթուլզպ, պուլարըն 12սի վէֆաթ էթմիշ տիր։ Փօրթ Սա'իտէ պիր քիչի վէպայա թուէ-թուլմըշ տըր։

Փր. ճէմ'ոլը. Իտարէխանէմիզէ կէօնտէրիլէն բ'անէ. եղիա էֆ. Մելիտոնեանտան 40½ ղուրուշ Պրուսա էյթամխանէսի իչիւն, 245 ղուրուշ կի-լիկիա ինճիլի քիլիսէլէրինտէ թէպզիր ի պէչարէթ իչիւն, (122½ ղրչ. ֆագիր քիլիսէլէր իչիւն, 122½ ղուրուշ քիլիսէ պինալարը իչիւն)։ — Տէրիսա'ա-տէթ կ. Ս. Շիրքէթինին իւչ այտա պիր վաղգու' պուլան տու'ա մէճլիսինտէ վէրիլէն բ'անէտէն 93 ղուրուշ Իսկիւտարըն իւչ մահալլէլէրինին ֆու-գարասընա բ'անէ էտիլմիշ տիր։

Հայ Լուս. ճէմ'ոլը. Եագընլարտա էջմիածինտէ պիր մէճլիս 'ագտ էտիլիպ, Դէորգեան վէ սա'իր վարժարանլարըն փրօգրամլարընը իսլահ էթմէք մէս-էլէսինի միւզաքէրէ էտէճէքլէր տիր։ — Ս. Փաթ-րիգ կէչէն Կիրակի կիւնիւ Պէյօղլուսընտաքի Էրմ. քիլիսէսինտէ իւչ արեզայլարա ֆաուզան Թաչըմագ ատլահիյէթի, վէ տէօրթ Թալէպէյէ սարկաւագլըգ տէրէճէսի վէրտիյի օրրտտա, պիր վա'զ իրտտ էտիպ, Արմաշ դպրեվանքընտա չիմտիյէ տէք 200 գատար Թալէպէ Թահսիլ էթմէքտէ օլմուշ օլորդլարընը, վէ պուլնլարտան 30ը կուսակրօն օլորդլարընը զիքր էթմիճքտէն սօնրա, կէնճ չաղտա կուսակրօ-նուԹիւնա տախիլ օլմագլըգ 'աչկինտէ պա'զէն բ'-Թիրազ էտիլտիյինի իմա էտիպ, պու բ'Թիրազըն եէրինտէ օլմատըգընը կէօսթէրմէյէ չալըշմըշ տըր։ Շիմտիյիք Տ. Շահէ արեզայ Րուսմէլի-հիսարտա վէ Տ. Պաակ արեզայ Ալթը-մէրմէրտէ վա'զ վէրճէք տիրլէր։ — Ս. Փաթրիգ էկինին Առաջ. Տե-ղապահը Տ. Կորիւն վրդ.է Թէ'խիր էթմէյէրէք Տէրիսա'ատէթէ կէյմէսինի էմր էյլէմիշ տիր։ — Տ. Խորէն վրդ. Դիմաքսեան Եօզղատ առաջնորդ-լըզընա ինԹիխապ էտիլմիշ օլտըգընտան, Կիլիկիա կաԹողիկոսը հազրէԹլէրի միւմաիլէյհ իչիւն պէ-րաթ ը 'ալի իսԹիհալինէ սա'յ էթմէսինի Ս. Փաթ-րիգ հազրէԹլէրինտէն Թալէպ էթմիշ տիր։ — Ն. Բուսաղէմ Փաթրիգի հազրէԹլէրի, Բէ-ղանդէնըն միւտիր վէ միւ'էլլիֆինէ պիր կոնդակ վէ քէնտի-սինին ֆօԹօգրաֆըընը կէօնտէրիպ, միւմաիլէյհի քէնտի Թահրիրաթլարը իլէ էհալիյէ իֆա էյլէտիլի հիւսն ի խըտմէթտէն տօլայը մէտհ ու պէնա էյլէմիշ տիր։ — Փոնջատա եազըլտըգընա կէօրէ, Փարիստէ էրմ. քիլիսէսինտէ Պատարագ 'արզ օլունսաը իքէն պա'զը տինսիզ քիմսէյէր 'իպատէթի իխլալ էյլէմիշ-լէր տիր։ — Զատիկ միւնասէպէթիյլէ Երուսաղէմ կիտէն զիյարէթճիլէրին 'ատէտի 900 գատար օլա-ճաղը զանն օլունուշտր։

ԹԻՒՃՃԱՐԻԹԷ

Պօղոյ օգգա	փրյ.
Անատօլու սէրթ	39½–40
Անատօլու ա'լա	42–42½
Ո՜ն	չուվալ ղրչ.
Գըրմա ա'լա	73–74
Էնգա. Գօն. գըր.	73–74
Օտէսա	94–93
Աբէթ	օգգա փրյ.
Անատօլու Ա.	27⅛–28
»	Բ. 26
Ֆոսֆոլէթ	100 օգգա
Գարա Տէնիզ	155–160
Սէլանիք	245–250
Թէֆթիկ	օգգա ղրչ.
Էնգարէ, Եօզղատ	16½–17
Եէն	օգգա ղրչ.
Անատօլ. գըրփմա	7¼–7½

ԼԻՐԱ 100 ՂՐՉ.ՈՒՆ

Կաշ չիֆթ Թէնէկ.	ղրչ.
Րուս, փիացամըզ իչիւն	33
Շէհէր գանԹար	ղրչ.
Թըրիէսթէ	83
Րուս	—
Գահվէ 100 օգ.	6⅕–7 լ.
Փէյնիռ չուվալը	ղրչ.
Մըսրը	82–86
Ինկիլիզ	106–109
Րիզօն	Ֆր. 42½
Ճափօն	142
Ճափն. Թազ. ղր.	130
Փամ. Ատանա օգգա	6⅜–6¼
Աֆյօն	օգգա
Գա. Հիս., Պալըք.	100–104
Նօխ. Անատ. օգ. փր.	48–50
Պալըքէսիր	58–66
Սմոսմ օգ.սը փր.	91–91½

ՍԱՐՐԱՖԻԹԷ

Շարդ Տէմիր Եօլու Թահվիլաթը		Լ. օ.	104 23
Ա. Գրէտիտ Ֆոնսիյէ Էժիպսիյէն		Ֆրանգ.	141 50
Բ.	» » »	»	333
	Պանգ Նասիոնալ սը կրէտ	»	372 75
		»	440

Մէճիտիյէ	ղրչ.	107 38	Գրիմից ղրչ. 50 30
Մէճիտիյէ	»	102 40	Լիրա Ինկլիզ » 109 38
Ռուպիյէ Ո-ֆիզլէզ		104 10	Ռուպիյէ մանէթ » 67 20
Նափօլէօն	ղրչ.	87 18	Գու'իմէ » » 8 70

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Էլճէլէբէ ֆոնֆէբոնը. Պիլճիւմիէ նօգթալարտա մուվաֆագաթ ը քեամիլէ հասըլ օլմուշ օլուպ, փրօթօգօլըն իմզալանաճաղը սօն իճթիմա'ըն պաւ կիւն վուգաւ' պուլաճաղընա ինթիզար էտիլմէքտէ տիր։ Պաւ սայէտէ մուրախխասլար Ջատիկտէն էվվէլ քէնտի եէրլէրինէ 'ավատէթ մուգթէտիր օլաճագլար տըր։ Թայֆըն մուխասիրի Ֆըրանսա վէ Ալմանիա արասընտաքի ուզուն ախյաո միճատէյէյի՝ եէքտիկէրինին էթրաֆընտա տէօնէրէք, կիւրէյէ պայլամազտան էվվէլ եէքտիկէրլէրինին ահմալարը իլէ հարէքէթլէրինի հիչ կէօզտէն գայըրմայան իքի կիւրէյճիյէ պէնզէտիյօր։ Պաւնա պինա՞էն իչպաւ իքի տէվլէթին մուրախխասլարը էօյլէ թէրթիպ էթտիլէր քի գօնֆէրանս էվվէլա իքինճի տէրէճէտէն հա՞իզ ի էհէմմիյէթ օլան մէս՞էլէլէրին միւզաքէրէսինէ պայլասընը, քէնտիլէր իօէ եէքտիկէրինի կէօզէթլէմէքտէ, վէ հէր պիրիօի խասիմինին հանկի նօգթալարտա հէր հալտէ մուխալէֆէթ էտիպ, հանկի նօգթալարտա միւսա'ատաթտա պուլունա պիլէճէյինի անլամազա չալը։ժագտա իտի։ Մուրախխասլարտան պիրիօի տէմիչ տիր քի, «Պիր գաչ հաֆթա ղայէթլէ իհթիյաթը վէ մա'աննիտանէ տավրանըպ, հաթթա էն էհէմմիյէթսիզ խուսուսլարտա պիւէ ճիւզ'իճէ միւսա'ատէտէ պուլունմագտան իմթինա՝ էթմէքտէ օլորղըմզդ հալտէ, էլեկվմ եէքտիկէրլէրիմիզին պաչլարընա պէօյիւք միւսա'ատէյէր աթմագտայըզ։» Պաւ սէօզ նէքթէլի պիր միւպալաղա իօէ տէ, հադիգաթը չամիլ տիր։ Միւզաքէրաթըն սօն տէվրէյէրինտէ կէօրիւլէն աթվար ու հարաքեաթը սուլթփերվէրանէ՝ իլէ իճթիմա'լարտա կէօրիւլէն աթվար ու հարաքեաթըն թամմ զըտտը իտի։ Թայֆըն մուխասիրի՝ մուրախխասլարըն ճիւմլէօի գօնֆէրանս իչինի պիր ան էվվէլ պիթիրմէքտիյէ արզու էթտիքէյէրինտէն, փրօթօգօլըն էմրի թանզիմինտէ լիւզումօզ պիր աճէլէ կէօսթէրիլիր տէյիւ իզհար ը խավֆ էթմէքտէ տիր։ Պաւ ժազպաթա պիր մա'ահէտէնամէ հիւքմ ու նաւֆաւզընը հա՞իզ օլարագ անա վազ'ը իմզա էտէն պիլճիւմէլ տէվլէթլէրճէ մագպուլ վէ միւթէպէր թուէթուլաճագ տըր։ Ֆաստա րէգապէթ ի թիւճճարիյէ պուռնաուռնէլէ խիթամ պուլմայաճաղը, վէ փրօթօգօլա տէֆ'աթլէ միւթաճա'աթ էտիլէճէյի աէպէպտէն, գուլլանըլան քէլիմէլէրին թամմ վէ գաթ'ի մա'նասընճա պիր կէօնէ մէչքիւքիյէթ օլաճագ օլուր իօէ, տէվլէթլէր արասընտա նիֆագ ու չիգագ զուհուրընա պա'իս օլուր։ Միւչքիլաթը պէր թարաֆ էթմէքլիք իչիւն պիր չարէ պուլմուշ օլմագլըգ չէրէֆի Մ. Ամէրիգա պիրինճի մուրախխասը Մր. Հուսայթա 'ա՞իտ տիր։ Կէչէն Զարչէնպիհ կիւնիւ միւշարիւէյինին պիր Ֆրանսա, պիր Ալմանիա ախֆիրինին ճանընա կիտիպ կէլմէքտէ օլտըղը կէօրիւլմէքտէ իտի, վէ օ 'ագըպէթ հէր իքի թարաֆը տախի քէնտիսինին թանզիմ էթմիչ օլտըղը սուրէթի ի՞թիլաֆիյէյի 'գապուլա գանտըրմաղա մուվաֆֆագ օլսուս։ Պա'ատէհու պու սուրէթի թէօվիյէ մէնասուպ օլտըգլարը հիւքիւմէթլէր թարաֆընտան թաստիգ էտիլմէտի չարթըյէ գօնֆէրանսըն սա՞իր ա'զաօընճա տախի բէհին ի մագպուլիյէթ օլսուս, վէ պա'ատէհու անլէրին մէնասուպ օլտըգլարը տէվլէթլէր տախի անը գապուլ վէ թաստիգ էյլէմիչլէր տիր։ Իչպաւ լա՞իհա ի թէ՞լիֆի յէնին ահքամընճա, «Ճիլէմէնք հախատ իովիչէրա հիւքիւմէթի թարաֆընտան պիր միւֆէթթիչ ի 'ումումի թա'ինին օլունաճագ, վէ իչպաւ միւֆէթթիչ 'աօքէրլէրէ վէրիլէն էվամիր հա թա'լիմաթա միւտախալէ էթմէքօիլին փօլիս մէ՞մուրլէրինին պաւլունըպ իֆա ի մէ՞մուրիյէթ էթտիքլէրի էյլէթտէ էմնիյէթ ու սաայիչին մուհաֆագաօը մագսէտիյլէ փօլիս միւտիրլէրինին ալտըգլարը րափօրթլարը նազար ը թէտգիգ ու մա'այէնէտէն կէչիրէճէք տիր։» Միւֆէթթիչ սէնէտ պիր, հախատ իգթիզա ի հալտէ սէնէտ պիր գաչ րափօրթ թանզիմ էտիպ, պաւնըն պիր սուրէթինի թանճատա մուգիմ տիւվէլի էճճէպիյէ սիւֆէրաօընա թագտիմ էտէճէք տիր, վէ պաւ սայէտէ «սիւֆէրա՝ փօլիս միւտիրլէրինին գօնֆէրանսըն մուգաբրէրաթընա թէվֆիգէն հարէքէթ էտիպ էթմէտիյինի անլամազա մուգթէտիր օլաճագլար տըր։ Ամէրիգատա՝ Ամէրիգա մուրախխասը սէֆիր Հուսայթըն գօնֆէրանսըն պիր հիւան ի նէթիճէյէ իգթիրանը խուսուսընտա մուհիմմ իչ կէօրմիւշ օլմասընտան, վէ պու վէճհլէ Ամէրիգանըն եինէ սուհ էտիճիլիք վազիֆէսինի իֆա էթմիչ օլմասընտան տօլայը պէօյիւք մէճմուսիյէթ էսէրի կէօսթէրիլմէքտէ տիր։ Կէրէք Ալմանիա, կէրէքսէ Ֆըրանսա Մր. Հուսայթըն տիկէր թարաֆա հասրըմ էթմէյէ չալըշտըղընա տա՞իր հիչ պիր չիւպհէ կէօսթէրմէմիչլէր տիր։ Պիր մուվաֆագաթ հասըլ օլմուշ իսիյինէ պիր 'ալամէթ օլմագ իւզրէ, Հէր Ֆոն Բատօվից իլէ Մ. Րէվալըն պիրլիքտէ ֆօթօկրաֆիլարը ալընմըշ տըր։ Ի՞թիլաֆ ը թամմ կէչէն Ճիւմա էրթէսի կիւնիւ հասըլ օլմուշ, վէ պաւ հաֆթա պիր Ալման, իքի Ֆրանսըզ վէ պիր Իտալիանօլտան միւրէքքէպ օլան թահրիր գոմիսիոնը գօնֆէրանսա գապուլ վէ թաստիգ օլունմըշ օլան պիլճիւմէլ մուգաբրէրաթըն մէթնէլէրինի գալէմէ

ալմաղա չալըշմագտա տըրլար։ Ֆիլմլէնք մաւրախաւսը՝ տէվլէթ ի մաթպուա'սընըն պիր միւֆլէթիչ ի 'ուժումի թէատրիքի չերէֆինի գապուլտան իսթինքսիաֆ էթտիյինի գօնֆլէրանսա պէյան էթմիչ օլտըղընտան, միւֆլէթիչ ի 'ուժումի պիթթապի' Իսվիչէրալը օլաճագ տըր։ Ի՞թիլաֆնամլէնին ահքեամը մէթնիյէհնէճ, Իսփանիա վէ Ֆրանսա Թանճա վէ Տարը Ասպաղ փոլիս մաւ'ալիմլէրինի թէատրիք էտէճէքլէր, վէ միւթէպագը մահալլերաէն իքթիհնէ Իսփանիա, վէ տէօրտիւնէ տախի Ֆրանսա Թարաֆընտան փոլիս մաւ'ալիմլէրի թա'ենի էտիլէճէք տիր։ Տէվլէթ պանգասընա կէլինտիքտէ, պանգանըն սէրմայէհինտէ հէր տէվլէթին պիր հիսսէհ վէ Ֆաս հիւքիւմէթինէ մաւզուտէմա 70 միլեօն ֆրանգ իգրազ էթմիչ օլան սէնտիգանըն տախի հագգ ը րիւճհանընա միւքեաֆաթէն, իքի հիսսէհ օլաճագ տըր։ Պու պիր Ֆրանսըզ սէնտիգասը օլտըղընտան, Ֆրանսանըն պանգատա իւչ հիսսէհ օլաճագ տէմէք տիր։

Ինկիլթերրա. Փրէնս Արթհըր տը Գօնաթհ Մարտ 27տէ Գանատատա գարայա չըգմըշ, վէ միչարիլէյհին բէամ իսթիգպալընըն իճրասը էանասընտա Ճափոնիա գօնսոլոսը միչարիլէյհէ պիր տէմէք չէլէք Թագտիմ էթմիչ տիր։ Փրէնս վէ Փրէնսէս տը Կալ Մարտ 29տա Դահիրէյէ եէթիչիպ, նըտիվ վէ Մըսըր էքեապիր ի րիճալը Թարաֆընտան զայէթ վարլագ սուրէթտէ իսթիգպալ էտիլմիչլէր տիր։ Անլէր կէլէճէք Փագար էրթէսի կիւնիւ Աթինայա վասըլ օլաճագտար իսէ տէ, Թայմզըն զանընընճա, իհթիմալ քի Օլիմփիատա օյունլարընա գատար օրատա գալմայաճագտար տըր։ Լօրտլար մէճլիսի Լօրտ Մինընըրըն ճէն. Աֆրիգատա տէվլէթ վէ մէմլէքէթէ խըտէմաթ ը մէմտուհէ իֆա էթմիչ օլտըղընա 37 րէյէ գարշը 170 րէյ իւէ գարար վէրիպ, իչպու գարարրըն մէճլիս աէֆթէրինէ գայտը մուգարրէր պաւլունմըշ տըր։

Մէ-ընէնէվ'է. Մարտ 30ա միւասաբֆ կէչէն Ճիւմ'ա կիւնիւ Փարիսէ չաւ մէ'մուրին զայրի խապէր եէթիչմիչ տիր քի, Մարտ 10 իչթի'ալընտա մա'տէնլէր իչինտէ գափանըպ գալմըշ օլան մա'տէնճիլէրտէն 13իւ հայեէն թախլիս էտիլմիչլէր տիր։ Հէքիմլէր անլէրէ պիրէր գաշըգ սիւթ իչիրմէյէ չալըշմըշլար, վէ անլէր մէզգիւր սիւտիւ կիւճ հալ իւէ եաւթապիմիչլէր տիր։ Անլէրին հէվիհի տախի քէնտի արալարընտա պաւլունան Նէմի նամ քիմսէնին սա'յ ու զայրէթ վէ Թէչվիգաթըյլէ տաղ գալմըշլար տըր։ Անլէր եանլարընտա պաւլունան թա'մամըն հէվիհինի եէյիպ պիթիրտիքտէն սօնրա, տամ միրէքլէրինին գապուգլարընը եէտիլէր։ Պա'տէհու եէքաճիկէրլէրինտէն այրըլմասընլար տէյիւ պիրիպիրլէրինին էլլէրինտէն Թաւթարագ էօթէյէ պէրիյէ տօլաչմադա պաչլատընլար, վէ պիր ախսրա կիրէրէք, անտէ պիր գաչ Թա'ամա քեաֆի օլաճագ տէրէճէտէ եաւլաֆ պաւլմաչլար։ պա'տէհու անլէր էօլիւ պիր սէֆ ճէօտի պաւլարագ անընը էթինի եէտիլէր։ Րէ'իս ի հիւքիւմէթ Մ. Ֆալիէր Նէմիյէ վէ րէֆիգլէրինտէն պիրիսինէ Լէժիօն ա'Օնէօր նիչանընտան պիրէր գըբ'ասընը վէ սա'իրլէրինէ տախի ալԹաճն միտալեալար վէրէճէք տիր։ Նաֆէ'ա Նազըրը 'պու Ֆէլաքէթին միւէպպիպլէրինի պաւլմագ իչիւն պիր Թահգիգ գօմիսիօնը Թէչքիլ վէ Թա'ենի էյլէմիչ տիր։ —Ճափօնիանընը Նակազաքի չէհրի ճիվարընտա քեա՞ին պիր մահէնտէ միւտհիչ պիր իչԹի'ալ վաւգու' պաւլմաչ, 250 քիլի Թէլէֆ օլմաճ տըր։ — Սիչիլիանըն չիմալընտա քեա՞ին ուֆագ իւսԹիգաս ատասընտա պիր Թագըմ չէհիտ զէլզէլէլէր վաւգու' պաւլմաչ, վէ իԹալիա հիւքիւմէթի անըն հէվ սէքէնէհինի սա՞իր մահալլերէ նազլ էյլէմիչ տիր։ —Փրէնս Պիւլընըն Ալմանիա պաչ վէքեաէլէԹինտէն իսԹի'ֆա էտէճէյինէ տա՞իր չահ'ալար չըգմըշ իսէ տէ, պու չահ'ալար Շիմալի Ալման զաղէթաօը Թարաֆընտան բէամէն Թէքզիպ օլունմըշլար տըր։ — Ալման ԲայխսԹակ մէճլիսի այԹը եէնի գրուալզօրլէր իննչաօր, վէ եաֆրլաճագ զըրհլըլարընը համը իսԹի'ապիլէրինի արԹաըրմագ պապընտաքի գանուն լահհաօընը գապուլ վէ Թաատիգ էյլէմիչ տիր։ Պահրիյէ Նազըրը տէմիչ տիր քի քէնտինին էֆքեարընճա, Ալմանիա զաԹէն Ֆրանսանընքի գատար պէօլիւք պիր տօնանմայա մահիք օլուպ, անր նիսպէԹէն տահա ազ պիր մէօտրիֆլէ վիւճուտէ կէԹիրմիչ տիր։ — Մաճարիստան րէ'իս ի վիւքէլտասը Պարօն Ֆէնէրվարի Մ. Գօչտէհ իլէ կէօրիւշմըշ տիր։ Րիվայէթէ կէօրէ, րէ'իս ի միչարիլէյհ' Մ. Գօչտէհու Մաճարիստան պաւհրանընա նիհայէթ վերմէք իչիւն պա'զը Թէքլիֆլէրտէ պաւլընմըշ տըր։ — Գրալ Էտուարտ պիր գաչ հաֆԹատան պէրտա իգամէթ էթմէքտէ օլտըղը Պէարիցէն Մարօվիևսայա կէլմիչ վէ օրատա Գրալիչա Աւէքսանտրա միչարիլէյհէ իլԹիհագ էթմիչ տիր։ Անլէր Զարչէնպհ կիւնիւ Պահր ը Սէֆիտ սէյահհարընա չէգաճագ իտհյսէլէր տէ, չէտիա ՖաւրԹուննալարա մէպնի միչարիլէյհիւմաերԹէօի կիւնէ գատար Թէ'խիր ի 'ազիմէթ էթմիչ տիրլէր։ Գրալ Էտուարտ Օլիմփիատա օյունլարը զէմանընտա Աֆրինատա պաւլունա պիւէճէյինի մէ'մալ էթմէքտէ տիր։ — Ուաչինկթընտան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Լահէյ սաւլ գօնֆէրանսը կէլէճէք Ճուլիս այընտա 'ազտ ը իճԹիմա' էտէճէք տիր։

ԻՍԹԱՆՊՕԼՅԱ

Ա. ՑԱԿՈՐ ՊՕՑԱՀԵԱՆ ՄԱՔՍԱ'ԱՍԸՆՏԱ ԹԱՓ' ՕԼՈՒՆՄԸՇ

Ֆինճանճյար եօգուղը Ամերիգան խաց

ԽԱՍՍԷՔԷՆ ՔԷՆԶԻԼ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՖԻՅ՞ԱՔԼԸ ՔԻՔԱՊԼԱՐ

Գարիյուն ը քիրամըմըզըն նազար ը տիգգաթ-լարընը աթիտէքի էրմէնիէ վէ թիւրքճէ քիթապ-լարըն ֆիյ՞աթլարընճա իճրա օլունան թէնզիլաթա ճէլպ էտէրիզ։

1. Էրմէնիէ	սահիֆէ	էվէլքի ֆիյ՞աթը	չիմտիքի ֆիյ՞աթը
			ղրչ. փր.
Ն. 604 կամք	314	8 ղրչ.	2. 20
« 633 Սբ. Հոգիին Դօրծը	172	1 «	20
« 634 Հաւատք	80	1 «	20
« 670 Հէնրիկոս քեաղըտ գափլը	202		2. 20
« 674 Յոփանփայ Պատմը	154	« «	2. 20
« 677 Նամակներ առ Տնոգս	248	« «	2. 20

Իւրաքանչիւր Ն. 632. պու քիթապ մէճմանէն վէրիլէն բիսալէլեր ֆիհրիսթինէ իհտիյաճ օլունմադըգ էտիլմիչ օլուպ միւրաճա'աթ էտէնլէրէ մէճմանէն թէվզի' էտիլմէքսիզին իւզրէ, մահտուտ մըգտարլարտա կէօնտէրիլիր։

2. Էրմէնիէ հրոֆիլ, ըն-ըտճ 'նպոբէլ.

	սահիֆէ	էվէլքի ֆիյ՞աթը	չիմտիքի ֆիյ՞աթը
Ն. 763 Հյրապալր.	304	3	1
« 770 'Իլմի Իլահի թապի'ի քեաղըտ գափլը	221	3. 20	2. 20
« 771 պէզ գափլը	»	6	4
« 793 Ֆամիլեալարա Մէքթուպլար	325	5	4
« « քեաղրտ գափլը	«		2. 20
Ն. 795 Վալիտէլէրէ Մէքթուպլար	150	2	1

Իւրաքանչիւր Պիզ կէրի Գալան Մէճուսի քիթապընա (Ն. 830) խաուսէթէն տիգգաթ ճէլպ էտէրիզ։ Իչպու գըյմէթտար քիթապ (նուշխագ գափ-ըտար 1½ վէ պէզ գափլըտը 4 ղրչ.) հէր խա-նէտէ պուլունմադա յայըգ պիր քիթապ տըր։

Հէփ սըփարըշար ֆիհրիսթ նօմէրօլարըյլէ Իս-թանպօլտա Ամէրիգան խանընտա Մր. Ռ. Ռ. փիթ նամընա կէօնտէրիլմէլի տիր։

ԵԷՆԻ ՔԻԹԱՊ

'Ինայէթ է Իլահէյէ նամ քիթապ Մր. Սփրճընըն պու մէ՞ալտա օլան Ինկիլիզճէ պիր քիթապընըն թէրճէմէսի օլուպ՝ անտէ Ալլահըն կիւնահքեարը խէլտա էթմէսի մահզա 'ինայէթին պիր իլի օլըտ-ըր փէք վազը պիր տուրէթտէ պէյան օլունուբ։ 172 սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ, ֆի՞յաթը 1 ղրչ. տըր։

ՄԷՃՄԱՆԷՆ ՎԷՐԻԼԷՆ ԵԷՆԻ ՐԻՍԱԼԷԼԷՐ

Ճոճան էէյլոպերէն Թուրկէյէ պուլուս կէնտէյէ. Ալ-մանճատան թէրճէմէ օլունմըշ 46 սահիֆէտէն 'ի-պարէթ պիր րիսալէ տիր։

Իման էթմէյէնլէրին Միւչթիլաթը
Յանէնին Թագտիս Գըլընմասը
Տու'անըն Թէ՞սիրի

Գալաթա+ Գէլէֆոն-Ըէան, Ա-ոզլո-Ըէան և Եէյօ-նալէյօ-Ըէան, ՓՐՕՅ. ՊՈՑՏ ԼԷՑՆԸՐՏ։ Թարգմա-նեց Անգղիերէնէ Սամուէլ Գ. Վարժապետեան։ Կ. Պոլիս, Տպագր. Ց. Մատթէոսեան 1905։ Պու 248 սահիֆէտէն 'իպարէթ պիր քիթապ օլուպ, հիւան ի Թապի'աթ վէ սըհհէթ գավա'իհինէ 'ալա-գատար օլան միւֆիտ վէ ճալիպ ի մէրագ իֆատէ-լէրիլէ տօլու օլտըզը ճիհէթլէ հէր պինտէն վէ հէր ճինտէն չահօլարընն միւթալա'աընա տէյէր։ Մա-հալը ֆիւրուհթը Ֆինճանճըլար խօգուճընտա Ց. Մատթէոսեան մաղազաը, Նօ. 27. Պայենց քի-թապհանէսի վէ Պայպլ Հաուա, Նօ. 16 տըր։ Ֆի՞աթը 8 ղրչ. օլուպ, 10ատն դիյատէ ալանլարա 100ատէ 15, վէ 50ատէն զիյատէ ալանլարա 100ատէ 20 իսգօնթօ էտիլիր։

ԼԱՆԳԱՇԻՐ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԱՓԱՆԵԱՍԸ
ՍԿՐՄԱՅԷ
12,000,000 ԻՆԿ. ԼԻՐԱՍԸ

Իպոս Ինկ. Սիկուրթա գումափանեասը՝ ՐՕՅԶԼ նամ հարիգ Սիկուրթա գումփանեասը իւէ պիրէչմիչ տիր։

Եանկընա գարշը հէր նէվ՝ էմվալը, ախչապ վէ քեարկիր էմլաք ու 'ագարը, մօպիլեայը վէ սա՞իրէյի սիկուրթա էաէր։

ԼԱՆԳԱՇԻՐ գումփանեասը՝ հէր զարար ու զիյանը տէրհալ վէ քէմալը 'ատլ ու հագգանիյէթլէ թէ՞տիյէ էթմէք խուսուսընտա տա՞իմա մէչհուր օլմուշ ատր։ Անըն 12,000,000 Ինկ. լիրասընտան 'իպարէթ օլան ճէսիմ սէրմայէսի՝ սիկուրթա էաիլմիչ էմվալ ու էչևայա թէ՞մինաթը մութլագա տըր։

ՄԷՐՔԷԶԻ ԻՏԱՐԷԼԷՐ

Լըվըրփուլ Նօ. 1 North John Street.
Լօնտրա Նօ. 28 Lombard Street E. C.

Թիւրքիանըն պաչըճա չէհրլէրինտէ խուսուսի ամէնթալար։

Տէրհա'ատէթտէ 'ումումի ամէնթալար
BOND, SELLAR & Co.,
(Պօնտ, Սէլըր վէ գումփանեասը)

Ղալաթատա Քիւչիւք Թիւնէլ խանընտա 4 վէ 5 Նօմէրօլը օտալար։

ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ Ի ՊՐՈՒՍԱ

փետր. 21է մինչեւ Մարտ 28 մեր ձեռք հաւաած դրամներուն համագումարն է եղած 3,442 դ.։ Տիկ. Ո. Զալըգեան 10, Օր. Մ. Շահինեան 10, Պ. Պաղտասեան 40, Փ. Տէօվլէթեան Մալաթիա 5, վեր. Վ. Գօգմանեան Շարգըլա օրց. 108, Մանտա բօսթ 108, Ց. Թէլֆէեան փոխան ծաղկեփունջի 54, Գերման ամի 14, Ումի 228, վեր. Ց. Տէր Ղազարեան Տէնէք Մատէն 142, Մխիթ Վլօպուա 46, Ս. Մ. Թէլֆէեան 108, վեր. Գ. Լօմպրեան Մաւնճուեան 270, Ց. Մօրթիկեան Պիլէնթիգ օրց. 103, վեր. Յ. Մելիքեան Ուրֆա օրց. 150, վեր. Գ. Յարութիւնեան Հաճին 145, Ի. Թէհլէրեան Սերվիա 50, Պ. Սիմոնեան Սամսօն 65, վեր. Գ. Թիւրատեան Զիլէ 50, Տիկին ամի 66 հաց, վեր. Յ. Երանեան Աֆ. Գարա Հիսար 50, որոյ 20ը Հաճի Մ. Սրմաեան, Գ. Զամպազճեան Կեսարիա օրց. 75, որոյ 40ը վեր. Ց. Պիւլպիւլեան օրց., Գ. եւ Կ. Աատուրեան Պալըքէսիր օրց. եւ նուէր 94, Ց. Փափազեան 30, վեր. Ա. Մարգարեան Մուշ 11 անձերէ 61, Մանտա բօսթ 141, Գ. Գաբիկեան Ակն 20, Աղջկան մը համար 20, վեր. Փ. Իսկէնտէրեան Իզմիտ օրց. 60, Ց. Քիւրքճեան Պարտիզակ 40, վեր. Ս. Թովմասեան Հալէպ օրց. 100, վեր. Գ. Գէորգեան Ռուսճուգ 427, այսինքն, Տիկ. Գէորգեան Ֆր. 20, Գ. Գէորգեան 4, Ա. Խանաթեան 1, Պ. Յովհաննէսեան 3, Վ. Գուլումճեան 20, Ն. Սարեան 3.50, Գ. Գէորգեան 3, Կ. եւ Կ. Փափազեան 10, Գ. Ռոմոլոգ 3, Պէտլեան 50 ամէրիմ, Ումն 1, Ումն 1, Ումն 1, Ռ. Զ. 1, Ումն 1, Նազարէթեան 50 ամէրիմ, Ա. Աատուրեան 1, Ումն 1, Ումն 1, Ումն 1, Ումն 1, օրց. 12.50։ Մ. Քէօլեան 10 ատափ գրչի ծայր, վաղամեռիկ օր. Քրիսթինէի դրամէն ենիմէ 108, վեր. Ց. Յ. Թաղճեան 594, Միւսիւ Ժագ Էլմասեան 49 հատոր ընտիր Անգլ. գրեանք, Ս. Բարունեան 10, Ց. Զիւմբրիթեան ձէրրահ 20, Տիկ. Ս. Պարսամեան 11 քաղ լուբիա, Հաճի Համբարձում Սէրայտարեան կէօլատաղ 94, Ս. Արապեան անդ 20։

Տեղի անձկութեան պատճառաւ ստիպեալ ենք մանրամասնութիւնք յետաձգել, որոյ համար նեղսղութիւն կը խնդրենք։ «Հասփօձոյ Բոլսոյեան Պարմունէնց» գիրքը 200 էջ եւ պատկերազարդ կը վաճառուի ի գին 7½ դ.։ հասոյթը Որբանոցին յատկացուած է։ Դիմել Մատթէոսեան տպարան, Պայպլ Հաուս։ —Որբանոցին տարեկան պաղարը Համբարձման օրը տեղի կ'ունենայ ըստ սովորութեան։ կը խնդրենք վաճառելի իրեղէններ խրկել մեզ. չնչին ծախքով մը կրնան ծրարներ խրկուիլ Թղթատարի միջոցով։ —Ցառաջիկայ Ս. Զատիկի առթիւ քաղցր է մեզ յուսալ եկեղեցւոյ պնակներու հասոյթէն կարեւոր գումարներ ընդունիլ։ —Բոլոր նուիրատու բարեբարոյ ջերմ չնորհակալութիւններ մատուցանելով կը խնդրենք որ օրացոյցի հասոյթներ փութով խրկուին առ

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Պաղարին համար դրկուելիք նուէրները կրնան յանձնուիլ նաև Յ. Մատթէոսեան վաճառատունը, Պայպըլ Հաուս, Կ. Պոլիս։